

Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Bağımsız Denetçi Raporu

Güney Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak İş Merkezi No: 27 Maslak
Kat: 2-3-4 Daire: 54-57-59
Sarıyer 34398 İstanbul - Turkey

Tel: +90 212 315 3000
Fax: +90 212 230 8291
ey.com
Ticaret Sicil No: 479920
Mersis No: 0-4350-3032-6000017

Borsa İstanbul Anonim Şirketi Genel Kurulu'na

1) Görüş

Borsa İstanbul Anonim Şirketi ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 1/1/2020-31/12/2020 hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun Grup'un durumu hakkında yaptığı irdelemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set konsolide finansal tablolarla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGG) tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına (BDS'lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGG tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Etik Kurallar) ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Tam Set Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Görüşümüz

Grup'un 1/1/2020-31/12/2020 hesap dönemine ilişkin tam set konsolide finansal tabloları hakkında 17 Şubat 2021 tarihli denetçi raporumuzda olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

4) Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun (TTK) 514 ve 516 ncı maddelerine göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

- Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.
- Yıllık faaliyet raporunu; grubun o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmak üzere hazırlar. Bu raporda finansal durum, konsolide finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, grubun gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.
- Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:
 - Faaliyet yılının sona ermesinden sonra grupta meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
 - Grubun araştırma ve geliştirme çalışmaları,
 - Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, ayni ve nakdi imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

Yönetim kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Ticaret Bakanlığının ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

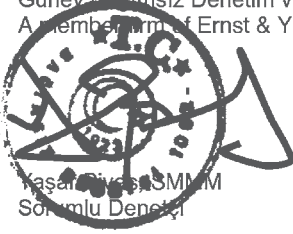
5) Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Amacımız, TTK hükümleri çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun yaptığı irdelemelerin, Grup'un denetlenen konsolide finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, BDS'lere uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan konsolide finansal bilgiler ve Yönetim Kurulunun yaptığı irdelemelerin konsolide finansal tablolarla ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Yaşar Bivas'tır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

26 Şubat 2021
İstanbul, Türkiye

Borsa İstanbul Grubu

Tarihi 1873 yılına dayanan Borsa İstanbul, 2012 yılında şirketleşerek altın ve vadeli opsiyon borsalarını bünyesine katmış, ilerleyen yıllarda Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul'da pay sahipliği oranını artırmıştır. Böylelikle geniş hizmet yelpazesi ile, gelişen Türkiye sermaye piyasalarına erişim sağlayan Borsa İstanbul Grubu yapılanması oluşturulmuştur. Borsa İstanbul Grubu, pay senetleri, türev ürünler, sabit getirili menkul kıymetler, kıymetli madenler ile taşlar ve İslami finans ürünleri başta olmak üzere sermaye piyasası araçlarının kotasyonu, alım-satımı, takası ve saklanması işlemlerini entegre bir iş modeli ile yürütmektedir.

Güncel gelişmelerden haberdar olmak için lütfen Borsa İstanbul internet sitesini ziyaret edin ve bizi sosyal medya hesaplarımızdan takip edin.

<https://www.borsaistanbul.com/>

<https://twitter.com/borsaistanbul>

<https://www.linkedin.com/company/borsaistanbul/>

<https://www.youtube.com/borsaistanbul>

İçindekiler

Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Bağımsız Denetçi Raporu	2
Rapor Hakkında	4
Genel Müdür'ün Değerlendirmesi	8
2020 Performansı	14
Değer Üretimi ve Strateji	30
Faaliyet Çevresi ve Dış Etkiler	30
Öncelikli Konular	32
Nasıl Değer Üretiyoruz	38
İş Modelimiz	40
Stratejimiz	43
Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız	46
Risk Yönetimi	50
Paydaş İlişkileri ve Kurumsal Yönetim	59
Paydaşlarımız	59
Kurumsal Yönetim	68
Organizasyon Yapısı	69
Yönetim Kurulumuz	70
Yönetim Kurulu Komitelerimiz	72
Üst Yönetimimiz	73
Sürdürülebilirlik Performans Verileri	74
Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetçi Raporu	78
GRI İçerik Endeksi	141

Rapor Hakkında

RAPORUN DÖNEMİ VE KAPSAMI

Borsa İstanbul A.Ş. (Borsa, Borsa İstanbul, Şirket) entegre rapor olarak dördüncüsünü yayımladığı yıllık faaliyet raporunda, kullandığı ve etkilediği kaynaklar ve ilişkiler hakkında paydaşlarını bilgilendirmekte, faaliyetlerinin finansal, çevresel ve sosyal sonuçlarını paydaşlarına sunmaktadır.

2020 Entegre Faaliyet Raporu, Borsa İstanbul'un "faaliyetlerini finansal, çevresel ve sosyal açıdan sorumlu bir şekilde yürütme, toplum için katma değer yaratma ve ekonomik büyümeyi destekleme" hedefini yansıtmakta, aynı zamanda şirketin performansına, ilerlemesine ve stratejik girişimlerine kapsayıcı bir bakış sağlamaktadır.

4

Rapor, Borsa İstanbul'un stratejisi ve iş modeli, Borsa İstanbul'u etkileyen faktörler, önemli riskler, fırsatlar, yönetim ve 1 Ocak - 31 Aralık 2020 tarihleri arasındaki finansal ve operasyonel performans ile ilgili bilgiler sunmaktadır. İlgili yerlerde Borsa İstanbul Grubu şirketleri İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. (Takasbank, Takas İstanbul) ve Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. (Merkezi Kayıt İstanbul, MKK) hakkında da konu bazında bilgi ve açıklamalara yer verilmektedir.

Rapor, Borsa İstanbul'un faaliyetlerinin finansal ve finansal olmayan çıktılarına ilişkin bilgileri bütünlüklü bir yaklaşımla ele almaktadır. Borsa İstanbul'un, bağımsız denetimden geçmiş, 31 Aralık 2020 tarihli finansal tabloları ve tabloları açıklayıcı dipnotları, bu raporun tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçasıdır.

Raporun içeriğini oluştururken International Integrated Reporting Council (Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi - IIRC)'nin Uluslararası Entegre Raporlama <ER> Çerçevesi'nden yararlanılmıştır.

ÖNEMLİLİK YAKLAŞIMI

Rapor, Borsa İstanbul'un kısa, orta ve uzun vadede değer üretme kabiliyeti hakkında mevcut ve potansiyel yatırımcılara ve bilinçli bir değerlendirme yapmak isteyen diğer tüm paydaşlara önemli nitelik taşıdığını değerlendirdiğimiz bilgiler sunmaktadır. Faaliyetlerimizin, performansımızın ve iş modelimizin değer üretimindeki etkileri, ortaya çıkan risk ve fırsatlara şirket stratejimiz bağlamında verilecek yanıtlara ilişkin değerlendirmelerimiz, üst yönetim kadromuz ve kurumsal yönetim uygulamalarımız raporda yer almaktadır.

GELECEĞE YÖNELİK DEĞERLENDİRMELER

Rapor, Borsa İstanbul'un finansal durumu, faaliyet sonuçları ve faaliyetleri ile ilgili geleceğe yönelik bazı ifadeler içermektedir. Bu ifadeler ve tahminler, olaylarla ilgili olduğu ve gelecekte ortaya çıkacak koşullara bağlı olduğu için riskler ve belirsizlikler de içermektedir. Gerçek sonuçların veya gelişmelerin, söz konusu geleceğe yönelik değerlendirmelerden farklılık göstermesine neden olabilecek çeşitli faktörler bulunmaktadır.

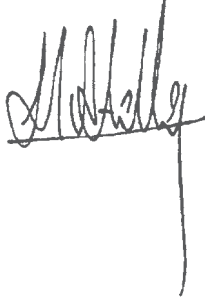
YÖNETİM KURULU'NUN ENTEGRE FAALİYET RAPORUNA DAİR SORUMLULUĞU

2020 yılına ilişkin Entegre Faaliyet Raporumuzda, Borsa İstanbul'un faaliyetlerini sürdürürken raporlama döneminde ürettiği değer ile finansal, insani, fikri, üretilmiş, doğal ve sosyal kaynaklarını nasıl kullandığı anlatılmaktadır.

Borsa İstanbul Yönetim Kurulu olarak, uluslararası entegre raporlama çerçevesine uygun olarak hazırlanan bu raporun ilgili tüm konuları ele aldığına inanmaktayız ve raporun bütünlüğünün sağlanmasına ilişkin sorumluluğu kabul ediyoruz.

Raporu, Borsa İstanbul'un siz değerli paydaşlarına sunuyor, finansal performansımız ve sunulan değer hakkında sizleri geri bildirim sağlamaya davet ediyoruz.

Yönetim Kurulu adına,

Mehmet Hakan ATILLA
Genel Müdür, Yönetim Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Erişah ARICAN
Yönetim Kurulu Başkanı

Daha İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi

Türkiye'nin finansal istikrarına katkı sağlamak, kârlılık içinde büyüyen ve ürün ve hizmetlerini geliştirerek geleceğin sermaye piyasalarını inşa eden Borsa İstanbul'un ana amaçları arasındadır.

2,5

(milyar TL)

faaliyet gelirleri

1,4

(milyar TL)

net kâr

%43

artış

net kâr, bir önceki yıla göre

Genel Müdür'ün Değerlendirmesi

Tüm piyasalarımızın işlem hacimlerinde, pay endekslerimizde ve yatırımcı sayımızda rekorlara ulaştığımız 2020 yılına ilişkin Borsa İstanbul Grubu olarak yarattığımız değeri ve geleceğe bakışımızı, entegre raporumuz aracılığıyla siz değerli paydaşlarımıza sunmaktan mutluluk duyuyorum.

8

Borsa İstanbul Grubunun Değerli Paydaşları,

Zor ama bir o kadar da başarılı bir yılı geride bıraktık. Kovid-19 salgını nedeniyle olağanüstü şartlarda çalışmak zorunda kaldığımız, sağlığımız, ailemiz ve sevdiğimiz için endişeli günler geçirdiğimiz bu döneme baktığımızda, süreci başarıyla yönettiğimizi, operasyonel ve finansal hedeflerimizi aştığımızı gururla söyleyebilirim. Bu süreçte piyasalarımıza güvenilir ve kesintisiz erişim sağlayarak ekonominin işlemesine yardımcı olmanın, birlikte mücadele etmenin ve yeni işler ortaya koymanın mutluluğunu yaşadık.

Piyasalarımız

2020, küresel finans piyasalarını doğrudan etkileyen salgınının yıkıcı sonuçlarının yaşandığı bir yıl oldu. Alınan önlemlerin ve kısıtlamaların reel sektör üzerindeki etkileri yanında, küresel sermaye akışlarının kesintiye uğraması başta gelişmekte olan ülkelerin piyasaları olmak üzere sermaye piyasalarını zorlu bir dayanıklılık testine tabi tuttu. Bu dönemde, daha önceki kriz dönemlerine göre daha hızlı ve daha büyük ölçekli sermaye çıkışları gördük. 2020 yılında yabancı yatırımcıların net satışı Ekim ayında 41 milyar TL'ye ulaştı, yılın son haftalarındaki net alışlarla yabancı yatırımcılar yılı 32,5 milyar TL net satışla kapattı.

Diğer taraftan sermaye piyasamız, yakın tarihin belki de en zorlu yılında, hem şirketler hem birikimlerini değerlendirmek isteyen yatırımcılar için eşsiz fırsatlar sunduğunu gösterdi. 2020'de Borsa İstanbul'da toplam 1,1 milyar TL büyüklüğünde halka arz gerçekleştiren 8 şirket kota alındı, 1.254 borçlanma aracı ihraç edilerek

%64
artış

**Pay piyasası
bakiyeli yatırımcı
sayımız %64
artarak 2 milyona
erişti.**

yaklaşık 200 milyar TL kaynak sağlandı. İç piyasada faiz indirimleri sonrası yaşanan parasal genişleme, bireysel tasarrufların sermaye piyasalarına yönelişini hızlandırdı. Böylece, yerli yatırımcılarımızdan gelen talebin etkisiyle pay senedi endeksterimiz yıl içinde rekor seviyeleri gördü. Örnek vermek gerekirse yıllık bazda BIST 100 Endeksi %29, BIST Tüm Endeksi %40 ve BIST Halka Arz Endeksi %197 oranlarında yükseldi. Bireysel yatırımcılarımızın büyük ilgi gösterdiği halka arzların da katkısıyla, yatırımcı sayımız bir önceki yıla nazaran %64 artarak yıl sonunda 2 milyona erişti. 2021 öncü verileri, bu sayının artmaya devam edeceğinin habercisi.

Pay Piyasası'nda günlük işlem hacmi rekoruna, 64 milyar TL ile 12 Kasım'da ulaştık. Aynı gün Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nda da 4,2 milyar TL günlük işlem hacmiyle rekor gördük. Borçlanma Araçları Piyasası'nda günlük işlem hacmi rekorumuz 6,7 milyar TL ile 20 Nisan'da kırıldı, 1 Eylül'de ise 165 milyar TL'lik rekor repo hacmi oluştu. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda günlük işlem hacmi rekoru olan 25,7 milyar TL'ye 19 Kasım'da ulaştık. Yıllık toplam işlem hacmindeki en yüksek artış oranı, %308 ile kıymetli madenler piyasamızda gerçekleşti. Pay piyasamız (%210), türev piyasamız (%98) ve borçlanma piyasamız (%33) onu izledi.

Güçlü operasyonel performansımız, rekor finansal getirilerle sonuçlandı. Borsa İstanbul Grubu olarak faaliyet gelirlerimizi %24 artırarak 2,5 milyar TL'ye, net kârımızı ise %43 artırarak 1,4 milyar TL'ye çıkardık.

Yeni ürün ve hizmetlerimiz

Borsa İstanbul tarihindeki en yüksek işlem hacimlerini yaşadığımız bu dönemde odak noktamız, her zaman olduğu gibi, sermaye piyasamızı geliştirmek için yeni adımlar atmak oldu.

Yurtdışı piyasalarla zaman uyumunu artırmak amacıyla, türev piyasalarda akşam seansı uygulamasını 17 Ocak'ta devreye aldık. Bu sayede artık endeks, dolar/ons altın ve gümüş vadeli işlem sözleşmeleri 19:00-23:00 saatleri arasında da işlem görüyor ve Amerika ve Avrupa'daki yatırımcılar türev piyasalarımıza daha uzun süreyle erişebiliyor. Türev piyasamızda şirketlerin ve yatırımcıların kur riskini yönetmeleri amacıyla esnek vadeli döviz türev ürünlerini işleme açtık. 16 Kasım'da da Kıymetli Madenler Swap Piyasası'nı açarak swap işlemlerinin kapsamını genişlettik.

Pay Piyasası'nın alt pazarlarını, yatırımcılara kolaylık sağlamak amacıyla, yeniden yapılandırdık. Bunun yanında, işlem görme esaslarında, pazarlar arası geçiş kriterlerinde ve kota alma şartlarında yaptığımız değişiklikler, piyasalarda derinliğin artmasını sağlayan önemli adımlarımızdan oldu. Aşırı fiyat dalgalanmalarını önleyerek yatırımcı menfaatlerinin korunmasını sağlayan devre kesici uygulamaları ek tedbirlerimiz arasında yerini aldı.

Geçen yıl bireysel yatırımcıların sermaye piyasalarına gösterdiği yoğun ilgi Borsa İstanbul'un potansiyeline ulaşması yolunda olumlu bir göstergedir.

%43
artış

Net kârımız %43 artışla 1,4 milyar TL'yi aştı.

oldu. Bununla birlikte, ilk defa borsada yatırım yapan vatandaşlarımızı bilinçlendirmek gerektiğini gördük. Yatırımcılara doğru bilgi vermek ve onları bilinçlendirmek amacıyla geniş kitlelere ulaşan eğitici ve bilgilendirici videolar yayınladık. Ayrıca halka açık şirketlerin yatırımcılara tanıtılması amacıyla içerikler hazırladık. 2020'de daha fazla duyduğumuz bir kavram olan "sürdürülebilirlik" ile ilgili adımlar atmaya devam ettik. "Gelecekte Var Olmak" temasıyla şirketlere yönelik olarak hazırladığımız Sürdürülebilirlik Rehberi'ni geniş paydaş gruplarının yorum ve önerilerini alarak hazırladık ve Ağustos ayında sitemizde yayınladık.

Çalışanlarımız

Çalışanların refahını desteklemek ve gelişimlerine yatırım yapmak, avantaj sağlayan bir etken olmaktan çıktı: uzun vadeli dayanıklılık ve büyüme için bir gereklilik haline geldi. Çalışanlarımızın sağlığını ve güvenliğini, dönüşümlü olarak evden çalışma imkânı ve iş yerinde alınan önlemler ile koruduk. İş sürekliliği planlarımız ile faaliyetlerimiz etkin bir şekilde devam etti. Bu dönemde Borsa İstanbul Grubu'nun değerli personeline özverili çalışmalarını için bir kez daha teşekkür ediyorum.

Pay sahiplerimiz

Borsa İstanbul'un piyasaların derinleşmesine, sürdürülebilir kârlı büyümeye, ürün ve hizmet çeşitliliğine dayalı stratejisi uzun vadeli şirket değerini artırmaya devam ediyor. Kasım ayında Türkiye Varlık Fonu'ndan sermayemizin %10'unu devralıp ortağımız olan, Katar Yatırım Otoritesi'nin %100 iştiraki QH Oil

Investments'ı Borsamızda uzun vadeli bir yatırımcı olarak görmekten memnuniyet duyuyorum.

Kâr dağıtım politikamıza uygun şekilde geçtiğimiz yıl pay sahiplerimizle 231 milyon TL kâr payı dağıttık. Uzun vadeli büyüme hedeflerimizle ulusal ve küresel ekonomik şartlar arasındaki dengeyi gözeterek önümüzdeki yıllarda da istikrarlı bir şekilde kâr payı dağıtmayı hedefliyoruz.

Geleceğe bakış

Finansal piyasalar - düzenlemelerle, teknolojik ve makroekonomik faktörlerin etkisiyle - önemli ölçüde değişti. Günümüzde, bu değişimin daha da hızlandığı bir dönem yaşıyoruz. Yenilikçi bir yaklaşım benimsemek, ürün çeşitliliğini genişletmek, likit ve güvenilir bir entegre pazar yeri sunmak yalnızca Grubumuzun gelişimi için değil, ülkemizin finansal istikrarı için de önem taşıyor. Bu doğrultuda, değişimi yönetebilmek ve değişen şartlar dâhilinde Borsa İstanbul Grubunun uzun vadeli, sürdürülebilir, kârlı büyümeye sahip olmasını temin etmek en öncelikli amacımızı oluşturuyor.

Geçen yıl elde ettiğimiz başarılar, artan paydaş etkileşimi ve zor koşullarda sergilediğimiz dayanıklılığımız daha şimdiden yolculuğumuzdaki önemli kilometre taşları olmuştur. Uzun vadeli kazanımlarımızın bir parçası olarak 2021 ve sonrasında da sunacağımız yeni ürün ve hizmetlerle daha fazla yatırımcıya ulaşacağız. Önümüzdeki yıl, Borsa İstanbul'un Türkiye'deki şirketler için önemli bir finansman kanalı ve yatırımcılar için sermaye birikiminin öncelikli kaynağı olma

%100
seans sürekliliği

Piyasalarımızda kesinti yaşanmadı, seans sürekliliğimiz %100 olarak gerçekleşti.

konumunu daha da sağlamlaştıracağız. Geçen yıl olduğu tüm paydaşlarımızla iletişimi ve fikir alışverişini en üst düzeyde tutarak müşterek aklın uygulanması ve kaynakların en verimli şekilde kullanılması yönünde hareket etmeye devam edeceğiz.

Teşekkür

Borsa İstanbul'un kıymetli çalışanlarına, pay sahiplerine, üyelerine ve iş ortaklarına güvenleri ve bu yolculukta yanımda yer aldıkları için teşekkür ederim.

Tüm piyasalarda tüm zamanların en yüksek işlem hacimlerine ulaştığımız, yatırımcı sayısında rekor artışlar gördüğümüz 2020'de Borsa İstanbul Grubu olarak yarattığımız değeri entegre raporumuz aracılığıyla siz değerli paydaşlarımıza sunmaktan mutluluk duyuyorum.

Saygılarımla,

Mehmet Hakan Atilla
Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi

Ekonomiye Sağlanan Kaynak

Borsamızda gerçekleşen halka arzlar ve borçlanma aracı ihraçları ile ekonomiye 200 milyar TL'nin üzerinde kaynak sağlanmıştır.

8

şirket

**halka arz
gerçekleştiren**

1.254

**ihraç edilen
borçlanma araçları**

2

(milyon)

yatırımcı sayısı

2020 Performansı

Özet Finansal Performans

	2017	2018	2019	2020	2019'a göre artış
Gelirler	1.047	1.539	1.991	2.477	%24
Faaliyet Kârı	532	1.184	1.195	1.678	%40
Vergi Öncesi Kâr	542	1.359	1.294	1.825	%41
Net Dönem Kârı	420	1.174	1.009	1.445	%43
Toplam Varlıklar	11.882	13.286	18.374	27.907	%52
Toplam Yükümlülükler	10.319	10.620	14.914	23.336	%56
Toplam Özkaynaklar	1.563	2.666	3.460	4.571	%32
Faaliyet Kâr Marjı	%51	%77	%60	%68	
Net Kar Marjı	%40	%76	%51	%58	

Faaliyet Gelirleri

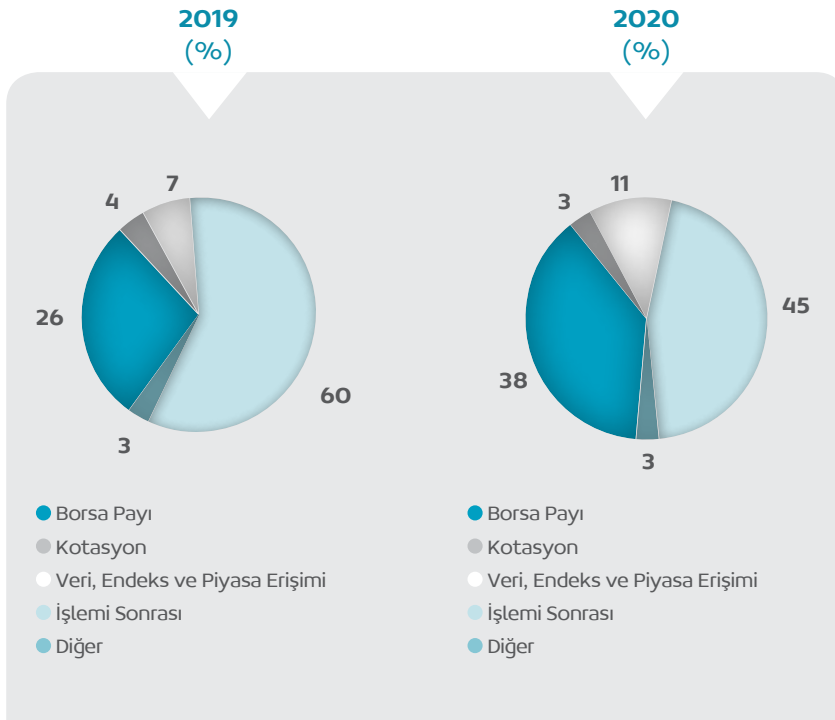
2.477
(milyon TL)
%24
(2019'a göre)

Net Kâr

1.445
(milyon TL)
%43
(2019'a göre)

14

Gelirler Dağılımı (%)

	2020 Geliri (Milyon TL)	Gelir Payı (%)	Değişimi (2019'a göre)
Borsa Payı	941	%38	83
Kotasyon	80	%3	%-2
Veri, Endeks ve Piyasa Erişimi	263	%11	%77
İşlem Sonrası	1.115	%45	%-7
Diğer	81	%3	%43

GRI 102-7

Özet Operasyonel Performans

Pay Piyasası Piyasa Değeri

1.783
milyar TL

2019: 1.109 milyar TL

Birincil Halka Arz İhraç Tutarı

1,1
milyar TL

2019: 264 milyon TL

Özel Sektör Borçlanma Aracı İhraç Tutarı

199,2
milyar TL

2019: 206,1 milyar TL

Birincil Halka Arz

8

2019: 6

Özel Sektör Borçlanma Aracı İhracı

1.254

2019: 1.330

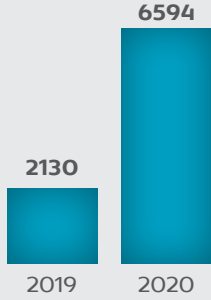
Yerli Bireysel Bakiyeli Yatırımcı Sayısı

1,98
milyon

2019: 1,2 milyon

15

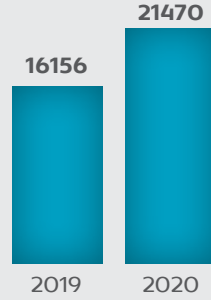
Pay Piyasası İşlem Hacmi (Milyar TL)

%210
Artış

Dünyada,
Pay el değişirme hızında **1.**
İşlem hacmi sıralamasında **21.**
Piyasa değeri sıralamasında **31.**

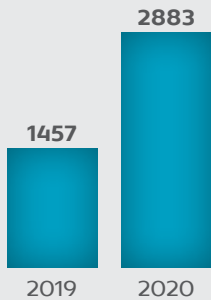
Borçlanma Araçları Piyasası İşlem Hacmi (Milyar TL)

%33
Artış

Dünyada,
işlem hacmi sıralamasında **10.**

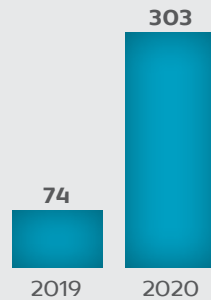
Vadeli İşlemler ve Opsiyon Piyasası İşlem Hacmi (Milyar TL)

%98
Artış

Dünyada, endeks vadeli işlem sözleşmeleri kontrat sayısı sıralamasında **11.**

Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası İşlem Hacmi (Milyar TL)

%308
Artış

Özet Gelişmeler

ViOP'ta Akşam Seansları başladı.	Ocak	
	Şubat	Taşıt Takas Sistemi Takasbank bünyesinde devreye alındı.
Devre Kesici Tetikleme Oranı yukarı yönlü kaldırıldı.	Mart	
Borsa Yatırım Fonları kapanış seansına dâhil edildi.	Nisan	ASELS payına dayalı opsiyonlar işleme açıldı. BIST 100 Ağırlık Sınırlamalı 25 ve BIST 30 Ağırlık Sınırlamalı 25 endeksleri hesaplanmaya ve yayımlanmaya başladı.
Trader Evolution entegrasyonu tamamlandı.	Haziran	
	Temmuz	Pay endekslerinden iki sıfır atıldı. Euroclear Omnibus Saklama hesabı açıldı.
Pay Piyasası Yönergesi güncellendi.	Ağustos	
Sürdürülebilirlik Rehberi yayınlandı.		
Veri Analiz Platformu (VAP) devreye alındı.	Eylül	Pay Piyasası Yapılanması güncellendi. Esnek Vadeli USD/TL Sözleşmeleri işleme açıldı. MKK Gayrimenkul Bilgi Merkezi kuruldu. Yatırımcı Risk Takip Sistemi (YRTS) faaliyete geçti.
	Kasım	Kıymetli Madenler Swap Pazarı açıldı. GUBRF, OYAKC, SOKM ve VESTL paylarına dayalı VIS'ler işleme açıldı

PİYASALAR ve KOTASYON

Borsa İstanbul'da Pay Piyasası, Borçlanma Araçları Piyasası, Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası ile Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası olmak üzere dört ana piyasa bulunmaktadır. Geçtiğimiz yıl piyasalarımızda %100 seans sürekliliği sağlanmıştır.

	2020 Geliri (Milyon TL)	Toplam Gelire Katkısı	Değişimi (2019'a göre)
Borsa payı	941	%38	%83
Borçlanma araçları piyasası	273	%11	%22
Pay piyasası	343	%14	%191
Vadeli işlemler ve opsiyon piyasası	200	%8	%99
Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar piyasası	76	%3	%128
Diğer*	48	%2	%28
Kotasyon	80	%3	-%2

*Takasbank para piyasası, Takasbank ödünç pay piyasası ve Türkiye elektronik fon alım satım platformu

	2020'de Yaşanan Başlıca Gelişmeler	Kilit Göstergeler	Hedefler
PAY PİYASASI	Rekorlar ve Gelişmeler: 12 Kasım'da 4,1 milyon adet ile sözleşme sayısı, 12,2 milyar lot ile işlem miktarı, 64 milyar TL ile işlem hacmi rekoru kırılmıştır. 30 Aralık'ta 1.479,91 ile BIST 100 endeksinde tüm zamanlar rekoru kırılmıştır. BIST 100 endeksi yılı 1.476,72 seviyesinden tamamlamıştır. Yüksek Frekanslı (High Frequency Trades - HFT) işlemlerinin Pay Piyasası toplam işlem hacmi içindeki oranı Kasım ayında %25,46 ile en yüksek seviyeye ulaşmış, 2020 yılı ortalaması %19,53 olarak gerçekleşmiştir. Yenilikler: 10 Ağustos'ta Endekse Bağlı Devre Kesici (EBDKS) Uygulaması devreye alınmıştır. Bu uygulama ile BIST 100 Endeksinin gün içerisinde önceki gün kapanışına göre ilk eşik olarak %5 veya daha fazla ve ikinci eşik olarak %7 veya daha fazla düşmesi halinde EBDKS devreye girer. Pay Piyasası'nda, Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasındaki paya ve pay endekslerine dayalı sözleşmelerde ve Borçlanma Araçları Piyasası Pay Repo Pazarı'nda işlemler geçici olarak durdurulur. İşlem Öncesi Risk Modülünde (PTRM) piyasa ihtiyaçlarına yönelik olarak çeşitli adımlar devreye alınmıştır. 25 Eylül'de Pay Piyasası'nda halka arzlarda dağıtım gerecek emirlere ve dağıtım zamanına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme ile birlikte halka arz dağıtımında emirler MKK sicil numarası kullanılarak yatırımcı bazında tekleştirilmektedir. Daha fazla yatırımcının halka arzlardan yararlanması sağlanmaktadır. Pay Piyasası'nda yeni pazar yapısı 1 Ekim'de yürürlüğe girmiştir.	Toplam işlem hacmi 6.594 milyar TL (2019: 2.130 milyar TL) Toplam piyasa değeri 1,8 trilyon TL (2019: 1,1 trilyon TL) Bakiyeli yatırımcı sayısı 2 milyon (2019: 1,2 milyon)	<ul style="list-style-type: none">Piyasa yapıcılığı sisteminin etkin ve verimli hale getirilmesiVarantlarda işlem kurallarının geliştirilmesiEmirlerde maksimum TL uygulamasının geliştirilmesiKesintisiz seans sürekliliğinin sağlanması

BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI

Borçlanma Araçları Piyasası, kesin alım-satım işlemleri, repo-ters repo işlemleri ve eurobond alım-satım işlemlerinin yapıldığı Borsa bünyesindeki organize piyasadır. Ekim 2016 tarihinden itibaren Para Piyasası faaliyet göstermektedir. Ekim 2018 tarihinde açılan Para Swap Pazarı'nda Türk Lirası karşılığı USD ve EUR swap işlemleri yapılmaktadır. Kasım 2020 tarihinde ise Kıymetli Maden Swap Pazarı faaliyete geçmiş ve altın karşılığı Türk Lirası, USD ve EUR swap sözleşmeleri işleme açılmıştır.

Rekorlar ve Gelişmeler:

Kesin Alım-Satım Pazarı'nda günlük işlem hacmi rekoru olan 6,7 milyar TL hacme, 20 Nisan'da ulaşılmıştır. 1 Eylül'de 165 milyar TL'lik rekor repo-ters repo işlem hacmi gerçekleşmiştir.

Yenilikler:

16 Kasım 2020 tarihinde Kıymetli Madenler Swap Piyasası devreye alınarak swap işlemlerinin kapsamı genişletilmiştir.

Kesin Alım-Satım Pazarı'nda belirli menkul kıymetlerde tek fiyat seansı uygulanmasına yönelik olarak teknik çalışmalar tamamlanmıştır. Uygulamanın devreye alınması için mevzuat çalışmasının bitmesi beklenmektedir.

BISTECH Sisteminde teknik geliştirme yapılarak piyasa üyelerinin bir kısım talepleri karşılanmıştır.

BISTECH PTRM Sistemi'nde, üye talepleri dikkate alınarak yeni özellikler eklenmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilen TLREF'e ve TLREF Endeksi'ne dayalı devlet tahvillerinin değişken faizli kupon ödeme dönemlerinde temiz fiyat üzerinden işlem görebilmesine yönelik geliştirmeler yapılarak devreye alınmıştır.

Swap Piyasası'nda işlem hacminin artırılması ve daha uzun vadeli swap işlemleri gerçekleştirilebilmesini teminen, emirlerin başlangıç ve bitiş valörü arasındaki azami süre 365 güne çıkarılmıştır.

Repo Ters Repo Pazarı'nda büyük tutarlı işlemler gerçekleştirilmesini kolaylaştırmaya yönelik olarak, tek seferde iletilebilecek maksimum emir büyüklükleri artırılmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ABD Doları (USD) ve Avro (EUR) olarak ihraç edilen kıymetlerin konu olacağı düşük tutarlı işlemlerin Borsa İstanbul'da gerçekleştirilmesini mümkün kılmak amacıyla Kesin Alım Satım Pazarı'nda yabancı para birimi cinsinden ihraç edilen kıymetler için tek seferde iletilebilecek en düşük emir büyüklükleri azaltılmıştır.

Toplam işlem hacmi
21.470 milyar TL
(2019:
16.156 milyar TL)

Kesin Alım Satım Pazarı işlem hacmi
421 milyar TL
(2019: 452 milyar TL)

Repo-Ters Repo Pazarı işlem hacmi 19 trilyon TL (2019: 14,1 trilyon TL)

Para Swap Pazarı işlem hacmi 2 trilyon TL (2019: 1,5 trilyon TL)

- BISTECH platformunda fonksiyonel iyileştirmeler yapılması
- SWAP pazarlarının BISTECH'e taşınması
- Tescil sisteminin BISTECH platformuna taşınması
- Kesintisiz seans sürekliliğinin sağlanması

VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI

Vadeli işlem ve Opsiyon Piyasası'nda pay, endeks ve dövizle dayalı opsiyonlar ile pay, endeks, döviz, elektrik, kıymetli maden, TLREF, yabancı endeks, BYF, gecelik repo, emtia ve metale dayalı vadeli işlem sözleşmeleri işlem görmektedir.

Rekorlar ve Gelişmeler:

2020 yılında toplam işlem hacmi 2,88 trilyon TL, toplam işlem miktarı 1,5 milyar, toplam işlem sayısı 66,3 milyon adet ile tüm zamanların yıllık toplam işlem hacmi, işlem miktarı ve işlem sayısı rekorları kırılmıştır.

Günlük işlem hacmi 19 Kasım tarihinde 25,7 milyar TL ile tüm zamanların rekorunu kırmıştır. Günlük işlem miktarı da aynı gün 20,3 milyon adet ile ve açık pozisyon sayısı 30 Kasım tarihinde 15,2 milyon adet ile tüm zamanların rekorunu kırmıştır.

Piyasa yapıcılık programının piyasaya katkısı artarak devam etmiştir.

Yenilikler:

17 Ocak'ta tarihinde akşam seansı uygulaması devreye alınmış, endeks vadeli işlem sözleşmeleri akşam seansında işlem görmeye başlamıştır. 18 Eylül 2020'de USD/ons altın vadeli işlem sözleşmeleri de akşam seansında işlem görmeye başlamıştır.

10 Nisan'da ASELS payına dayalı opsiyon sözleşmeleri işlem görmeye başlamıştır.

27 Temmuz'da BIST Pay Endekslerinden iki sıfır atılması projesi kapsamında dayanak varlıklarda, vadeli işlem sözleşmelerinde, opsiyon sözleşmelerinde ve piyasa yapıcı yükümlülüklerinde değişiklikler gerçekleştirilmiştir. İki sıfır atılmasıyla dayanak varlıklar spot endekslere eşitlenmiş, sözleşme büyüklüğü hem vadeli işlem sözleşmeleri hem de opsiyonlar için 100'den 10'a düşürülmüştür.

7 Ağustos'ta USD/TL vadeli işlem sözleşmelerinde işleme açık olan vade ayı sayısı 6'dan 16'ya çıkartılmıştır.

10 Ağustos'ta devreye alınan Endekse Bağlı Devre Kesici Sistemi (EBDKS) paya ve pay endekslerine dayalı sözleşmeleri de kapsamaya başlamıştır.

18 Eylül'de vade tarihi yatırımcılar tarafından belirlenebilen esnek USD/TL vadeli işlem sözleşmeleri işleme açılmıştır.

Endeks vadeli işlem sözleşmeleri ile Ocak ayında hayata geçirilen akşam seansı uygulamasında 18 Eylül'den itibaren Dolar/Ons Altın vadeli işlem sözleşmeleri de işlem görmeye başlamıştır.

GUBRF, OYAKC, SOKM ve VESTL paylarına dayalı Vadeli İşlem Sözleşmeleri 16 Ekim'de işleme açılmıştır.

Toplam işlem hacmi
2.883 milyar TL
(2019:
1.457 milyar TL)

Toplam hesap sayısı 397 bin
(2019: 240 bin)

Aktif hesap sayısı 20 bin
(2019: 12 bin)

- Likidite ve ürün çeşitliliğinin artırılması
- Finansal okuryazarlığın desteklenmesi
- Piyasanın etkinliğinin artırılmasına yönelik geliştirme ve düzenleme faaliyetlerine devam edilmesi
- Kesintisiz seans sürekliliğinin sağlanması

KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI	Rekorlar ve Gelişmeler: Günlük işlem hacmi rekoru olan 4,2 milyar TL hacme 12 Kasım'da ulaşılmıştır. Özellikle altın ve gümüş ithalatında önemli yükseliş kaydedilmiş, bireylerin altın talebi çok artmış ve buna bağlı olarak işlem hacimlerinde artış yaşanmıştır. OECD düzenlemeleri çerçevesinde Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri uygulamaları ile ilgili olarak, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ortak çalışmalar yapılmış, Borsa İstanbul'un sorumluluğunda bulunan düzenlemeler hazırlanmaya başlanmıştır.	Toplam işlem hacmi 303 milyar TL (2019: 74 milyar TL) Toplam saklama kapasitesi 1.600 ton	<ul style="list-style-type: none"> Gümüş Fiksing Seansı için çalışmaların tamamlanması Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri uygulamaları ile ilgili Borsamız düzenlemelerinin tamamlanması Mevzuat çalışmaları yapılarak piyasa uygulamaları ile ilgili düzenlemelerin yeknesaklaştırılması Kesintisiz seans sürekliliğinin sağlanması
KOTASYON	Gelişmeler: Kota alınan 8 şirket, 1,1 milyar TL büyüklüğünde halka arz gerçekleştirilmiştir. 5 şirketin kotasyon başvurusu ise reddedilmiştir. 1.254 borçlanma aracı kota alınmış, ihraççılar yaklaşık 200 milyar TL kaynak sağlamıştır. 11 BYF, 2.884 varant kota alınmıştır. 13 toptan satış işlemi gerçekleştirilmiştir. 9 şirket birleşme nedeniyle kottan çıkarılmış, 3 şirket bir üst pazara alınmıştır. Gerçekleştirilen incelemeler sonucunda 14 şirket uyarılmış, 4 şirket Yakın İzleme Pazarı'na alınmış, 7 şirket kottan çıkarılmıştır. Güncellenen düzenlemeler sonucunda, gereken şartları sağlayamayan 6 şirket 2020 yılı sonunda Piyasa Öncesi İşlem Platformu'na alınmıştır. 3 şirkete ise şartları sağlamaları için 2021 yılı Mart ayının sonuna kadar ek süre verilmiştir.	Birincil halka arz sayısı 8 (2019: 6) Birincil halka arz hasılatı 1.123 milyon TL (2019: 264 milyon TL)	<ul style="list-style-type: none"> Halka arz süreçlerinin geliştirilmesi için çalışmalar yapılması Halka Arz Rehberi içeriği hazırlanması Kotta kalma ücretlerinin otomasyonu Kotasyon başvurularının artması beklenen 2021'de kotasyon değerlendirme süreçlerinin halka arz takvimlerini aksatmayacak şekilde yürütülmesi
Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin faaliyetlerindeki, finansal ve hukuki durumlarındaki gelişmeler takip edilmekte, olumsuz gelişme olan şirketler uyarılmakta, Yakın İzleme Pazarı'na alınmakta ve/veya kottan çıkarılmakta, durumu düzelenlerse Yakın İzleme Pazarı'ndan çıkarılarak bir üst pazara almaktadır.	Yenilikler: Kotasyon Yönergesi'nde değişiklik yapılarak, Borsada işlem görecekt şirketler için aranan kota alma şartlarından halka arz edilen payların asgari piyasa değeri şartı Yıldız Pazar ve Ana Pazar için yeniden belirlenmiştir. Halka arz edilen payların asgari piyasa değerleri artırılmıştır. Alt Pazar kurulmuş ve 1 Ekim 2020 tarihinde Gelişen İşletmeler (GİP) Pazarı Alt Pazar ile birleştirilmiştir. Böylelikle cazibesini kaybettiğinden, başvuru yapmadığı GİP yerine bu şirketlerin, işlem esasları yatırımcılar için daha cazip olan Alt Pazar'a başvurması ve kaynak sağlaması mümkün hale gelmiştir.	Kota alınan özel sektör borçlanma aracı sayısı 1.254 (2019: 1.330) Özel sektör borçlanma aracı ihraç hasılatı 199 milyar TL (2019: 206 milyar TL)	
Ayrıca, tahsisli sermaye arttırımına ilişkin toptan satış işlemleri gerçekleştirilmektedir.			

ÜYELİK, VERİ VE TEKNOLOJİ

Borsa İstanbul veri satışı, lisans, üyelik, piyasa erişim ve kolokasyon hizmetleri sunmaktadır.

	2020 Geliri (Milyon TL)	Toplam Gelire Katkısı	Değişimi (2019'a göre)
Veri, Endeks ve Piyasa Erişimi	263	%11	%77
Veri yayın gelirleri	174	%7	%100
Teknoloji gelirleri	43	%2	%81
Üyeler ilave terminal kullanım ücreti	26	%1	%42
Üye aidat gelirleri	11	%0,4	-%3
Lisans gelirleri	10	%0,4	%10

	2020'de Yaşanan Başlıca Gelişmeler	Kilit Göstergeler	Hedefler
VERİ DAĞITIMI VE LİSANSLAMALAR	Gelişmeler: Borsa İstanbul verilerini dağıtım yetkisine sahip 220 kuruluş bulunmaktadır. Borsa İstanbul'a ait endeksleri finansal ürünlerinde dayanak veya karşılaştırma ölçütü olarak kullanan 60 kurum ve bu kurumlara ait 830 fon bulunmaktadır. Veri dağıtım ve endeks ücretleri güncellenmiştir. Piyasanın gelişimine katkıda bulunmak amacıyla, borsa yatırım fonlarından endeks lisanslama ücreti, KMKTP'de işlem yapma yetkisine sahip üyelerden ise KMKTP veri dağıtım ücretleri alınmamıştır. Yaşanan salgını döneminde paydaşlarımıza veri dağıtım konusunda destek olunması amacıyla veri dağıtım kuruluşlarının Borsa İstanbul'a ödeyeceği Mart-Mayıs 2020 dönemine ait kullanıcı ücretlerinin ödeme tarihleri üçer aylık sürelerle ertelenmiştir. Veri dağıtım ve endeks alanında birçok kurum ile yeni sözleşmeler imzalanmıştır. Finansal okuryazarlığın artırılması ve borsaya yeni yatırımcılar kazandırılması amacıyla kurumlar tarafından düzenlenen sanal borsa/portföy yarışmalarına ücretsiz veri sağlanarak destek verilmiştir. Yenilikler: Geniş bireysel yatırımcı kitlelerine Borsa İstanbul verilerinin daha uygun fiyatla sunulabilmesine imkân tanımak ve piyasaya yeni yatırımcılar kazandırılmasında üyelerimize destek olmak amacıyla Pay Düzey 1, VİOP Düzey 1, BIST 30 ve BIST 100 endekslerinin eşanlı verilerinden oluşan Karma Düzey 1 veri paketi tanımlanarak Haziran 2020'de dağıtımına başlanmıştır. Endeksler dışında kalan Borsa İstanbul verileri kullanılarak oluşturulacak, endeks niteliği taşıyan sepetlere dayalı sertifikalar için lisanslama sözleşmesi oluşturularak talep eden kurumlara lisans verilmeye başlanmıştır.	Veri dağıtım kuruluşlarınınca Borsa İstanbul'a raporlanan veri paketi abonelik sayısı: 1,7 milyon (2019: 615 bin) Borsa İstanbul'a ait endeksleri finansal ürünlerinde dayanak veya karşılaştırma ölçütü olarak kullanan fonların sayısı: 830 (2019: 755) Borsa İstanbul'a ait endeksleri finansal ürünlerinde dayanak veya karşılaştırma ölçütü olarak kullanan fonların büyüklüğü: 286 milyar TL (2019: 211 milyar TL)	<ul style="list-style-type: none">MKK ve Takasbank ile ortak veri paketlerinin oluşturulmasıMüşterilerin yetki talebi başvurularını ve raporlamalarını yapabilecekleri online platformun hazır hale getirilmesiVeri dağıtım ve lisanslama alanında uygulanan politikaların gözden geçirilmesi ve fizibilite çalışmalarının yapılmasıTarihsel ve referans veri satış platformu olan Datastore'un yenilenmesi
Borsa İstanbul kendi verisi yanında, Takasbank ve MKK, yurtdışı kurumlardan ise Saraybosna, Karadağ, Makedonya, Pakistan Borsalarıyla birlikte Londra Metal Borsası verilerini de dağıtmaktadır.			

ENDEKS HESAPLAMA

Borsa İstanbul, yatırımcıların piyasada oluşan hareketleri takip edebilmeleri amacıyla piyasalara ilişkin farklı nitelikte endeksler hesaplanmaktadır. Borsa İstanbul'a ait endeksler finansal ürünlerde dayanak varlık veya karşılaştırma ölçütü olarak kullanılmaktadır. Ayrıca Borsa İstanbul, kendi adına endeks hesaplatmak isteyen kurumlara endeks hesaplama hizmeti sunmaktadır.

Gelişmeler:

Borsa İstanbul'da 2020 sonu itibarıyla, paya dayalı 61'i anlık toplam 363 endeks, borçlanma araçları, altın, mevduat, fon gibi farklı yatırım araçlarına dayalı 52 endeks ve ayrıca BIST 30 ve BIST 100 Endeksleri'ne bağlı 20 adet risk kontrol endeksi ile 4 adet kısa ve 2 adet kaldıraçlı endeks hesaplanmaktadır.

Geliştirilen Oynaklık Endeksi algoritmalarının performansları takip edilmekte, piyasaya uygun olması için iyileştirme/geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

BIST-KYD endeksleri kapsamında yer alan 12 adet Eurobond endeksinde Bloomberg BVAL fiyatlarını kullanmak amacıyla Bloomberg ile lisans sözleşmesi imzalanmıştır.

BIST-KYD endeksleri kapsamında manuel hesaplanan Mevduat Endekslerinin ICS sisteminde otomatik hesaplanması için geliştirme yapılmış ve devreye alınmıştır. Manuel hesaplanan Kâr Payı Endekslerinin de otomatize edilme çalışmaları devam etmektedir.

Endeks hesaplama faaliyetlerinde IOSCO prensiplerine uyum çalışmaları devam etmektedir.

Yenilikler:

"BIST Pay Endekslerinden Sıfır Atılması Projesi" kapsamında 27 Temmuz tarihinden itibaren TL olarak hesaplanan tüm fiyat ve getiri endeksleri iki sıfır atılmış olarak hesaplanmaya ve yayımlanmaya başlamıştır. Kamuyla paylaşılan geçmiş veri güncellenmiştir.

BIST 100 Ağırlık Sınırlı 25 ve BIST 30 Ağırlık Sınırlı 25 endeksleri 27 Nisan'dan itibaren hesaplanmaya ve yayımlanmaya başlamıştır.

Piyasa değeri ağırlıklı olmayan ilk pay endeksi olan BIST 30 Eşit Ağırlıklı Getiri endeksi 1 Nisan'dan itibaren gün sonu verilerden hesaplanmaya başlamış olup 22 Haziran'dan itibaren de eşanlı verilerden hesaplanıp yayımlanmaya başlamıştır.

Ziraat Portföy Yıldız Pazar Likit Temettü Endeksi 1 Şubat'tan itibaren gün sonu verilerden, 1 Haziran'dan itibaren ise eşanlı verilerden hesaplanmaya ve yayımlanmaya başlamıştır. Ziraat Portföy Risk Eşit Banka Dışı 20 Getiri Endeksi piyasa değeri ağırlıklı olmayan bir endeks olup 1 Nisan'dan itibaren günsonu verilerden, 22 Haziran'dan itibaren eşanlı verilerden hesaplanıp yayımlanmaya başlamıştır. Ziraat Portföy Katılım 30 Endeksi ve Ziraat Portföy Katılım 30 Eşit Ağırlıklı Getiri Endeksleri de 1 Ekim'den itibaren eşanlı verilerden hesaplanıp yayımlanmaya başlamıştır.

15 Haziran itibarıyla BIST-KYD ÖSBA Değişken Endeksleri kapsamına, kupon oranı BIST TLREF Endeksinin getirisine göre belirlenen değişken faizli kuponlu özel sektör borçlanma araçları da dâhil edilmiş ve değişken faizli kuponlu DİBS'ler ile kupon oranı BIST TLREF Endeksinin getirisine göre belirlenen DİBS'lerin getirilerini bir bütün olarak yansıtmak amacıyla BIST-KYD DİBS Değişken Endeksleri oluşturulmuştur.

Paya dayalı endeks sayısı:

363
(2019: 354)

Diğer yatırım araçlarına dayalı endeks sayısı:

52 (2019: 50)

- Katılım Endeksinin hesaplanmaya başlanması
- Oynaklık Endeksinin hesaplanmaya başlanması
- Piyasa değeri ağırlıklı olmayan endeks sistematığının oluşturulması
- BIST Endekslerinin IOSCO prensiplerine uyumuna ilişkin çalışmaların tamamlanması

İŞLEM YAPMA YETKİSİ VERİLMESİ VE ÜYELİK

Borsa İstanbul üyeleri, sermaye piyasasında faaliyet göstermek üzere yetkilendirilmiş yatırım kuruluşlarından ve Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nda faaliyet göstermek üzere yetkilendirilmiş kıymetli madenler aracı kuruluşlarından oluşmaktadır. Piyasa özelliğine göre diğer gerçek ve tüzel kişilere de üye olmaksızın işlem yapma yetkisi verilebilmektedir.

Gelişmeler:

1 banka, 1 aracı kurum ve 4 kıymetli madenler aracı kuruluşu olmak üzere toplam 6 kuruma üye olarak işlem yapma yetkisi verilmiştir.

12 Borsa üyesine bir başka piyasada işlem yapma yetkisi verilmiştir.

Elmas ve Kıymetli Taş Piyasası'nda üye olmaksızın işlem yapma yetkisi verilen gerçek ve tüzel kişi sayısı ise 22 olmuştur.

Borsa piyasalarında 197 kişi temsilci olarak yetkilendirilmiştir.

Kasım 2020'de faaliyete geçen Kıymetli Madenler Swap Pazarı'nda bankaların yanı sıra sermaye piyasası aracı kurumlarının da işlem yapabilmesine olanak sağlanmış ve yıl sonuna kadar 10 üyeye bu pazarda işlem yapma yetkisi verilmiştir.

Borsamızda işlem yapma yetkisi verilenlerin 2020 yılı için ödeyecekleri giriş aidatı, faaliyet aidatı ve yıllık aidat tutarları yaklaşık %10 oranında artışla yeniden belirlenmiş ve geçici kapalı aracı kuruluşlar ile dar yetkili aracı kurumlardan yıllık aidat alınmaması uygulamasına devam edilmiştir.

Yenilikler:

Pandemi önlemleri kapsamında Borsamızda işlem yapma yetkisi verilenler ve temsilcilerine ilişkin yürütülmekte olan tüm iş ve işlemlere ilişkin başvuruların imkânlar dâhilinde elektronik ortamda yapılması ve süreçlerin işletilmesi imkânı getirilmiş; pandemi koşullarının neden olduğu güçlüklerden paydaşlarımızın en az düzeyde etkilenecek tüm süreçlerini sorunsuz şekilde yürütülebilmelerine imkân sağlanmaya çalışılmıştır.

- Temsilci uygulama eğitimlerinin online olarak yapılması
- Aracı kuruluş müşterilerinin temerrüt durumlarına ilişkin yapılan bildirimlerin elektronik olarak gerçekleştirilebileceği ve oluşan müşteri temerrüt raporlarına kendi yazılımları vasıtasıyla erişebilecekleri bir sistemin oluşturulması

PİYASA ERİŞİMİ

Piyasa erişimi, Borsa İstanbul üyelerinin faaliyette buldukları piyasalara uzak erişim noktalarından, eş yerleşimden (kolokasyon) ve seans salonundan bağlantı sağlayarak işlem yapması ve bilgi alışverişinde bulunması için gerekli tüm sistem, yazılım ve donanım hizmetlerinden oluşmaktadır. Bu kapsamda, yüksek hızlı emir ve veri iletimi için geliştirilmiş OUCH ve FIX protokolleri, Referans Data ve Dropcopy, OTASS, TW gibi hizmetler piyasa katılımcılarının kullanımına sunulmaktadır.

Gelişmeler:

Üyelerimize 2020 yılı içinde ilave 20.200 emir/sn OUCH kapasite tahsisi yapılarak %106 artış sağlanmış ve toplam OUCH kapasite tahsisi 39.200 emir/ sn'ye ulaşmıştır.

Üyelerimize 2020 yılı içinde ilave 3.130 emir/sn FIX kapasite tahsisi yapılarak %24 artış sağlanmış ve toplam FIX kapasite tahsisi 16.340 emir/sn'ye ulaşmıştır. Referans Data kullanımı 14 adet; Dropcopy kullanımı 23 adet ilave tahsis edilerek; bu ürünlerin kullanımlarında %6 ve %12 oranında artış sağlanmıştır.

Piyasa sistemlerine erişim için üyelere tahsis edilen terminal ve kullanıcı ücretleri, 2020 yılı için yaklaşık % 8,5 oranında bir artışla yeniden belirlenmiştir.

Yenilikler:

Piyasa erişimine yedek sistem üzerinden geçişlerin zaman kaybı ve kesinti yaşanmadan gerçekleştirilebilmesi amacıyla yeni bir ürün olarak sunulan yedek kullanıcıları tahsis edilmeye başlanmıştır.

Swap ve Para Piyasasında işlem yapan temsilcilerin şifrelerine connect.borsaistanbul.com portalı üzerinden erişim sağlandı.

VPN şifrelerinin otomatik olarak üretilmesi ve connect.borsaistanbul.com portalı üzerinden yetkilendirilmiş kişilerin şifrelere erişim imkânı sağlandı.

Piyasa erişimi hizmetlerinden faydalanan kurum sayısı:

154 (2019: 153)

BISTECH Alım Satım Sistemi erişimi kullanıcı sayısı:

1695 (2019: 1594)

- Elektronik emir iletiminde kullanılan FIX erişim kanalına ilişkin iş modelinin Üyelerimizin talep ve ihtiyaçları doğrultusunda, dünya borsaları uygulamalarıyla daha uyumlu, esnek ve sade bir yapıya kavuşturulması için tahsisat usul ve esaslarının değiştirilmesi
- Piyasa erişimleri kapsamındaki müşteri şikayetlerinin yönetiminde etkinlik sağlanması
- Piyasa erişimine ilişkin olarak ürün portföyünün zenginleştirilmesi
- Uzaktan erişim hatlarına ilişkin tüm başvuruların elektronik ortam üzerinden alınmasını sağlayacak bir geliştirme yapılması

<p>TEKNOLOJİ HİZMETLERİ Borsa İstanbul, piyasa katılımcılarının sistemleriyle Borsa sistemlerinin aynı lokasyonda bulunmasına, kolokasyona, imkân vermektedir. Bu hizmetin yanında, üyelerin işlem öncesinde risk yönetimi yapmasına imkân sağlayan PTRM uygulaması, yüksek hızlı emir ve veri iletimi için geliştirilmiş OUCH, FIX ve ITCH protokolleri, zaman bilgisine senkronize olarak erişim sağlayan zaman sunucusu gibi teknoloji hizmetlerini piyasa katılımcılarının kullanımına sunmaktadır.</p>	<p>2020 yılı içinde müşterilerimize tahsis edilen kabinet adedi 11 kabinet artırılarak 50 kabinete çıkarılmıştır.</p> <p>Kolokasyon hizmetimizden yararlanan toplam müşteri sayımız 40 olarak gerçekleşmiştir.</p> <p>Borsamızda işlem yapma yetkisi bulunan üyelerimizin temsilcileri ve üst düzey yöneticilerinin katılımına açık olarak ve ilgili Piyasa Direktörlüklerimizin de işbirliği ile PTRM Giriş ve Teminat Kontrolleri, User Limit (Üye Kullanıcı Kontrolleri), Yeni Eklenecek Özellikler- (Short Sell ve Maksimum Emir Büyüklüğünün ayrılması ve Duplicate Order ve Price Tolerance) gibi konuların aktarıldığı bir webinar etkinlik gerçekleştirilmiştir.</p> <p>PTRM tahsisatı 24 kurum olarak gerçekleştirilmiş olup, zaman sunucusu tahsisatı 4 kurum artırılarak bu hizmetlerimizden faydalanan müşteri sayısı 16'ya çıkarılmıştır. Kolokasyonda veri dağıtılan kurum sayısı 29'dan 31'e çıkarılmıştır.</p> <p>Yenilikler: ITCH Replay Toolu hazırlanmış ve tarafımızca testlerine başlanmıştır, 2021 ilk çeyreğinde uygulamaya alınması beklenmektedir.</p> <p>Veri Merkezinin genişletilmesi çalışmaları yapılmış olup, 2021 ilk çeyreğinde süreçlerin tamamlanması beklenmektedir.</p> <p>PTRM uygulamasına tekrar eden emir ve açığa satış kontrolü eklenmesine ilişkin çalışmalara başlanmıştır.</p>	<p>Kolokasyon hizmetimizden yararlanan müşteri sayısı 40 (2019: 39)</p> <p>Kolokasyonda tahsis edilen kabinet adedi 50 (2019: 39)</p> <p>Kolokasyonda veri dağıtılan kurum sayısı: 31 (2019: 29)</p> <p>Zaman sunucusu hizmetinin yararlanan kurum sayısı: 16 (2019: 12)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ITCH Replay Simülatör uygulamasının devreye alınması • Veri merkezindeki alanın kolokasyon müşterilerinin ihtiyaçlarını adresleyecek şekilde genişletilmesi • Borsanın uluslararası erişilebilirliğinin artırılması için global ağ/platform sağlayıcılarla işbirliğine gidilmesi • Teknoloji hizmetleri ürün portföyünün zenginleştirilmesi • Üyelerimizin kendi taraflarında kullandıkları yazılımlar ile Borsamızın PTRM uygulamasını konuşturulabilmesi amacıyla bir API geliştirilmesi
--	---	---

İŞLEM SONRASI

Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'na ilişkin saklama hizmetleri Borsa İstanbul'un Kuyumcukent yerleşkesinde yer alan 1.600 ton kapasiteli saklama kasasında yapılmaktadır.

Diğer işlem sonrası hizmetler, Borsa İstanbul'un iştirakleri Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul tarafından verilmektedir.

Takas İstanbul sahip olduğu 'merkezi takas' ve 'bankacılık' lisansları ile Türkiye sermaye piyasalarında, üyelerine, takas, mutabakat, saklama, merkezi karşı taraf ve bankacılık hizmetleri sunmaktadır.

Merkezi Kayıt İstanbul, Türkiye sermaye piyasası araçları için hak sahibi bazında (direct model) tam kaydıleştirme (full dematerialization) modelini uygulayan merkezi saklama kuruluşudur. Aynı zamanda SPK tarafından yetkilendirilmiş Veri Depolama Kuruluşu'dur ve denetime tabi şirketlere Merkezi Veri Tabanı Hizmeti sunmaktadır.

	2020 Geliri (Milyon TL)	Toplam Gelire Katkısı	Değişimi (2019'a göre)
İşlem Sonrası	1.115	%45	-%7
Takasbank faiz gelirleri	516	%21	-%30
Hazine operasyonu türev işlem gelirleri	7	%0,3	-%90
Saklama gelirleri	393	%16	%35
Takas gelirleri	178	%7	%86
Hesap yönetim gelirleri	21	%1	%83

26

	2020'de Yaşanan Başlıca Gelişmeler	Hedefler
TAKAS HİZMETİ	Gelişmeler ve Yenilikler	
Borsa İstanbul üyelerinin alım satım işlemlerinden doğan menkul kıymet teslim etme ve teslim alma taahhütleri ile alım satıma konu olan menkul kıymet karşılığındaki ödeme taahhütleri Takas İstanbul aracılığıyla yerine getirilmektedir.	Bireysel Emeklilik Fonları'nın TEFAS'ta işlem görmesi için Takasbank, SPK, Türkiye Sigorta Birliği, Emeklilik Gözetim Merkezi ve emeklilik şirketleri ile eş güdüm içinde çalışmalarını sürdürmektedir.	<ul style="list-style-type: none"> "Teminat Yönetim Projesi" ile Kamu İhale Kanunu bünyesinde yürütülen teminat işlemleri için kolay, erişilebilir, merkezi bir teminat yönetimi hizmeti sunulması EPIAŞ bünyesinde açılması planlanan Vadeli Elektrik Piyasası'nda ve Vadeli Doğal Gaz Piyasası'nda merkezi uzlaştırma bankası rolüyle takas ve teminat yönetimi hizmeti verilmesi
Sermaye piyasası işlemlerinin haricinde, taşıt ve konut alım satımında (tapu) da yetkilendirilmiştir.	Blokszincir tabanlı fiziksel altına dayalı transfer sistemi BiGA'nın geliştirilerek, blokszincir teknolojisi ile zaman kısıtı olmaksızın kişiden kişiye transferine imkân tanıyan "BiGA Dijital Altın" ürününü hizmete sunulmuştur. Bu sayede Takasbank, fiziksel dayanağı olan dijital varlıkların blokszincir teknolojisi kullanılarak transfer edilmesine imkân sağlayabilmektedir.	
	Taşıt Takas Sistemi Takasbank bünyesinde devreye alınmıştır.	

SAKLAMA VE HESAP YÖNETİMİ

Merkezi Kayıt İstanbul, kaydileştirilmiş sermaye piyasası araçları ve elektronik ürün senetleri için saklama hizmeti vermektedir.

Takas İstanbul, yurtdışı piyasalarda işlem gören sermaye piyasası araçları ve BES (Bireysel Emeklilik Sistemi) kapsamındaki fonlar için saklama hizmeti sağlamaktadır.

Kıymetli maden saklaması, 1.600 ton kapasiteli Borsa İstanbul saklama kasasında yapılmaktadır.

Yenilikler

Veri Analiz Platformu (VAP)

Yatırımcıların, akademisyenlerin ve piyasa profesyonellerin sermaye piyasalarına ilişkin verilere erişimini kolaylaştırmak amacıyla 2020 yılında VAP-Veri Analiz Platformu www.vap.org.tr adresinde kullanıma açılmıştır.

VAP ile sermaye piyasalarımızdaki veriler ekonometrik modellerle farklı kırımlarda analiz edilerek, "Saklama Verileri, Yatırımcı İstatistikleri, Kurumsal Yönetim Verileri, Endeksler" başlıkları altında uluslararası standartlarda yayınlanmaktadır.

Platformun en önemli amacı; kullanıcıların verilerden üretecekleri bilgiler ile yatırım stratejilerini oluşturmalarına katkı sağlamaktır. Platformda; pay senetlerine, yatırım fonlarına, devlet iç borçlanma senetlerine, özel sektör borçlanma araçlarına, varantlara ve diğer menkul kıymetlere ilişkin veriler yer almaktadır. Bu menkul kıymetlerin, uyruk, kimlik tipi, yaş, il, portföy dilimi ve ülke (sadece pay senetleri) kırımlarındaki portföy değerleri ve yatırımcı sayıları da güncel ve geçmişe dönük olarak yayınlanmaktadır.

Yatırımcı Risk Takip Sistemi (YRTS)

Sistemik riskin gözetimi ve finansal istikrarın korunması amacıyla MKK tarafından yürütülen YRTS ile aracı kurum risklerinin yanı sıra, aracı kurumların kredili işlem, açığa satış ve ödünç işlemi yapan müşterilerinin (bireysel yatırımcıların) risklerinin de ölçülebilmesi hedeflenmektedir.

YRTS, sermaye piyasalarındaki yatırımcıların kredili işlemlerinin, teminatlarının ve bu değerler üzerinden hesaplanacak risklerinin tek bir merkez üzerinden finansal piyasalardaki paydaşlara iletilmesini sağlamaktadır. Çeşitli verilerin gerek kurum bazında, gerek sektörel bazda tek merkezde toplanması, risklerin izlenebilmesi ve bu risklerle ilgili yatırım kuruluşları ile düzenleyici ve denetleyici kurumlara bütüncül bir değerlendirme yapılabilmesini teminen çalışmalar yürütülmektedir.

Gayrimenkul Bilgi Merkezi'nin MKK'ya Devri

MKK Gayrimenkul Bilgi Merkezi A.Ş., Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilen değerlendirme kuruluşları tarafından hazırlanmış bütün değerlendirme raporlarına ilişkin ihtiyaç duyduğu bilgileri, kendi belirlediği esas ve usullerle almaya kanunla yetkilendirilmiştir.

Hedefleri; (1) değerlendirme raporlarının, gayrimenkul değerleri ve bilgilerinin tek bir noktada toplanmasını ve analiz edilmesini sağlamaya yönelik olarak değerlendirme kayıt sistemi ve veri tabanı oluşturmak, (2) verileri kamu kurumlarının, değerlendirme sektörünün ve diğer gayrimenkul sektörü paydaşlarının kullanımına sunmak ve (3) Gayrimenkul Değerleme Bilgi Sistemi'nin kurulmasını sağlayarak yazılım algoritmalarıyla endeksler ve veri analiz raporları oluşturmaktır.

- Halka kapalı anonim şirketlerde hamiline yazılı payların MKK'da kayıt altına alınması
- Bankalar, aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketlerinin, portföy değeri, işlem hacmi, kârlılık, bakiyeli yatırımcı sayısı gibi alanlarda kendilerini emsal gruplarıyla karşılaştırabilecekleri ve ülke geneli ya da il bazında durum tespiti yapabilecekleri MKK Pusula projesinin tamamlanması
- Elektronik Kasa Takip Sistemi ile kasa işlemlerinin ve saklama hizmetlerinin elektronik olarak takip edilebilmesi
- Antrepo hizmetlerinin başlatılarak saklama hizmetlerinin geliştirilmesi

Daha Likit ve Güvenilir Piyasa

Dünya standartlarında teknolojik altyapısı ile likit ve güvenilir piyasalar sağlayan Borsa İstanbul, yenilikçi yaklaşımı ile yerli ve yabancı piyasa katılımcılarına sunduğu ürün çeşitliliğini artırmaktadır.

1,8

(trilyon TL)

**halka açık şirketlerin
toplam piyasa değeri**

31,3

(milyar TL)

**piyasalarda toplam
işlem hacmi**

Değer Üretimi ve Strateji

Faaliyet Çevresi ve Dış Etkiler

Küresel makroekonomik koşullar ve belirsizlikler kote şirketler ve Borsa İstanbul'un da aralarında olduğu tüm şirketler üzerinde etkili olmaktadır. Aynı zamanda iş performansımız, sermaye piyasalarındaki faaliyet düzeyinden ve ülkenin içinde bulunduğu makroekonomik koşullardan doğrudan etkilenmektedir.

2020 herkes için olağanüstü, belki de fazlasıyla olaylı bir yıldır. Kovid-19 salgını, ABD başkanlık seçimleri, Brexit, Japonya başbakanı Shinzo Abe'nin istifası ve ABD ile Çin arasında artan gerilim, büyük bir ekonomik belirsizlik ve karamsar tahminler seline neden oldu. Mart ayında, piyasa oynaklık seviyelerinin sadece 2008 Büyük Mali Krizi ile karşılaştırılabilir olduğunu gördük ve aylar boyunca normal çalışma, seyahat ve boş zaman düzenlemeleri ciddi şekilde kesintiye uğradı. Verilere baktığımızda şokun boyutu özellikle Mart ayında kendini gösteriyor. Ancak dikkat çekici olan, olağanüstü koşullara rağmen ve krizin en kötü günlerinde bile piyasaların açık ve işler durumda kalmasıdır. Ayrıca Mart ayında görülen belirsizlik zirvesinin ardından piyasalar hızla toparlandı. Temmuz ayı sonunda, çoğu gösterge, pandemi öncesi görülen faaliyet seviyelerinde hızlı bir geri dönüş kaydetti ve bu, piyasalara ve ekonomiyi desteklemedeki rollerine olan güçlü güveni yansıtıyor. Yıl sonuna doğru, birkaç Kovid-19 aşısının geliştirilmesi ve onaylanması, İngiltere ile AB arasındaki nihai anlaşma ve ABD seçimlerinin sonucu, yatırımcıların ve ihraççıların güvenini artırmış gibi görünüyordu.

2020 yılında, salgın ve salgının yarattığı sonuçlar tüm yerel ve küresel makroekonomik koşulları şekillendiren başlıca etken olmuştur.

Küresel ticarete korumacı eğilimlerin ABD-Çin anlaşmasıyla birlikte azalmasıyla ve Brexit sürecinin sona ermesiyle birlikte 2020'ye dair belirsizlikler azalmışken, yılın

başında ortaya çıkan Kovid-19 bir salgına dönüşmüş ve 2020'ye dair tüm beklentileri ve planları kökten değiştirmiştir. Küresel sermaye piyasalarına etkilerine bakıldığında, özellikle Mart ayında piyasaların verdiği tepki kendini yüksek volatilité ve azalan risk iştahına bağlı başta gelişmekte olan ülkelere olmak üzere sermaye akışlarını kesintiye uğratmıştır. Piyasaların verdiği şok tepkisi sonrası toparlanma da hızlı olmuş ve sermaye piyasalarındaki bir çok gösterge 2. çeyreğin sonunda pandemi öncesi seviyelere ulaşmıştır.

Salgının etkileriyle mücadele amacıyla, devletler ve şirketler eliyle borçlanma artmıştır. Devletler elde ettikleri finansmanı salgından olumsuz etkilenen kesimler için harcamıştır. Faiz oranlarının düşük seviyelerde bulunması, kimi ülkelerde sıfırın altına inmesi, devletlerin yanında şirketleri de borçlanmaya teşvik etmiştir. Şirketler karşı karşıya kaldıkları gelir kaybını telafi etmek ve beklenmedik harcamaları karşılayabilmek amacıyla borçlanmaya gitmiştir. International Institute of Finance'in yaptığı bir çalışmaya göre, 2020 sonunda toplam borcun küresel ekonomiye oranı %365 seviyesinde olmuştur. Başta ABD olmak üzere gelişmiş ülkelerin merkez bankaları faizleri gelecek yıllarda düşük tutacaklarını beyan etmektedirler. Bu durumun, borçlanmayı daha da artırması beklenmektedir.

Türkiye salgından önemli ölçüde etkilenmiş olmasına rağmen ekonomik büyüme beklenmektedir.

Türkiye'de salgın diğer ülkelere göre daha geç yayılmış olmasına rağmen, salgınla mücadele için atılan adımların özellikle hizmet sektörüne büyük etkisi olmuştur. Yılın büyük bölümünde yeme-içme ve turizm sektöründeki iş yerleri kısmen kapalı kalmış veya belli şartlarla açık kalabilmişlerdir. Bu nedenle, ilk çeyrekte %4,5 büyüyen ekonomi, ikinci çeyrekte %10 daralmıştır. Güçlü kredi ivmesiyle ve normalleşme

adımlarıyla üçüncü çeyrekte ekonomi %6,7 oranında büyümüştür. Son çeyrek rakamları henüz açıklanmamış olmakla beraber ekonominin yılın tümünde, Eylül ayında açıklanan 2021-2023 Orta Vadeli Program'da öngörüldüğü gibi, büyümesi beklenmektedir.

Yılın sonunda doların TL karşısındaki kazancı %32 avrunkine ise %44 olmuştur. Ekonomi yönetiminde Kasım ayında yapılan yeni görevlendirmelerin ve enflasyonu kontrol altına alma amacıyla atılan parasal sıkılaştırma adımlarının etkileriyle TL dolar karşısında yılın son iki ayında değer kazanmıştır.

Likidite yönetiminde Ağustos ayında başlanan sıkılaştırma adımlarına Kasım ve Aralık aylarında da devam edilmiştir. Politika faizi Kasım ayında %10,25'ten %15'e yükseltmiştir. Son olarak 24 Aralık 2020 tarihindeki toplantıda, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı %15'ten %17'ye yükseltilmiştir.

Salgın nedeniyle azalan risk iştahı sonucunda Türkiye'nin de aralarında bulunduğu gelişmekte olan ülkelere sermaye çıkışları olmuştur.

Bireysel yatırımcılar düşük faiz ortamında sermaye piyasalarına yönelmiştir.

Tüm ülkelere faizlerin düşüklüğü bireysel yatırımcıları mevduat dışındaki yatırım alternatiflerine yöneltmiş, bireysel yatırımcıların sayısı ve işlem hacmindeki payı artmıştır. 2020 yılında, pay piyasaları bir önceki yıla göre rekor düzeylerde işlem hacimlerine ulaşmıştır.

Bireysel yatırımcıların sermaye piyasasında daha önemli bir aktör olmaya başlaması beraberinde bazı belirsizliklere de yol açmıştır. Bireyleri manipüle etmek üzere sosyal medya hesapları kurulmuş, yatırımcılar belirli hisselerle yönlendirilmiştir. Bunun bir sonucu olarak, düzenleyici kuruluşlar ve borsalar piyasalarda bazı düzenlemeler yapmakta, ek olarak bireysel yatırımcılarda finansal okuryazarlığı geliştirici adımlar atmaktadırlar.

Sermaye piyasalarımızda yabancı yatırımcının yarattığı bu boşluk yerli yatırımcılar tarafından doldurulmuştur.

Yerli yatırımcılar, özellikle TCMB tarafından yılın ilk yarısında düşük tutulan faizlerin etkisiyle, farklı yatırım alanlarına yönelmiştir. Bu kapsamda, Borsa İstanbul'da yatırım yapan aktif yatırımcıların sayısı bir yılda 800 binden fazla artarak yılın sonunda 2 milyona ulaşmıştır. Yıl boyunca yapılan halka arzların başarıyla sonuçlanmasının da etkisiyle, her yeni halka arz daha fazla yatırımcının sermaye piyasalarına aktif olarak dâhil olmasıyla sonuçlanmıştır. Ocak 2021'de de bu eğilimin devam ettiği görülmektedir.

Devletin katkı payının da etkisiyle her yıl büyüyen Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) de sermaye piyasalarımızda gelişimini desteklemektedir. 2010'da yaklaşık 3 milyon kişi BES'e dâhilken 10 yıl içinde BES'e dâhil olan katılımcı sayısı 6,9 milyonu geçmiş, yönetilen varlıkların büyüklüğü ise 158 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Yerli yatırımcıların sermaye piyasalarına gösterdiği büyük ilginin sonucu olarak, işlem hacimlerinde önceki yıllara kıyasla büyük artışlar görülmüştür. Yıl içinde günlük işlem hacmi rekorları birkaç kez kırılmıştır.

2020 sonu itibarıyla, yıl içinde iki sıfır atılan BIST 100 endeksi 30.12.2020 tarihinde 1.483,16 ile seans içinde, aynı 1.479,91 ile gün sonunda tüm zamanların rekorlarını kırmıştır. Endeks 2020'yi 2019'un %29 üzerinde 1.477 puandan kapatmıştır. Pay piyasasındaki işlem hacmi 2019'a

kıyasla %210 artmıştır. Günlük işlem hacmi rekoru Kasım ayında 64 milyar TL ile kırılmıştır. Borçlanma araçları piyasasındaki işlem hacmi de 2019'a göre %33 artmıştır.

Özellikle risk yönetimi unsuru olarak kullanılan türev ürünlerin işlem gördüğü vadeli ve opsiyon piyasasında yıllık işlem hacmi %98 oranında artmıştır. 2020 yılı boyunca altın ve gümüşteki fiyat hareketleri nedeniyle her iki ürüne olan talep yüksek seyretmiştir. Bu nedenle, kıymetli madenler piyasasının işlem hacmi bir önceki yıla nazaran %308 artış göstermiştir.

Borsa İstanbul piyasaları olağanüstü koşullara rağmen ve krizin en kötü günlerinde bile açık ve işler durumda kalmıştır.

Borsa İstanbul salgın önlemleri kapsamında çalışanlarına dönüşümlü izin kullandırmış, geliştirilen uzaktan çalışma altyapısı ile yılın ortasından itibaren uzaktan erişimle normal iş düzeylerine ulaşmıştır. Bu önlemlerle ofislerimizde daha az sayıda personel kalmış, virüsün bulaş hızı çok düşük seviyelerde tutulabilmiştir. Kurum içi ve dışı toplantılar çevrimiçi ortama taşınmıştır. Genel kurul toplantısında, yıllardan beri kullanılan elektronik genel kurul sisteminin önemi pay sahiplerine hatırlatılmıştır. Böylece toplantıya fiziksel olarak katılanların sayısı azalmış elektronik olarak katılanların sayısı ise artmıştır.

Salgının diğer bir sonucu, değişen iş modelleri ve yarattığı sürdürülebilirlik farkındalığı olmuştur.

Sokağa çıkma yasaklarının, yüksek sayıda vefatın, karantinanın görüldüğü bir dünyada mevcut iş modelleri gözden geçirilmektedir. İş modellerinin böyle bir ortamda bile aksamaması amacıyla yenilikçi adımlar atılmaktadır. Uzaktan çalışma birçok kuruluşta standart haline gelmektedir.

Karantina tedbirleriyle beraber, mobilite düşmüş, trafik yoğunluğu, fosil yakıt kullanımı ve hava kirliliği azalmıştır. İnsanın doğa üzerindeki etkisi azalınca, dünyanın farklı yerlerinde denizlerde yunusların yeniden görülmeye başlanması, havanın berraklaşması insan kaynaklı kirliliğin geldiği noktayı göstermiştir.

Aynı minvalde, sürdürülebilirlik daha fazla gündeme gelmektedir. 2020'nin bir diğer özelliği yapılan çalışmalara göre kayda geçen en sıcak yıl olmasıdır. Ortalama sıcaklık 2020'de 1981-2010 dönemine göre 0,6 °C 1850-1900 dönemine göre ise 1,25 °C artmıştır. Bu durum yaşadığımız iklim krizinin bir sonucudur. İklim krizinin bir sonucu olan kuraklığın yol açtığı tarımsal kayıp, üreticileri olduğu kadar tüketicileri de olumsuz etkilemektedir. Karantina döneminde karbondioksit salımının, trafiğin, hava kirliliğinin, fosil yakıt tüketiminin azalması aynı zamanda sürdürülebilir bir geleceğin inşası konusunda tüm insanlığa fikir vermektedir.

Borsada işlem gören şirketlerin sürdürülebilirlik raporlaması ve entegre raporlama yeteneklerinin gelişmesi finans ekosistemini doğrudan etkilemektedir. Bu doğrultuda yerel ve uluslararası STK ve girişimlerle devamlı iletişim içinde olarak ve iş birliklikleri geliştirerek, paydaş farkındalığı ile ileri seviyeye taşınan çevresel, sosyal ve toplumsal konuları somut projelerle desteklenmeye devam edecektir.

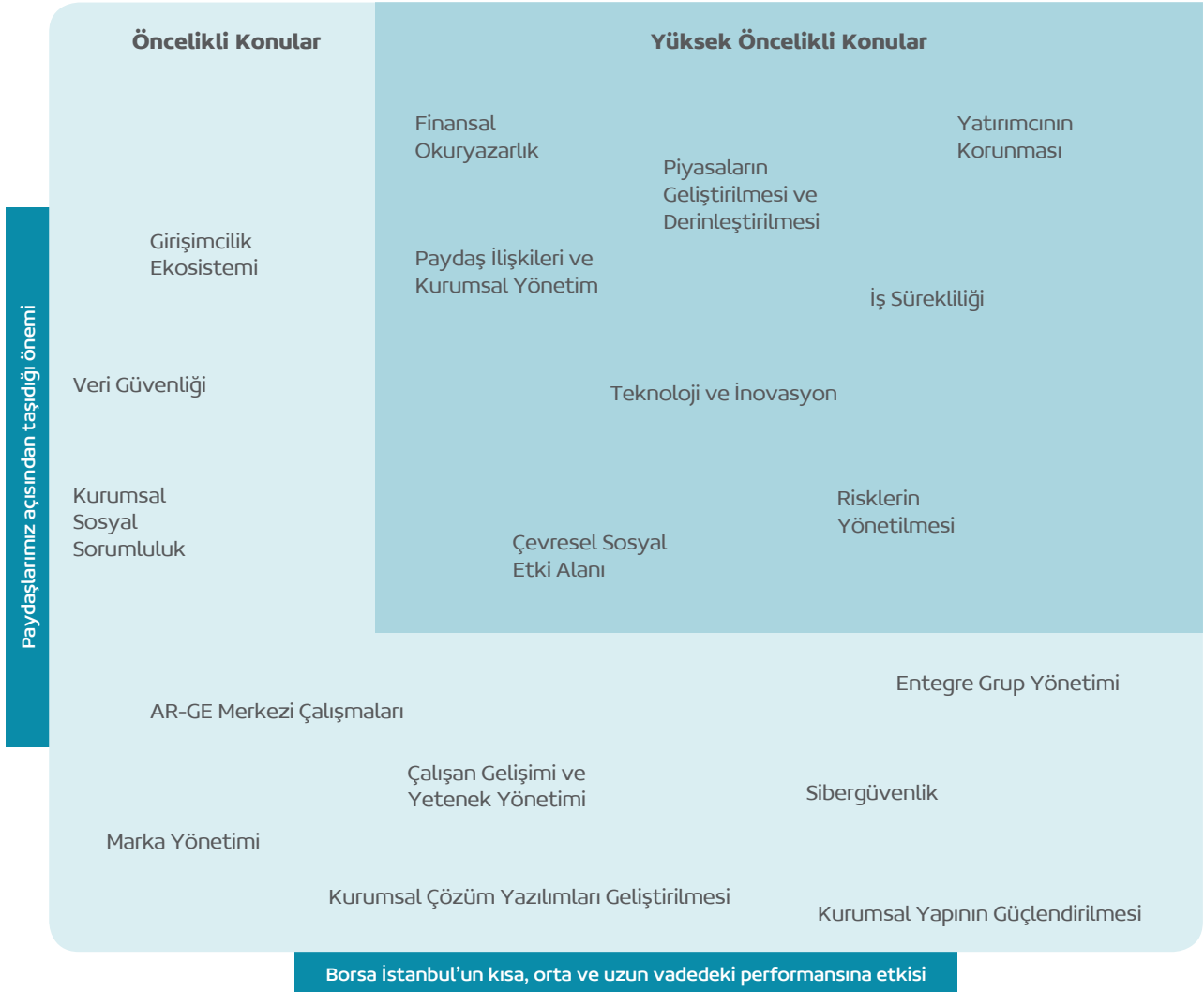
Borsa İstanbul Şirketler için Sürdürülebilirlik rehberi hazırlanmış, Ağustos ayında kurumsal site üzerinden bir kitapçık formatında kamuya paylaşılmıştır. Sermaye Piyasası Kurulu, Borsa İstanbul ve diğer paydaşların katkılarıyla hazırladığı Sürdürülebilirlik İtkeleri Uyum Çerçevesi'ni Ekim ayında yayınlamıştır. Böylelikle, şirketlerin sürdürülebilirlik alanındaki faaliyetlerini de raporlaması hedeflenmektedir.

Öncelikli Konular

Öncelikli konularımız, Borsa İstanbul ve kilit paydaşları açısından etkisi yüksek olan ve değer yaratma kapasitesini etkileyen konulardır ve stratejimiz, paydaşlarımızın beklentileri ve faaliyet gösterdiğimiz ekonomik, sosyal ve çevresel bağlamın etkisiyle zaman içerisinde farklılaşmaktadır.

Borsa İstanbul'un kısa, orta ve uzun vadede değer üretimini etkileyen ve stratejisi kapsamında odaklandığı öncelikli konular, yıllık olarak gözden geçirilmektedir. 2020 yılında özellikle bireysel yatırımcı sayısındaki rekor artış, yatırımcının korunması yönündeki tedbirlerin ve finansal okuryazarlık konusundaki faaliyetlerin yüksek öncelikli konular arasında yer almasını gerekli kılmıştır.

32

ÖNCELİKLI KONULAR	DEĞER ÜRETİMİNE ETKİSİ	SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ İLE İLİŞKİSİ	STRATEJİ BAĞLANTISI BÜYÜME
YATIRIMCININ KORUNMASI <p>Yerli bireysel yatırımcıların korunması ve sermaye piyasalarına olan güvenin kalıcı olarak tesis edilmesi</p>	<p>Sermaye piyasalarına olan ilgi 2020 yılında artmış, bakiyeli pay senedi yatırımcı sayısı 800 bin yeni yatırımcı ile 2 milyona ulaşmıştır. Sermayenin tabana yayılması hedefinde önemli bir aşama olan bu gelişmeyi kalıcı kılmak amacıyla yatırımcılara şeffaf ve kesintisiz piyasalar sunulmakta, piyasa oynaklığını azaltıcı önlemler alınmaktadır.</p>	<p>8.10. Herkesin bankacılık, sigorta ve finansal hizmetlere erişiminin teşvik edilmesi ve artırılması için yurt içi finansal kurumların kapasitelerinin güçlendirilmesi</p> <p>9.3 Finansal hizmetler ve piyasalara erişimin artırılması</p>	<p>Piyasalardaki yatırımcı sayısının artması ve yatırımcı tabanının genişlemesi Türkiye sermaye piyasalarının ve Borsa İstanbul'un önemli hedeflerinden birisidir.</p>
FİNANSAL OKURYAZARLIĞIN ARTIRILMASI <p>Bireysel yatırımcılara bilinçli yatırım alışkanlıklarının kazandırılması, Borsa İstanbul'un ürün ve hizmetlerinin tanıtılması</p>	<p>Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın çoğunun temelinde finansal kaynak eksikliği yatmaktadır. Bu kapsamda, bireyleri sermaye piyasalarına çekmek ve sermaye piyasalarına gelen yatırımcıların kalıcı olmasını sağlamak, onları finansal dünyaya dâhil etmek (financial inclusion) anlamına gelecektir.</p> <p>Bu amaca yönelik olarak yatırımcıları bilgilendirmek ve onlara piyasaların risklerini anlatmak, gerek piyasanın olağan işleyişi gerekse bireysel yatırımcının kişisel birikimlerinin korunması açısından son derece önemlidir.</p>	<p>9.3 Finansal hizmetler ve piyasalara erişimin artırılması</p>	SÜREKLİLİK <p>Sermaye piyasalarına girerek paydaş haline gelen yeni yatırımcılara etkin bir iletişim stratejisi ile ulaşmak, onların finansal okuryazarlığını artırmak Borsa İstanbul'un öncelikleri arasındadır.</p>

Öncelikli Konular

TEKNOLOJİ VE İNOVASYON Yeni ürün ve hizmetler geliştirilmesi, temel teknoloji yeteneklerinin zenginleştirilmesi, işlem altyapısında sürekli iyileştirme ve süreçlerde mükemmellik sağlayıcı geliştirmeler yapılması, yenilikçi teknolojiden yararlanarak kurumsal çözümler geliştirilmesi	Finansal ekosistemin ve müşterilerin finansal araç ihtiyaçlarına odaklanarak geniş bir yelpazedeki talepleri karşılayan ürün ve hizmetler geliştirilmektedir. Kurumsal çözümlerin yanında BISTECH ve ilgili ürünlerin geliştirilmesi, ticarileştirilmesi ve Borsa İstanbul Grubu sinerjisinin ürün geliştirme süreçlerine yansıtılması planlanmaktadır.	 	TEKNOLOJİ İNOVASYON BISTECH uygulamalarının ve işlem sistemlerinin piyasalarda artan işlem hacimlerine uyumlu olarak ve kullanıcı ihtiyaçlarına göre geliştirilmesi, iyileştirilmesi, yeni ürün ve hizmetler altyapılarının oluşturulması teknoloji faaliyetlerimizin ana unsurlarıdır.
PİYASALARIN GELİŞTİRİLMESİ VE DERİNLEŞTİRİLMESİ Sermaye piyasalarında ihraççı ve yatırımcı tabanının genişletilmesine yönelik çalışmaları, riskten korunma enstrümanları başta olmak üzere yeni ürün ve hizmetlerin devreye alınması	Şirket, sermaye piyasalarında ihraççı ve yatırımcı tabanının genişletilmesine yönelik çalışmalar yapmakta, riskten korunmayı sağlayan ürünler başta olmak üzere yeni ürün ve hizmetleri devreye almaktadır. Daha fazla şirketin halka arz yoluyla sermaye piyasalarına dâhil olması, şirketlerin sermaye piyasası aracı ihraç etmeye teşvik edilmesi, şirketlerin kurumsal yapılarının sağlamaştırılması amaçlarına yönelik faaliyetler yıl boyunca devam etmektedir. Şirketlerin yatırım yaparken ihtiyaç duydukları finansmanı sermaye piyasaları aracılığıyla sağlamaları, ekonominin genişlemesini beraberinde getirmektedir. Şirketlerin finansman ihtiyacını sermaye piyasaları aracılığıyla karşılamaları, sermayenin tabana yayılmasını ve ekonomik büyümeden daha geniş kitlenin yararlanmasını sağlamaktadır.	 	BÜYÜME İNOVASYON Sağlıklı fiyat oluşumunu destekleyen derin sermaye piyasalarının geliştirilmesi, ürün ve hizmet çeşitliliğinin artırılması Borsa İstanbul Grubu'nun stratejisinin önemli bir parçasıdır.

RİSKLERİN YÖNETİLMESİ VE İŞ SÜREKLİLİĞİ

Mevcut ya da gelecekte ortaya çıkabilecek potansiyel risklerin sürekli olarak, aralıksız ve zamanında tanımlanması, ölçülmesi ve izlenmesi; iş süreçlerinin kesintiye uğraması halinde Şirketin hızlı cevap verebilme yeteneğinin artırılması

Şirket, sunduğu finansal ürünlerle yatırımcıların ve ihraççıların risklerini yönetmelerine yardımcı olmaktadır.

Öte yandan Şirket, faaliyetlerini sürdürülebilir bir şekilde yürütmek amacıyla kendi risklerini de yönetmektedir. Bu kapsamda, doğrudan risk yönetimiyle ilgili bir birim bulunmaktadır. Birim, şirket bünyesindeki risklerin tespitine ve yönetilmesine yönelik çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar sayesinde, hem Borsa İstanbul'un hem paydaşlarının maruz kaldığı riskler azaltılmaktadır. Ayrıca dijitalleşen dünyada daha da önemli hale gelen bilgi güvenliği ile ilgili bir birim kurulmuştur.

Borsa İstanbul'un faaliyetlerini doğrudan etkileyen önemli nitelikteki satın almalarda, kritik tedarikçilere yönelik olarak dönemsel performans değerlendirmesi yapılmaya başlanmıştır. Bu yöntemle tedarikçilerden kaynaklanabilecek risklerin asgariye indirilmesi amaçlanmaktadır.

10.5 Küresel finans piyasaları ve kurumların daha iyi düzenlenmesi

SÜREKLİLİK

Risk süreçlerinin belirlenerek etkin izlenmesi operasyonel mükemmellik ve kurumsal yapının sürdürülebilirliği ile bağlantılıdır.

Öncelikli Konular

PAYDAŞ İLİŞKİLERİ VE KURUMSAL YÖNETİM

Şeffaf ve etkin iletişim yoluyla paydaşlarla olan güçlü ilişkilerin sürdürülmesi, uluslararası standartlarda kurumsal yönetim uygulamalarının benimsenmesi

Şirket, tüm paydaşlarıyla devamlı ilişki halindedir ve faaliyetlerini yürütürken mümkün olduğu ölçüde paydaşlarının görüşlerini dikkate almaktadır. Piyasanın risklere karşı dayanıklı, etkin ve adil biçimde işlemesi için güçlü kurumsal yapı ve kurumsal yönetim uygulamaları önemlidir. Bu unsurlar, Borsa İstanbul'un kurumsal stratejisinin yapı taşlarını oluşturmaktadır.

Gerek üniversite öğrencilerine eğitim ve staj olanakları sunularak gerekse farklı kurumların düzenlediği eğitim ve etkinliklere destek verilerek finansal okuryazarlığın gelişmesine destek verilmektedir. Öte yandan, 1999 yılında Millî Eğitim Bakanlığı ile imzalanan anlaşma uyarınca, farklı illerdeki okulların (bilgisayar, kitaplık, donanım vd. gibi) fiziksel ihtiyaçlarının karşılanmasına katkıda bulunulmaya devam edilmektedir.

Mart ayıyla başlayan salgın döneminde çalışanların sağlığını tehlikeye atmamak için gereken adımlar atılmıştır. Planlı seyahatler iptal edilmiş, yeni seyahat planlanmamıştır. Kurum içi ve dışı toplantılar çevrimiçi olarak düzenlenmiştir. Uzaktan çalışma, insan kaynakları düzenlemelerine dâhil edilmiştir. Ofiste işlerin aksamamasını sağlayacak miktarda çalışan bulundurulmasına özen gösterilmiştir. Ofisler ve ortak kullanım alanları dezenfekte edilmektedir. Çalışanlara maddi destek sağlanmıştır.

Sermaye piyasalarının önemli oyuncularından olan aracı kurumlar ve bankalar ile düzenli görüşmeler yürütülmektedir. Sermaye piyasasının düzenleyici kurulu olan SPK, hâkim hissedar Türkiye Varlık Fonu, Cumhurbaşkanlığı'nın ilgili ofisleri, iştirakler gibi paydaşlarla düzenli olarak görüşülmektedir.

Şirket, çeşitliliğin sağlanması amacıyla en az bir bağımsız yönetim kurulu üyesinin kadın olması hükmünü esas sözleşmesine eklemiştir.

5.5 Liderlik ve karar almada tam katılımın güvence altına alınması

8.6 Gençlerin istihdamı ile genel ve mesleki eğitimlerin desteklenmesi

10.3 Fırsat eşitliğinin sağlanması ve ayrımcılığın bitirilmesi

17.9 Gelişmekte olan ülkelerde SKA kapasitesinin geliştirilmesi

17.16 Sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklıkların geliştirilmesi

17.17. Etkili ortaklıkların teşvik edilmesi

SÜREKLİLİK

Piyasaların derinleştirilmesi ve operasyonel etkinliğin artırılması süreçleri iç ve dış paydaşlarla etkin iletişim yoluyla sağlanabilmektedir.

ÇEVRESEL VE SOSYAL ETKİ ALANI

Sürdürülebilirlik konusunda örnek olmak, sürdürülebilirliğe katkı sağlayan piyasa tabanlı çözümler, ürün ve hizmetler geliştirmek, piyasa katılımcılarını ve paydaşları, sürdürülebilirlik bakış açısını faaliyet döngülerine entegre etmeleri konusunda teşvik etmek

Şirket, yurtdışında Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Borsalar İnisiyatifi (SSE) ve Dünya Borsalar Federasyonu (WFE), yurtiçinde ise birçok farklı kuruluşun içinde yer aldığı sürdürülebilirlik çalışmalarına katılmaktadır.

Borsa İstanbul, 2017 yılı raporundan başlayarak faaliyet raporlarını entegre rapor formatında hazırlamaktadır. Şirketlerin sürdürülebilirlik raporlaması yapmalarını teşvik etmek ve raporlama sürecini kolaylaştırmak amacıyla 2014'te hazırlanan raporlama rehberi, Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu'nun bilgisi dâhilinde ve diğer paydaşların desteğiyle güncellenmiş ve Ağustos ayında kamuoyuyla paylaşılmıştır.

SPK'nın Ekim ayında yayınladığı Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi'nin hazırlanmasında diğer paydaşlarla birlikte SPK'ya katkı sunulmuştur.

12.6 Şirketlerin sürdürülebilir uygulamalar ve sürdürülebilirlik raporlaması için teşvik edilmesi

17.16 Sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklıkların geliştirilmesi

SÜREKLİLİK

Sürdürülebilirliği içselleştirme ve öncü uygulamaların hayata geçirilmesi operasyonel verimlilik ile bağlantılıdır.

Sürdürülebilir finansal sistem vizyonuna ulaşmak, ilgili tüm paydaşların aktif katılımını ve güç birliğini gerektirmektedir.

Nasıl Değer Üretiyoruz

Borsa İstanbul, faaliyetlerini paydaşları için uzun vadeli değer üreten sürdürülebilir bir biçimde yürütmeyi taahhüt eder. Bu entegre rapor, stratejik önceliklerin, risk ve fırsatların, sürdürülebilirlik yaklaşımının, hedeflerin ve organizasyonun bu hedefler doğrultusunda nasıl yapılandırıldığını açıklar.

Ayrıca şirketler için sermaye sağlama ve yatırımcılar için alternatif ürünler sağlama, risk yönetimi ve sağlıklı fiyat oluşumu açısından lider bir merkez olma taahhüdümüze yatırım yapmaya ne surette devam ettiğimizi de açıklamaktadır.

Hızlı ve güvenilir işlem platformu ile yatırımcılara geniş bir yelpazede yatırım araçları sunan, risklerden korunma (hedge) imkânı sağlayan, uzun vadeli kaynak ihtiyacında olan reel sektöre ise finansman imkânları sunan Borsa İstanbul'un dördüncü entegre faaliyet raporuyla, sürdürülebilir iş modeli ve paydaşları için ürettiği değer aktarılmaktadır. Raporla sermaye piyasalarını etkileyen dış faktörlere ve risklere Borsa İstanbul'un verdiği stratejik yanıt uzun vadeli bir bakış açısıyla anlatılmakta, öncelikli konular çerçevesinde 2020 faaliyetleri üzerinde durulmaktadır.

Müşteri Değer Önermesi

En iyi teknolojik altyapı ile piyasa katılımcılarına güvenilir, şeffaf, etkin ve yenilikçi işlem platformu sağlamak

Çalışan Değer Önermesi

Çalışanlara kendilerini sürekli geliştirebilecekleri sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı sağlamak

Pay Sahibi Değer Önermesi

Derin sermaye piyasalarının sonucu olarak güçlü finansal performans, sürdürülebilir gelir akışı ve yapısı sağlamak

Toplumsal Değer Önermesi

Finansman imkânlarının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi ile istihdamı ve ekonomik büyümeyi desteklemek

Sermaye Ögeleri

DEĞER ÜRETİMİNDE KULLANILAN KİLİT KAYNAKLAR

Finansal Sermayemiz

Güçlü nakit üretme kapasitesine ve kaynak çeşitliliğine sahip faaliyetlerimiz ve yatırımlarımızdan sağlanan getiriler finansal sermayemizi oluşturmaktadır.

Ödenmiş Sermaye: 423 milyon TL

İnsan Sermayemiz

Güçlü liderlik ekibi ve uzmanlık gerektiren faaliyetleri yürütmek için nitelikli çalışanlar, teknolojiye uzman ekipler ve destek personeli insan sermayemizi oluşturmaktadır.

590 Çalışan
Çalışan başına 14,5 saat eğitim

Fikri Sermayemiz

Sermaye piyasası araçları için işlem platformu sağlama lisansı, kaynak kodları ile dünyanın önde gelen işlem teknolojisi (BISTECH), ürün geliştirme faaliyetleri, öz düzenleyici bir kurum olarak oluşturulan kurallar ve düzenlemeler fikri sermayemizi oluşturmaktadır.

26 milyon TL Ar-Ge Harcaması
118 Ar-Ge personeli

Üretilmiş Sermayemiz

Yatırımcıların alım satım işlemlerini daha hızlı ve kesintisiz bir biçimde gerçekleştirmelerini sağlayan ve teknoloji güvenliği açısından en yüksek standarttaki Birincil Veri Merkezi, kolokasyon altyapısı, Ankara'da yer alan Olağanüstü Durum Merkezi, kıymetli maden saklama kasası ve grup şirketlerinin entegre bir şekilde faaliyet gösterdiği yerleşkemiz üretilmiş sermayemizdir.

- 1.500 m² alan üzerine kurulu Birincil Veri Merkezi
- 1.600 ton altın saklama kapasitesi
- 1.400 m² BISTECH Ar-Ge Merkezi

Sosyal ve İlişkisel Sermayemiz

Faaliyetlerimizi etkili şekilde gerçekleştirmek ve geliştirmek için gerekli, olumlu çalışan ilişkileri ve yatırımcı güveni yanında kamu ve düzenleyici kurumlar ile etkili iletişim, STK'lar ile ortaklıklar, yerel ve küresel iş birlikleri sosyal ve ilişkisel sermayemizi oluşturmaktadır.

- Çalışan memnuniyeti için esnek ve uzaktan çalışma, yurtiçi ve yurtdışı eğitim destek uygulamaları
- Ulusal ve uluslararası girişimlere üyelik ve ortaklıklar
- Yatırımcı Danışma Merkezi ile bireysel yatırımcılarla sürekli iletişim

Doğal Sermayemiz

İstinye ve Kuyumcukent yerleşkelerindeki etkin elektrik ve su kullanımı yanında BVM için kullanılan enerji doğal sermayemizi oluşturmaktadır.

- Elektrik Tüketimi (ton CO₂-eşdeğeri): 6.585 (2019: 6.910)
- Su Tüketimi (m³): 26.897 (2019: 26.106)

Kaynaklarımız

Finansal Sermaye

İnsan Sermayesi

Fikri Sermaye

Üretilmiş Sermaye

Sosyal ve İlişkisel Sermaye

Doğal Sermaye

DIŞ FAKTÖRLER 30-31

Küresel Finansal Piyasalarda Belirsizlikler

Türkiye Finansal Piyasalarında Genişleyen Yatırımcı Tabanı

STRATEJİ 43-45

Kurumsal Yönetim 68-73

Ana İş Süreçleri 17-27

Kotasyon

Piyasa İşlemleri

- Pay
- Borçlanma
- Türev
- Kıymetli maden

Veri Dağıtım Endeks Lisanslama

Öncelikli Konular 32-37

- Piyasaların Geliştirilmesi ve Derinleştirilmesi
- Yatırımcının Korunması
- Finansal Okuryazarlık
- Teknoloji ve İnovasyon
- Risklerin Yönetilmesi
- İş Sürekliliği
- Paydaş İlişkileri ve Kurumsal Yönetim
- Çevresel ve Sosyal Etki Alanı

Piyasa Gözetimi 62

Çevresel, Sosyal ve Yönetişim Faktörleri Paydaş İletişimi

RİSK YÖNETİMİ 50-58

İşlem Sonrası

- Takas
- Saklama
- Kamuyu Aydınlatma

Faaliyetlerimizin Çıktıları

1.678 milyon TL faaliyet kârı
(2019: 1.195)

1.445 milyon TL net kâr
(2019: 1.009)

55 yeni istihdam
(2019: 87)

Gönüllü işgücü devir oranı: 3,7
(2019: 4)

- Yürütülmekte olan Ar-Ge projeleri
- Modern yazılım mimarisi ve teknolojisi, blokzincir, yüksek kullanılabilirlikte ürünler
- Finans ve yazılım teknolojileri alanlarında yenilikçi ve yüksek teknoloji ürünler
- Sermaye piyasası mevzuatına katkı

- 50 kolokasyonda tahsis edilen kabinet (2019: 39)

- 2020 yılı boyunca YDM aracılığıyla alınan 5.572 başvuru
- Sponsorluklar, bağış ve yardımlar

Faaliyetlerimizin Sonuçları / Paydaşlar İçin Yaratılan Değer

PAY SAHIPLERİ

- Borsa İstanbul pay sahiplerine 231 milyon TL kâr payı

ÇALIŞANLARIMIZ

- Borsa İstanbul Grubu çalışanlarına 382 milyon TL toplam ücret ve yan hak

MÜŞTERİLER/ YATIRIMCILAR

- 200 milyar TL ÖSBA ihracı ve halka arz yoluyla sağlanan finansman
- %100 seans sürekliliği
- BiSTEP ile şirketlerin kurumsallaşma süreçlerine katkı

DÜZENLEYİCİ KURUMLAR/KAMU

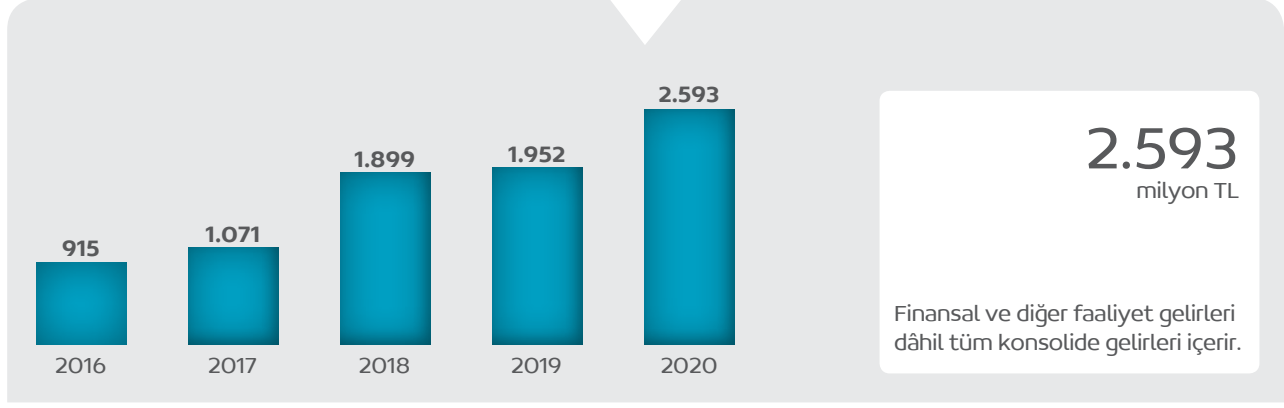
- 485 milyon TL vergi ve düzenleyici kuruma yapılan ödeme
- Düzenlemelere uyum ve geliştirilmesi için katkı

TOPLUM

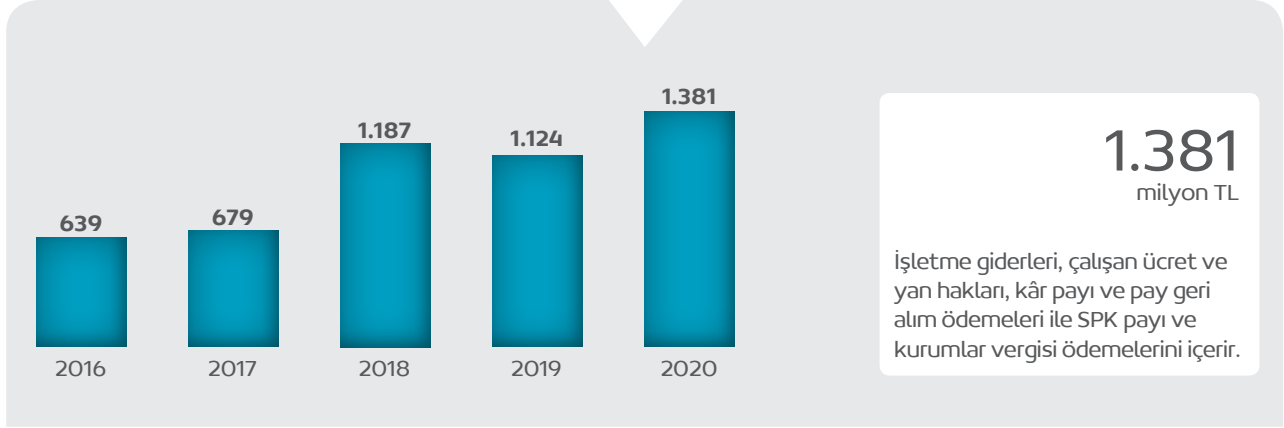
- Eğitime Fiziksel Katkı Projesi (EFİKAP) ile 1997 yılından beri 440 okul, eğitim kurumu ve 181 tasarım beceri atölyesi inşaatı
- Yatırım kültürünün gelişmesi için finansal okuryazarlığı geliştiren çalışmalar
- Ekonomik büyümeye katkı

İş Modelimiz

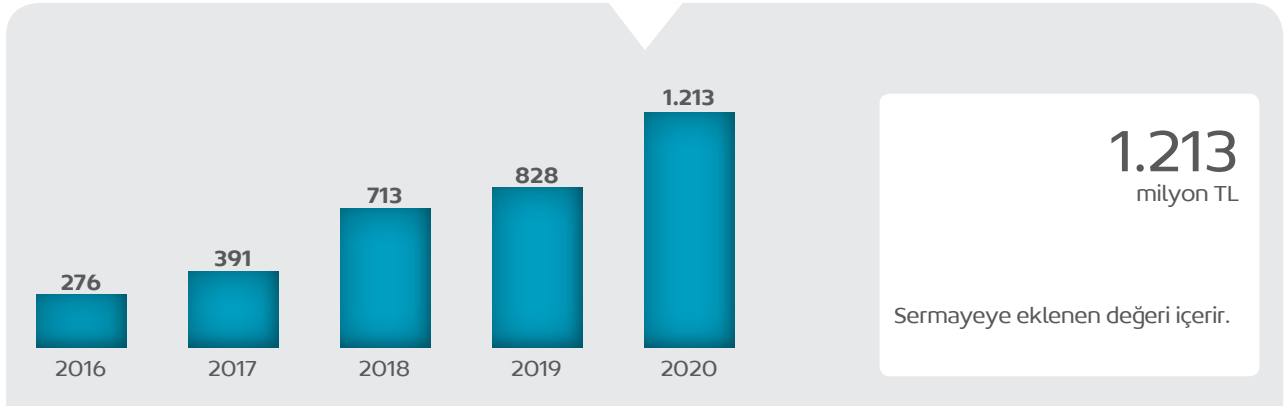
Ürettiğimiz Ekonomik Değer

Dağıttığımız Ekonomik Değer

Elde Tuttuğumuz Ekonomik Değer

Stratejimiz

Entegre yapısı ve ürün/hizmet çeşitliliğine dayanan iş modeli ile Türkiye'nin sermaye piyasalarında hizmet veren tek organize borsası olan Borsa İstanbul, sermaye piyasalarını derinleştirmek, sorumlu, sürdürülebilir büyümeye katkıda bulunmak için kalkınma stratejileri izlemektedir. Borsa İstanbul, paydaşları ve hissedarları, müşterileri, çalışanları, kamu yetkilileri, sivil toplum ve bir bütün olarak toplum için geleceğin sermaye piyasalarını inşa etmektedir.

- Vizyon: Geleceğin sermaye piyasalarında, Türk ve bölgesel

finansal varlıklar için küresel entegre pazar yeri olmak

- Misyon: Tüm yatırımcılar için güvenilir, şeffaf, etkin, adil, yenilikçi, rekabetçi ve sürdürülebilir bir işlem platformu sağlamak

Borsa İstanbul müşterilerine ve ortaklarına operasyonel ve finansal anlamda en iyi sonuçları sunmayı ve bir bütün olarak toplum üzerinde olumlu bir etkiye sahip olmayı amaçlamaktadır. 2020-2022 dönemini kapsayan Borsa İstanbul Stratejik Planı **büyüme, inovasyon, süreklilik** ve **teknoloji** temelleri üzerine inşa

edilmiştir. Bu temel hedefler için oluşturulan somut adımlar yıllık iş planları ile aylık bazda takip edilmekte ve gerçekleştirmeler performans sisteminde dikkate alınmaktadır.

Borsa İstanbul stratejik planının aksiyona dönüşmesi için uygulanan aşamalar aşağıda özetlenmektedir.

Odaklanma

Özellikle üst yönetim seviyesinde öncelikli olarak odaklanılacak projelerin belirlenerek yakından takip edilmesi

Katılım ve Sahiplenme

Stratejik planın, planı uygulayacak olan çalışanların/yöneticilerin katılımı ile oluşturularak sahiplenilmesinin sağlanması

Proje Yönetimi

Her bir stratejik proje için zaman çizelgelerinin ve sorumlu kişilerin açık bir şekilde ortaya konması, doğru program yönetimi ve ilerleme takip mekanizmalarının tanımlanması

Performans Yönetimi

Performans sistemi aracılığı ile tepe seviyedeki hedeflerin bireysel hedeflere indirgenerek stratejilerin aksiyona dönüşmesinin sağlanması

Bütçe Yönetimi

Stratejik Planda belirlenen finansal projeksiyonun ilk yılın bütçe için baz teşkil etmesi ve stratejik projeler için gerekli kaynakların bütçede yer almasının sağlanması

Yönetim Kararlılığı ve Desteği

Stratejik projelerin üst yönetimin öncelikleri arasında yer alması ve periyodik toplantılarla düzenli olarak takip edilmesi

Sürdürülebilir Kârlı Büyüme

AMAÇ

Dünya standartlarında **teknolojik altyapısı** ile **likit ve güvenilir** bir piyasa sağlayan, **yenilikçi** yaklaşımı ile yerli ve yabancı piyasa katılımcılarına **ürün çeşitliliği** sunan, **kurumsal altyapısı** ile **kârlılık içinde büyüyen entegre** bir pazar yeri olarak Türkiye'nin **finansal istikrarına** katkı sağlamak.

B

i

S

T

BÜYÜME

İhraççı kapasitesini destekleyecek ve artıracak iyileştirmeler ve pazarlama stratejileriyle büyüme, sınıfının en iyisi olan hizmetleri daha geniş bir yatırımcı tabanına ulaştırma yoluyla Borsa İstanbul'un finansal ekosistemdeki kilit rolünü pekiştirmek hedeflenmektedir.

İNOVASYON

Piyasanın ihtiyaçlarını karşılayacak, finansal istikrara katkı sağlayacak yeniliklerin inovatif bir bakış açısıyla hayata geçirilmesi, hizmet kapasitesinin iyileştirilmesi ve ekosistemin gelişiminin desteklenmesi hedeflenmektedir.

SÜREKLİLİK

Operasyonel mükemmellik sunarak hem çalışanlarla hem de müşterilerle çalışma şeklinin geliştirilmesi, etkili bir grup iletişimi ve sinerjisi oluşturulması, risk yönetimi ve kontrol süreçlerinin yapılandırılması ve mali disiplini koruyarak istikrarlı, verimli ve sürekli büyüme hedeflenmektedir.

TEKNOLOJİ

Temel teknoloji yeteneklerinin zenginleştirilmesi, işlem altyapısında sürekli iyileştirme ve süreçlerde mükemmellik sağlayıcı geliştirmeler yapılması, yenilikçi teknolojiden yararlanarak kurumsal çözümler geliştirilmesi hedeflenmektedir.

ÖNCELİKLER (BİST)

Gerek piyasaları derinleştirmeye yönelik piyasa iyileştirmelerinde, yatırımcı ve ihraççı tabanını genişletmede gerekse de operasyonel etkinliği sağlamada iç ve dış paydaşlarla etkin iletişimin gerekli olduğuna inanıyoruz. Bu doğrultuda Borsa İstanbul'da paydaşlar ile eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk prensipleri üzerine kurulan etkili ve sürekli diyalog ve iletişim kanalları geliştirmeye devam etmektedir.

BÜYÜME

Sermaye piyasalarının gelişmesi ve derinleşmesi Türkiye ekonomisini daha istikrarlı hale getirirken, sermayenin tabana yayılması ile kapsayıcılık artacaktır. Bu doğrultuda, Türkiye’de sermaye piyasası gelişimine öncülük eden Borsa İstanbul’un ilk önceliği piyasanın derinliğini artırmaktır. Yeni halka arzlar ve borçlanma aracı ihraçlarıyla genişleyecek ihraççı tabanı sermaye piyasalarının sahip olduğu potansiyelin ortaya çıkarılmasını, ülke ekonomisini temsil edecek büyüklüğe ulaşmasını sağlayacaktır.

Büyümenin diğer bir boyutu da, ürün ve hizmetlere yönelik ilginin artırılmasıyla yatırımcı tabanının genişletilmesidir. Bu kapsamda Borsa İstanbul, kamuoyu, yatırımcılar ve şirketler nezdindeki algısını güçlendirmek, paydaşları ile birlikte hareket etmek, yenilikçi ve teknolojik yaklaşımlar ile verimli ve katma değerli işler üretmek için girişimlerine devam edecektir. Yurt içi tasarrufların sermaye piyasalarına yönlendirilmesi amacıyla farkındalık ve finansal okuryazarlık çalışmaları sürdürülmektedir.

Hedefler

Piyasanın derinleştirilmesi
İhraççı tabanında büyüme
Yatırımcı tabanında büyüme

İNOVASYON

Borsa İstanbul, yeni ürün ve hizmet geliştirme faaliyetlerine odaklanarak piyasanın ihtiyaç duyabileceği sermaye piyasası araçlarını sunmayı, mevcut araçlarda ise yine ihtiyaçlara göre geliştirme faaliyetleri yapmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda aktif olarak finansal ekosistemin ve müşterilerin ihtiyaçlarına odaklanma ve geniş bir yelpazedeki talepleri karşılayan ürün ve hizmetler geliştirme stratejisini sürdürmektedir.

Hedefler

Yeni ürün, hizmet ve piyasalar
Mevcut ürün ve piyasalarda geliştirmeler

SÜREKLİLİK

Borsa İstanbul’da risk yönetim sistemlerinin geliştirilmesi, organizasyonel gelişim sağlanması, iş verimliliği ve maliyet etkinliğinin artırılması amaçlanmaktadır. Borsa İstanbul, Merkezi Kayıt İstanbul ve Takas İstanbul, sermaye piyasalarımızın üç temel kurumu olarak hem Borsa İstanbul Grubu markası altında güç birliği yapmakta hem de aynı yerleşkede tek çatı altında operasyonlarını yürütmektedir. “Borsa İstanbul Grubu” yaklaşımı ile Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul’u da kapsayacak şekilde organizasyonel yapılanmada etkinliğin sağlanması, iş süreçlerinin optimize edilerek kurumsal kaynak planlaması yapılması ve tüm uygulamalarda küresel kurumsal yönetim standartlarının benimsenmesi ana öncelikler arasındadır. Kurumsal altyapının geliştirilmesi amacıyla organizasyon yapısında iyileştirmeler ve grup şirketleri ile mevcut entegrasyonun artırılması hedeflenmektedir.

Grup şirketleri başta olmak üzere etkin iştirak yönetimi ve grup içi entegrasyonun artırılması ile yaratılan sinerji maliyet etkinliği başta olmak üzere operasyonel gelişime katkıda bulunacaktır.

Hedefler

Organizasyonel gelişim
Etkin risk ve verimlilik yönetimi
Çalışan memnuniyetinin artırılması

TEKNOLOJİ

Borsa İstanbul grup şirketleriyle eşgüdümlü olarak sermaye piyasalarında dijital dönüşüme odaklanmakta, blokzincir ve DLT uygulamaları, büyük veri madenciliği, veri analizi ve mobil uygulamalar üzerinde çalışmakta, kurumsal çözümler ürünler geliştirmektedir. Borsa İstanbul teknolojik dönüşümünü 2018 yılında tamamlamıştır ve BISTECH sistemi ile hızlı ve güvenli teknolojik bir altyapı kurulmuştur. Önümüzdeki dönemde sistemin geliştirilmeye devam edilmesi, BISTECH ve ilgili ürünlerin geliştirilmesi, ticarileştirilmesi ve Borsa İstanbul Grubu sinerjisinin ürün geliştirme süreçlerine yansıtılması planlanmaktadır.

Borsa İstanbul’un bulunduğu kolokasyon hizmeti ile piyasa katılımcıları kendi sistemlerini Borsa sistemleri ile aynı lokasyonda bulundurma ayrıcalığına sahip olmaktadır. Sistemlerini Borsa İstanbul Birincil Veri Merkezi’ne taşıyan kolokasyon kullanıcıları en hızlı ve en güvenli şekilde Borsaya doğrudan erişebilmektedir. Önümüzdeki dönemde teknoloji hizmetleri ürün portföyünün zenginleştirilmesi, müşteri sayısının arttırılarak gelir hedeflerinin gerçekleştirilmesi ve Türkiye sermaye piyasalarının uluslararası erişilebilirliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Hedefler

BISTECH sisteminde iyileştirmeler yapılması
Kurumsal mimari ve kurumsal çözümlerin geliştirilmesi

Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız

Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ESG) faktörlerinin, şirketlerin ve piyasaların uzun vadede sağlayacağı getiriler üzerinde ciddi riskler oluşturabileceği kabul edilmektedir. Yatırımcıların, ihraççıların ve diğer piyasa katılımcılarının sürdürülebilirlik hakkında daha geniş kapsamlı düşünceleri, riskler ve fırsatlar konusunda bilinçlenmeleri, finansal ekosistemin daha sağlıklı olmasını sağlayacaktır.

Borsalar, finansal piyasalardaki merkezi rolleri göz önüne alındığında, sermaye piyasasındaki şirketler arasında sürdürülebilirlik uygulamalarının gelişmesine öncülük etme imkânına sahiptir. Borsa İstanbul, sürdürülebilirliği karar alma mekanizmalarına ve iş modellerine entegre ederek ve sürdürülebilir bir finansal sistem için küresel riskleri ve fırsatları göz önünde bulundurarak sermaye piyasası araçlarının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi çalışmalarında öncü bir rol üstlenmeyi hedeflemektedir.

Bu hedef doğrultusunda sürdürülebilirlik yaklaşımımızın temel noktaları;

- Kurum olarak sürdürülebilirliği içselleştirme ve sahiplenme seviyesi ile farklılaşmak, bu alanda hayata geçirilen uygulamalar ile tüm şirketlere örnek teşkil etmek
- Sürdürülebilirliğe katkı sağlayan piyasa tabanlı çözüm, ürün ve hizmetler geliştirmek
- Piyasa katılımcılarını ve paydaşları, sürdürülebilirlik bakış açısını faaliyet döngülerine entegre etmeleri konusunda teşvik etmek

olarak özetlenebilir.

Sürdürülebilirlik İlkelerimiz

Eğitimler ve etkinlikler yoluyla farkındalık

Paydaşlarla güç birliği

Bilgiye erişim

Finansal altyapı sağlama

Sürdürülebilirliğin operasyonlara entegrasyonu

Eğitimler ve etkinlikler yoluyla farkındalık

Çevresel, sosyal ve yönetim faktörlerinin finansal piyasaların uzun vadeli performansı üzerindeki etkisi ve piyasaların daha adil ve sürdürülebilir bir dünyaya ulaşmada oynayabileceği önemli rol hakkında piyasa katılımcılarına yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri ile farkındalığı artırmak hedeflenmektedir.

Sürdürülebilirlik konusunda farkındalığı artırmak ve eğitim amacıyla etkinlikler düzenlenmiştir.

12 Mart 2020 tarihinde, Allianz Global Investors, Birleşmiş Milletler Sorumlu Yatırım İlkeleri Girişimi (UNPRI), Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği, Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD), Gelişmekte Olan Piyasalar için Sorumlu Yatırım (EMRI) ve Borsa İstanbul tarafından; Çevre, Sosyal ve Kurumsal Yönetim (ÇSY) konusunda ülkemiz kurumsal yatırımcılarının ve şirketlerinin bilgilendirilmesi ve farkındalığının artırılması amacıyla, ÇSY faktörlerinin ülke riskine ve tahvil değerlemelerine etkisine ilişkin yerli ve yabancı paydaşlardan oluşan geniş katılımlı bir webinar düzenlenmiştir. Webinara yurt içi ve yurtdışı yatırımcıların da içinde bulunduğu 106 farklı kurumdan 136 kişi katılmıştır.

12 Mayıs 2020 tarihinde, dünya çapında bir veri yayın ve analiz kuruluşu olan Refinitiv ile birlikte, ÇSY skorları, Refinitiv'de kullanılan araçlar ve Borsa İstanbul tarafından yürütülen YOİKK eylem maddesi dâhil sürdürülebilirlik çalışmaları hakkında bilgilerin verildiği bir webinar düzenlenmiş olup webinara içerisinde yatırımcıların da yer aldığı 41 kurumdan 73 kişi katılım sağlamıştır.

24 Haziran 2020 tarihinde, Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu (SPL) tarafından YOİKK eylem maddesi kapsamında "Sürdürülebilir Bir Dünyanın Finansmanı için Sorumlu Yatırım" konulu seminer gerçekleştirilmiştir.

29 Eylül 2020 tarihinde Entegre Raporlama Türkiye Ağı'nın (ERTA) Yürütme Kurulu Toplantısına katılım sağlanarak YOİKK Eylem Planına ilişkin gelişmeler paylaşılmıştır.

13 Ekim 2020 tarihinde Yatırımcı İlişkileri Derneği (TÜYİD) tarafından düzenlenen Sustainable Investment Summit 2020 zirvesinde "The Role of Stock Exchanges in Driving Responsible Investing: Views from Top 10" paneline katılım sağlanmıştır.

14 Ekim 2020 tarihinde Entegre Raporlama Türkiye Ağı (ERTA) ve Yatırımcı İlişkileri Derneği (TÜYİD) işbirliği ile oluşturulan IR&IR Platformu tarafından düzenlenen Yatırımcı İlişkileri Perspektifinden Entegre Raporlama konulu webinara moderatör olarak katılım sağlanmıştır.

24 Kasım 2020 tarihinde düzenlenen Yıldız Teknik Üniversitesi Finans Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik Merkezi (CFGS) tarafından düzenlenen "Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi'nin Piyasalara Yansımaları ve Uygulama Süreci" konulu webinara katılım sağlanmıştır.

16 Aralık 2020 tarihinde İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) tarafında düzenlenen Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi'nin İş Dünyasına Etkileri konulu webinara katılım sağlanmıştır.

Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız

48

Paydaşlarla güç birliği	Sürdürülebilir finansal sistem vizyonuna ulaşmak, ilgili tüm paydaşların aktif katılımını ve etkin bir politika ve düzenleyici çerçevenin varlığını gerektirir. Borsalar geniş paydaş gruplarıyla etkileşim halinde olduklarından ortaklaşa verimli çalışmalar yapılabilir.	<ul style="list-style-type: none"> Borsa İstanbul, Dünya Borsalar Federasyonu (World Federation of Exchanges, WFE) nezdinde oluşturulan sürdürülebilirlik çalışma grubu aracılığıyla borsaların sürdürülebilir bir toplum yaratmadaki rolünü belirlemeye dönük çalışmalar yürütülmektedir. Borsa İstanbul, aynı zamanda Sürdürülebilir Borsalar Girişimi (Sustainable Stock Exchanges, SSE) üyesidir. Borsa İstanbul; Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Eylem Planı çerçevesinde, Vergi, Finansman ve Teşvikler Çalışma Grubu sorumluluk alanları içerisinde yer alan “Küresel sürdürülebilir yatırım akımlarından firmalarımızın daha fazla pay almasının teşvik edilmesi” eyleminden sorumlu kurum olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda başta Sürdürülebilirlik Platformu üyeleri olmak üzere ilgili düzenleyici kurumlarla ve sivil toplum örgütleriyle birlikte görev güçleri oluşturulmuş, yıl içerisinde yürütülen kapsamlı çalışmalar neticesinde eylem maddesine ilişkin belirlenen hedeflere ulaşılmış ve çalışma programı tamamlanmıştır. Paydaşlarla oluşturulan 3 aylık görev gücü (Farkındalık, Teşvik, Düzenleme) kapsamında toplantılar düzenlenmiştir. Şirketlerimizin sürdürülebilirlik alanındaki destek/teşvik ihtiyaçlarına yönelik teşvik önerileri hazırlanmıştır. Önerilerin hazırlanması çalışmaları kapsamında sürdürülebilirlik teşvik anketi düzenlenmiş, ankete 97’si KOBİ ve 116’sı halka açık olmak üzere toplam 288 şirket tarafından cevap verilmiştir.
Bilgiye erişim	Yatırım kararları oluşturmak ve sermayenin uygun şekilde tahsis edilmesini sağlamak için, yatırımcıların şirketlerin önemli ÇSY risklerini (ve potansiyel fırsatları) nasıl yönettikleri hakkında kaliteli bilgilere erişmeleri gerekir. Şirketlerin kurumsal stratejilerine ve finansal olmayan performanslarına daha fazla görünürlük sağlanması, paydaşların daha bilinçli karar almasını sağlayabilir.	<ul style="list-style-type: none"> Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca, halka açık şirketler kurumsal yönetim ilkelerine uyum durumlarını soru-cevap formatında yayınlamakla ve Kamuyu Aydınlatma Platformu vasıtasıyla duyurmakla yükümlüdür. 2017 yılından itibaren kendi faaliyetlerini entegre rapor formatında paylaşan Borsa İstanbul, şirketlerin entegre raporlama yapmasını desteklemektedir. Bu amaçla IIRC ile iş birliği anlaşması imzalamış olup yerel ağı statüsünde olan Entegre Raporlama Türkiye Ağı çalışmalarına aktif olarak katılmaktadır. Şirketler İçin Sürdürülebilirlik Rehberi 2020 yılında güncel gelişmeleri ve raporlama pratiklerini yansıtabilecek şekilde yenilenmiştir.
Finansal altyapı - Sürdürülebilirlik ve Kurumsal Yönetim Endeksleri	Borsa İstanbul, sürdürülebilirlik odaklı yatırım araçlarının genişletilmesini ve teşvik edilmesini amaçlamaktadır.	<ul style="list-style-type: none"> 2007 yılından beri hesaplanan BIST Kurumsal Yönetim Endeksi, Yıldız Pazar, Ana Pazar ve Gelişen İşletmeler Pazarı’nda işlem gören ve kurumsal yönetim ilkelerine uyum notu 10 üzerinden en az 7, her bir ana başlık itibarıyla 10 üzerinden en az 6,5 olan şirketlerin fiyat ve getiri performansının ölçülmesi amacıyla oluşturulmuştur. BIST Sürdürülebilirlik Endeksi ise 2014’ten beri hesaplanmaktadır. Amacı, Borsa İstanbul’da işlem gören ve kurumsal sürdürülebilirlik performansları üst seviyede olan şirketlerin yer aldığı bir endeks oluşturulması, Türkiye’de ve özellikle Borsa İstanbul şirketleri arasında sürdürülebilirlik konusundaki anlayış, bilgi ve uygulamaların artmasıdır.

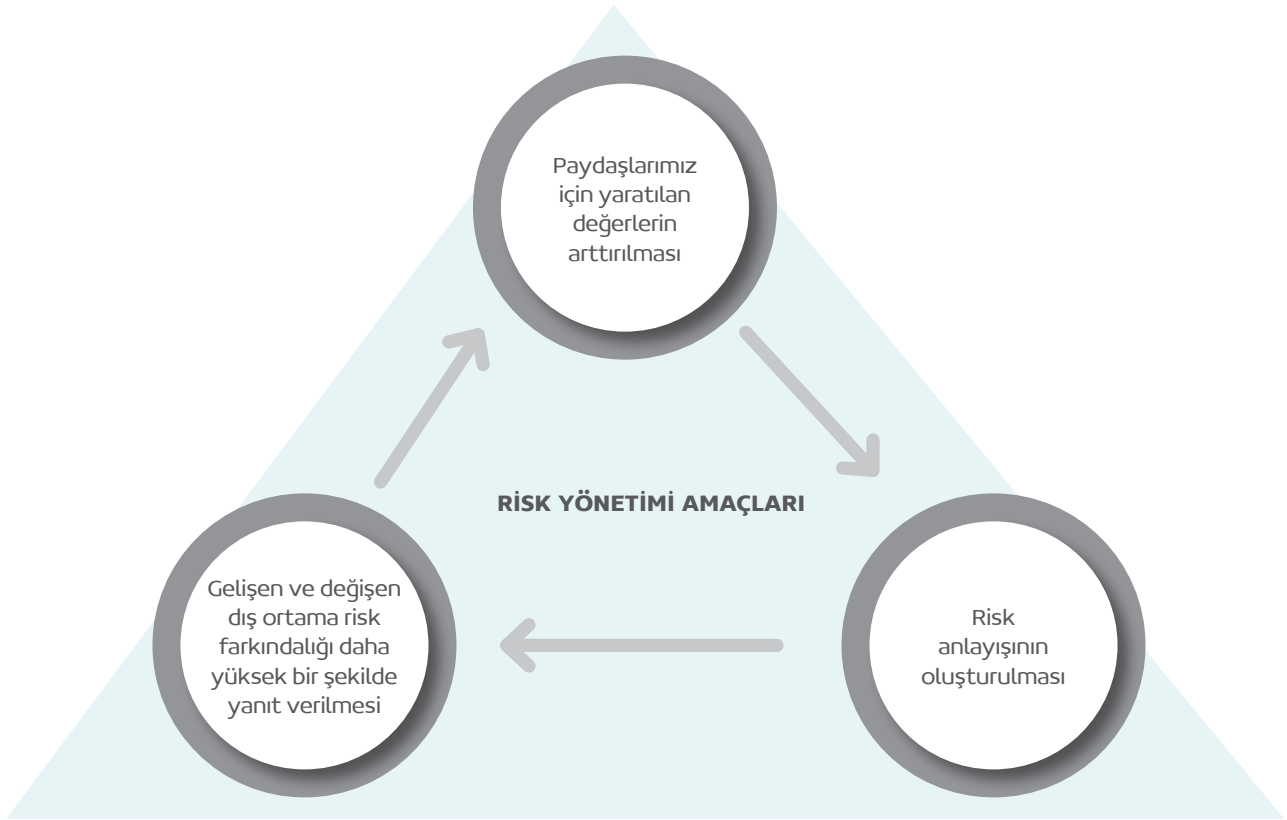
Sürdürülebilirliğin operasyonlara entegrasyonu	<p>Sürdürülebilir finans gündemini desteklemede etkili olmak için sürdürülebilirliğin yönetim, strateji ve organizasyon yapılarına yerleştirilmesi gerekmektedir.</p>	<ul style="list-style-type: none">· Borsa İstanbul, kendi faaliyetlerini duyurmak için 2014-2016 yılları arasında Sürdürülebilirlik Raporları hazırlamıştır. 2017 yılından itibaren ise çevresel, sosyal ve yönetim performans ve hedeflerine ilişkin bilgiler entegre faaliyet raporları ile paydaşlara sunulmaktadır.· Borsa İstanbul Sürdürülebilirlik Komitesi, Borsa İstanbul'da sürdürülebilirliğin bütüncül ve etkin şekilde uygulanması, sürdürülebilirlik stratejisi ile performansının takibinin sağlanması ve sürdürülebilirliğin karar alma mekanizmalarına ve iş modellerine entegre edilmesine yönelik çalışmalar yapmak amacıyla 2015 yılında kurulmuştur.· Sürdürülebilirlik alanında yapılan çalışmaların sonuca dönük ve etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi konusunda değerlendirmeler yapmak ve sürdürülebilirlik konusunda atılacak müşterek adımların tartışılmasına imkân sağlayacak bir paylaşım ağı yaratmak amacıyla Borsamız liderliğinde ve ilgili kuruluşların katılımıyla "Sürdürülebilirlik Platformu" oluşturulmuştur.
---	---	--

Risk Yönetimi

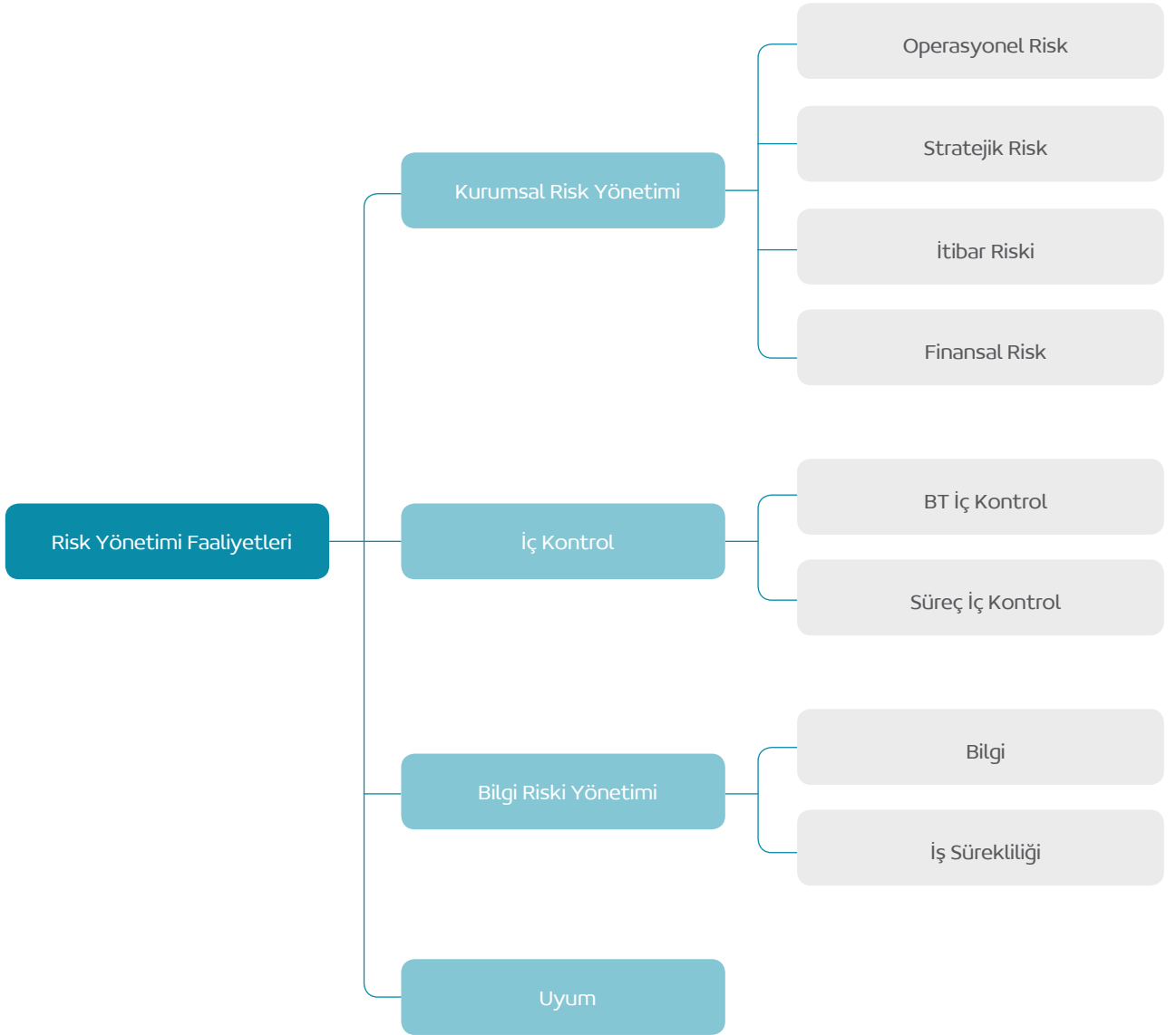
Borsa İstanbul'da risk yönetimini, kurum kültürünün ve stratejik karar alma sürecinin vazgeçilmez bir parçası haline getirmek kurumsal risk yönetimi stratejimizin temelini oluşturmaktadır. Risk yönetiminin tesis edilmesi; gelişen ve değişen dinamik iş ortamına ve önemli düzenleyici değişikliklere risk farkındalığı daha yüksek bir şekilde yanıt verilmesini ve paydaşlarımız için yaratılan değerlerin arttırılmasını sağlamaktadır.

Risklerin etkilerini en aza indirebilecek risk yönetim uygulamalarının oluşturulması ve tüm kritik süreçlerde kurumsal risk yönetimi politikalarının uygulanması Yönetim Kurulu'nun gözetiminde ve sorumluluğundadır. Entegre risk yönetimine yönelik çalışmalar, Yönetim Kurulu bünyesindeki Riskin Erken Saptanması Komitesi tarafından da takip edilmektedir.

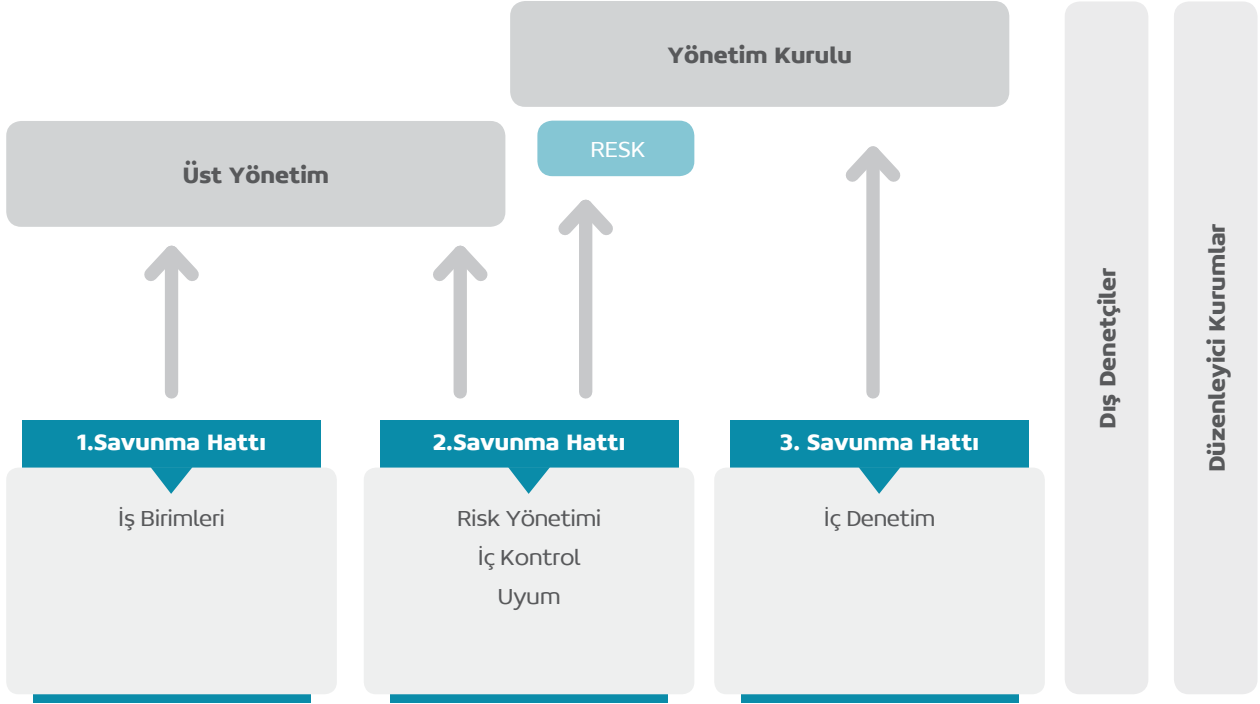
50

Borsa İstanbul'da risk yönetim faaliyetleri, kurumsal risk yönetimi, bilgi riski yönetimi, iç kontrol, iş sürekliliği ve mevzuata uyum konularında uzmanlaşmış ekiplerle yürütülmektedir.

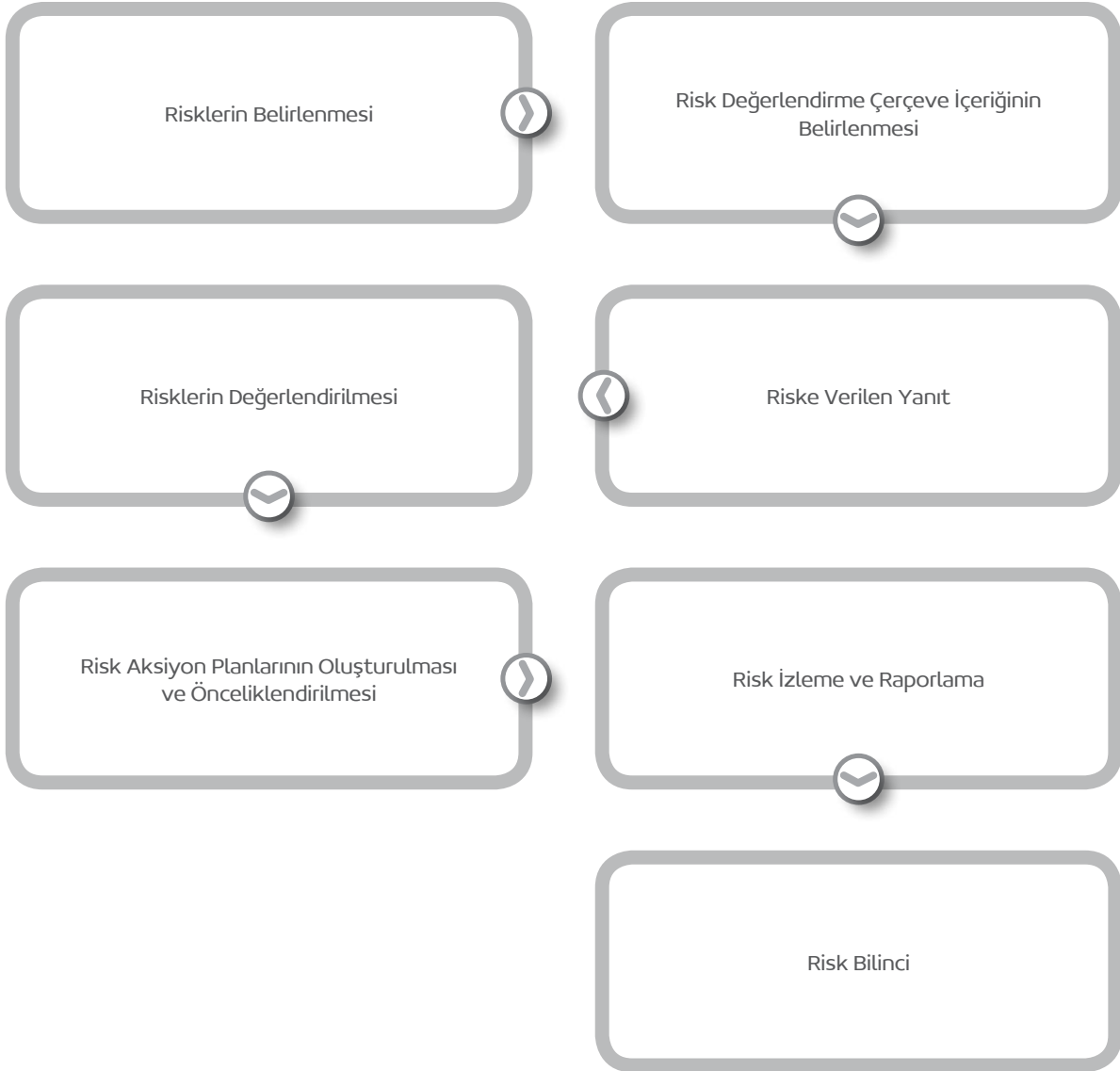

Borsa İstanbul tarafından belirlenen kurumsal strateji ve hedeflere ulaşılmasına engel olabilecek risklerin etkin bir şekilde yönetilmesi ve kontrol edilebilmesi, üst yönetime makul güvence sunarak yönetim, risk ve iç kontrol sistemlerinin optimizasyonunun ve etkinliğinin sağlanması amacıyla Üçlü Savunma Hattı modeli benimsenmiştir.

RİSK METODOLOJİSİ

Borsa İstanbul'da risklerin etkin bir şekilde yönetilmesi kurum stratejisinin temel bir bileşenidir ve faaliyetlerin başarılı bir şekilde yürütülmesi için önemli bir adımdır. Belirlenen stratejik hedeflere ulaşmada etkisi olabilecek mevcut ya da olası risklerin sürekli olarak ve zamanında tanımlanması, değerlendirilmesi, ölçülmesi, izlenmesi, azaltılması ve raporlanması amacıyla kurumsal risk yönetimi metodolojisi benimsenmiştir. Risk yönetimini, kurum kültürünün ve stratejik karar alma sürecinin vazgeçilmez bir parçası haline getirmek kurumsal risk yönetimi stratejimizin de temelini oluşturmaktadır.

RİSK İŞTAHININ BELİRLENMESİ

Borsa İstanbul herhangi bir zaman diliminde taşımaya hazır olduğu risk iştahını misyonu, vizyonu, amaç ve hedefleri doğrultusunda belirlemektedir. Risk iştahı yıllık olarak gözden geçirilmektedir. Etkin bir risk yönetimi gerçekleştirebilmek amacıyla kurum stratejilerini de gözetenek her bir risk kategorisi bazında risk iştahı oluşturulmakta ve atılacak adımlar, risk iştahı dikkate alınarak belirlenmektedir.

RİSK İŞTAHINI BELİRLEME ESASLARIMIZ

Borsa İstanbul'un kurumsal hedeflerine ulaşmasında öne çıkabilecek stratejik, itibari, operasyonel, finansal ve uyum risklerinin etkin yönetiminin sağlanması

Yasal ve düzenleyici gereksinimleri eksiksiz karşılanması, adil, etik ve sorumlu bir pazar yönetimi hedefinin sürdürülmesi

Yeni katılımcılar için cazibe merkezi olma yolunda sürdürülebilirliğin korunması, paydaşlara operasyonel sağlık ve kesintisiz hizmet sunarak güçlü itibarın korunması

RİSK İŞTAHIMIZ

Aşağıdaki hususlarda risk toleransı sıfırdır. Diğer konularda ve risk kategorileri bazında risk iştahı "Orta" seviye olarak belirlenmiştir.

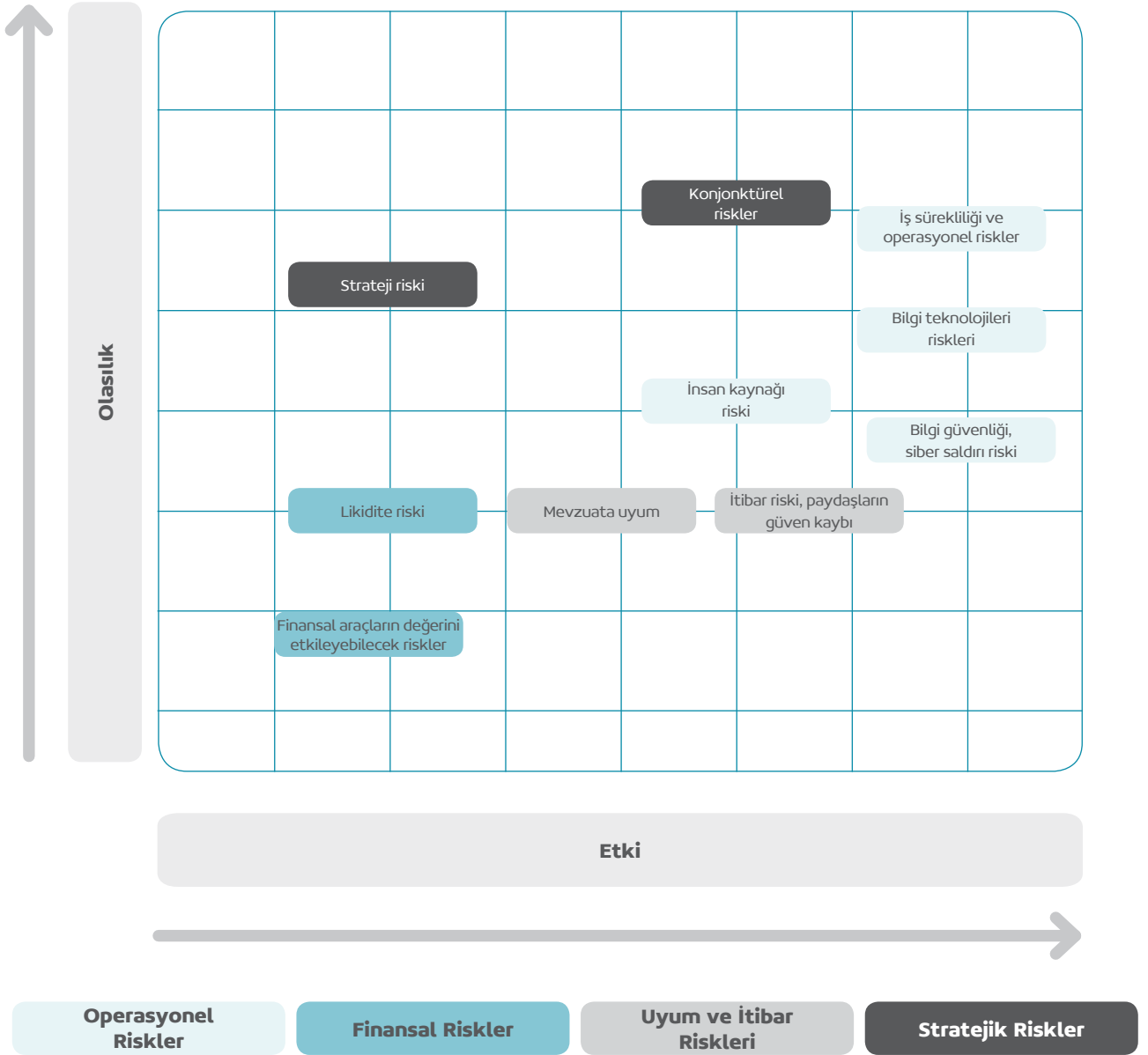
54

GRI 102-11, 102-15, 102-29, 102-30

TEMEL RİSKLER VE ÖNLEME STRATEJİLERİMİZ

Borsa İstanbul için bu süreç sonunda oluşan risk değerlendirme matrisi aşağıdaki gibi özetlenebilir;

Borsa İstanbul risklerin değerlendirilmesinde finansal, operasyonel, itibar ve uyum etkilerini ve olasılık değerlerini dikkate alır. Belirlenen risk kategorileri bazında olası etkiler ve riskleri önlemeye yönelik stratejilerimiz aşağıda belirtilmiştir:

RİSKLER	POTANSİYEL ETKİSİ	RİSK TANIMLARI VE ÖNLEME STRATEJİLERİ	ETKİLENEN SERMAYE ÖGESİ
Operasyonel Riskler	Bilgi Teknolojileri Riskleri	Gelir Kaybı İtibar Kaybı	Finansal Fikri İnsan
	İş Sürekliliği ve Operasyonel Riskler	Gelir Kaybı İtibar Kaybı	
	Bilgi Güvenliği ve Siber Saldırı Riskleri	Gelir Kaybı İtibar Kaybı	
	İnsan Kaynağı Riski	Gelir Kaybı İtibar Kaybı	

Finansal Riskler	Likidite Riski	Finansal Kayıp	Finansal risk yönetimi kapsamında karşı taraf riski değerlendirilmekte ve herhangi bir bankadan kaynaklanabilecek likidite riskinin olumsuz etkilerinden korunmayı sağlayacak Fon Yönetimi Politikası bulunmaktadır. Politika kapsamında belirlenen kısıtlar dâhilinde fonlar değerlendirilmekte ve riskin dağıtılması için portföy çeşitlendirilmektedir. Fonlar, risklere karşı duyarlı olan varlık ve yükümlülükleri dengelemek ve maruz kalınabilecek risklere karşı gerekli tedbirleri almak suretiyle yönetilmektedir.	Finansal
	Finansal Araçların Değerini Etkileyebilecek Riskler	Finansal Kayıp	Finansal durum tablomuzda yer alan kısa veya uzun vadeli varlıklar ve yükümlülüklerin faiz veya vade açılarından, açık pozisyon verilmeyecek şekilde yönetilmesi sağlanmaktadır.	
Uyum ve İtibar Riskleri	Mevzuata Uyumun Eksiksiz / Tam Sağlanamaması ve Paydaşların Güven Kaybı Riski	İtibar Kaybı Finansal Kayıp	Sermaye Piyasası Kanunu, SPK düzenlemeleri, suç gelirlerinin aklanmasıyla mücadele, terörizmin finansmanının engellenmesi, yolsuzluğun önlenmesi, rüşvet ve benzeri ekonomik suçlarla mücadele ve sair konulardaki mevzuata uyulmaktadır. Borsa İstanbul, SPK başta olmak üzere düzenleyici kurumlara yakın temasta bulunmakta, piyasaların geliştirilmesi ve derinleştirilmesi için düzenlemelerin geliştirilmesinde rol almaktadır. Borsa İstanbul'da işlem gören sermaye piyasası araçlarının güven ve istikrar içinde alınıp satılabilmesini teminen, pazar ve piyasaların açık, düzenli, adil ve şeffaf çalışmasını engelleyen fiillerin tespitine yönelik olarak, başta Pay Piyasası olmak üzere tüm piyasalarda meydana gelen olağan dışı fiyat ve miktar hareketleri elektronik gözetim sistemi ile izlenerek raporlanmaktadır.	Finansal Sosyal ve İlişkisel
	Konjonktürel Riskler	Rekabet Gücü Kaybı Finansal Kayıp	Olumsuz makroekonomik koşullar ve düşük küresel risk iştahı Borsa İstanbul piyasalarına olan ilgiyi azaltabilir. Bu sebeple, Borsa İstanbul ekonomik konjonktürü yakından takip ederek ülke ekonomisine ilişkin değer yaratılması yönünde stratejiler izlemektedir. Piyasanın ihtiyaçlarına yanıt vermek ve sürdürülebilir gelir akışı sağlamak amacıyla gelirlerin çeşitlendirilmesine ve yenilikçi yaklaşımlarla yeni gelir kaynaklarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmaktadır.	Finansal
Stratejik Riskler	Strateji Riski	Rekabet Gücü Kaybı Finansal Kayıp	Finansal okuryazarlık ve piyasaların işleyişi konularında eğitim programları düzenlemekte, yatırımcı tabanının genişletilmesi amacıyla projeler yürütmektedir. Borsa İstanbul'un stratejik hedefleri belirlenmiş ve takip edilmesi gereken anahtar performans göstergeleri tanımlanmıştır. Stratejik hedeflere ulaşılmasını temin etmek üzere iş planı oluşturulmuştur.	

2020 YILI RİSK YÖNETİMİ FAALİYETLERİMİZ

Kurumsal Risk Yönetimi

2020 yılı içerisinde iş birimleri ile risk değerlendirme çalışmaları gerçekleştirilmiş, risk iştahının üzerindeki riskler için aksiyon planları oluşturulmuştur. Riskler ve aksiyonların durumları aylık olarak izlenmiş, Üst Yönetim ve RESK'e düzenli olarak raporlanmıştır. Borsa birimlerine risk yönetimine dair farkındalık eğitimleri verilmiş ve işe yeni başlayan personele yönelik eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Bilgi Riski Yönetimi

2020 yılı içerisinde BT birimleri ile risk değerlendirme çalışmaları gerçekleştirilmiş, risk iştahının üzerindeki riskler için aksiyon planları oluşturulmuştur. Riskler ve aksiyonların durumları aylık olarak izlenmiş, Üst Yönetim ve RESK'e düzenli olarak raporlanmıştır.

İç Kontrol

İç kontrol sistemi şirketin süreçleri üzerinde gerekli kontrollerin tesis edilerek risklerin kurumun kabul edebileceği seviyeye indirilmesini sağlamak açısından kritiktir.

Borsamızda yürütülen risk temelli iç kontrol faaliyetleri, Borsamızın Yönetim Kurulu, yöneticileri ve çalışanları tarafından yönlendirilmektedir. Sistem Borsamızın aşağıdaki hedeflere ulaşmasında makul güveneyi sağlamak için tasarlanmıştır:

- Faaliyetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi,
- Varlık ve kaynakların korunması,
- Muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasının sağlanması,
- Finansal ve finansal olmayan bilgilerin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesi.

2020 yılında iç kontrol faaliyetlerine ilişkin görev, yetki ve sorumlulukların belirlenmesine yönelik olarak "İç Kontrol Yönergesi" ve faaliyetler

sırasında uyulacak usul ve esasları düzenleyen "İç Kontrol Prosedürü" hazırlanarak yürürlüğe girmiştir.

İç kontrol planları kontrolün türü, kapsamı, kontrol gerçekleştirecek iş birimlerinin risklilik durumu, önceki kontrol tarihi ve iş planı gibi konular dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Şirket faaliyetlerine dönük olarak yürütülecek kontrollerin yöntemi, kapsamı, süresi ve sıklığı, bir kontrol planı çerçevesinde belirlenmektedir. İç kontrol planı üst yönetim onayının alınmasının ardından başlatılmaktadır.

2020 yılında iç kontrol planı kapsamında iş birimlerinin ve BT birimlerinin faaliyetlerine yönelik olarak uçtan uca süreç kontrol faaliyetlerini de kapsayan özel nitelikli iç kontrol faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

İç Kontrol Servisi, yayınlanan mevzuat belgelerinin iç kontrol sistemine uygunluğunu gözden geçirmekte, ilgili belgeler Uyum ve iç kontrol birimlerinin görüşlerinin alınmasının ardından yayınlanmaktadır.

Uyum

Borsa İstanbul bünyesinden gerçekleştirilen uyum faaliyetleri kapsamında 2020 yılında, başta Sermaye Piyasası Kurulu olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca hazırlanan mevzuat taslaklarına Borsa İstanbul adına görüş verilmiştir. Bunun yanı sıra, Borsa İstanbul iş birimlerinde oluşturulan iç ve dış düzenlemelerin dayanak mevzuat, ulusal ve uluslararası standartlar ve kurum standartları çerçevesinde hazırlanmasına katkı sağlanmış ve mevzuatın uygulanması sürecinde doğan tereddütlerin giderilmesi amacıyla ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde iş birimlerine görüş verilmiştir.

Ayrıca, Borsa İstanbul faaliyetlerini ve genel olarak sermaye piyasalarını ilgilendiren mevzuat değişikliklerinin takip edilerek üst yönetim ve ilgili iş birimlerinin söz konusu değişiklikler konusunda bilgilendirilmesi, hizmet içi eğitim faaliyetleri, Borsa İstanbul

iş birimlerinin görev tanımlarının oluşturulmasına ve süreç analizlerine katkı sağlanması gibi diğer faaliyetler de gerçekleştirilmiştir.

İş Sürekliliği

Kovid-19 salgın riskinin artması ile Mart ayında salgın hastalık risk skoru yukarı çekilmiş ve risk azaltıcı adımların ivedilikle atılması için çalışmalar başlatılmıştır. Pandemi süreci Borsa İstanbul Grubu şirketleriyle eş güdüm içinde ele alınmaktadır.

Salgın Hastalık Planı hazırlanmış ve uygulanmıştır. Pandemide uyulacak kurallar, evden çalışma düzeni, servis, yemekhane vb. destek hizmetlerinin görev alanına giren konular iş grubu bazında koordine edilmektedir. Borsa İstanbul Grubu kurumları iş sürekliliği, insan kaynakları ve destek hizmetleri ekipleri düzenli olarak durum değerlendirmesi yapmakta, atılması gereken adımlar ve bu adımların sorumluları belirlenmektedir.

2020 son çeyreğinde ISO 22301 sertifikasyon süreci başlatılmıştır. 2021 yılı ikinci çeyreğinde sertifikanın alınması planlanmaktadır.

2020 yılı içinde iki kere İş Sürekliliği Yönetim Komitesi (İSYK) toplantısı düzenlenmiştir. Bu toplantılara, Takasbank ve MKK davet edilerek iş sürekliliği yönetiminin daha etkin olması sağlanmıştır.

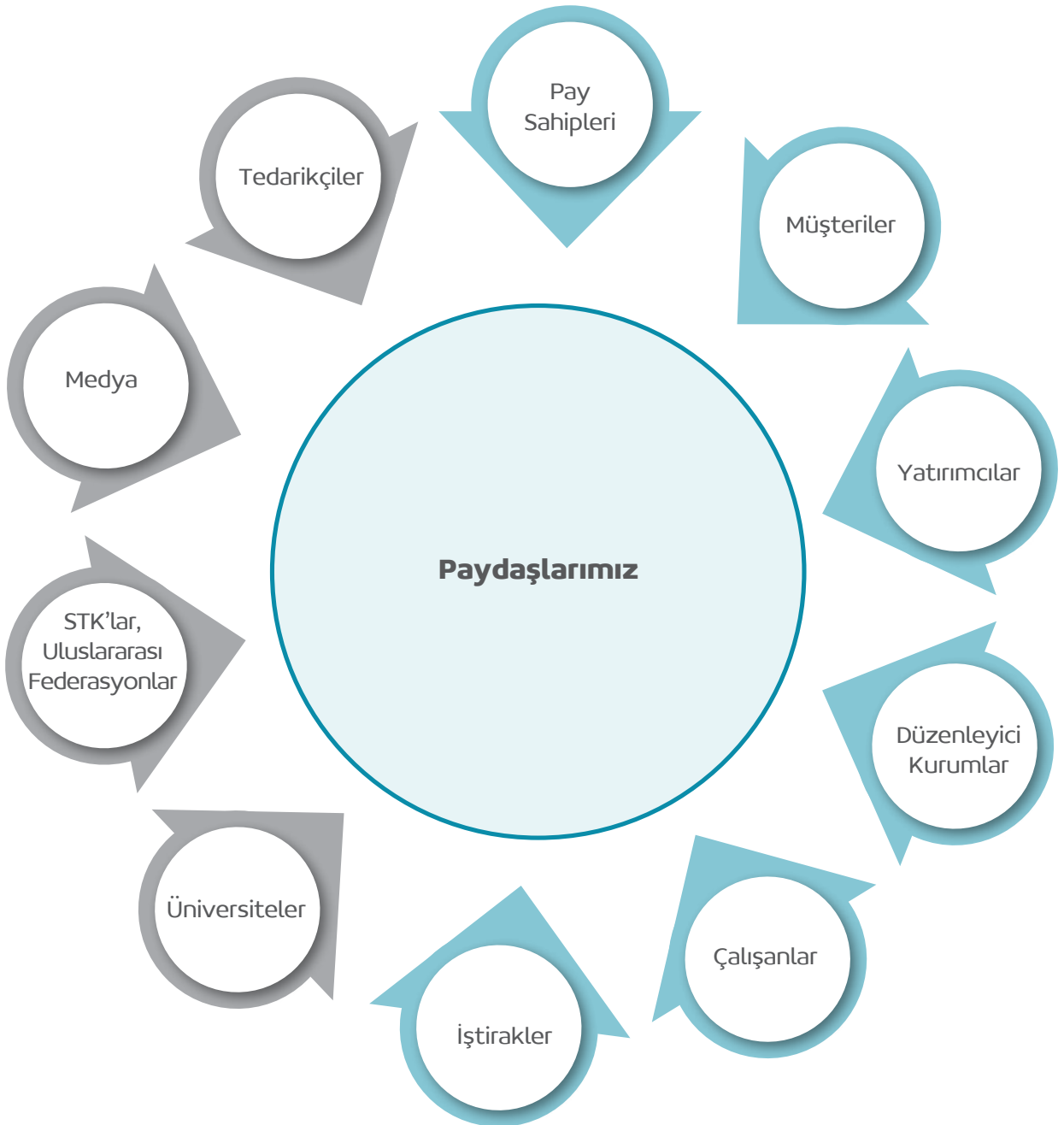
2020 yılı içinde Kurum içi eğitim ve farkındalık aktiviteleri gerçekleştirilmiştir.

2021 yılı içinde uygulanması düşünülen İş Sürekliliği Farkındalık Planı hazırlanmış ve 29 Aralık 2020 tarihinde düzenlenen İSYK toplantısında onaylanmıştır.

Paydaş İlişkileri ve Kurumsal Yönetim

Paydaşlarımız

Borsa İstanbul, şeffaf ve etkin iletişim yoluyla paydaşlarıyla olan güçlü ilişkilerini sürdürmeyi hedeflemektedir. Paydaşlarıyla iletişimini birçok farklı platform vasıtasıyla gerçekleştirmektedir. Ana paydaşları, Borsa İstanbul faaliyetlerinden etkilenen ve kurum üzerinde önemli derecede etkisi bulunan bireyler, gruplar ve kuruluşlar oluşturmaktadır. Pay sahipleri, müşteriler, sermaye piyasası yatırımcıları, SPK başta olmak üzere düzenleyici kurumlar, çalışanlar ve iştirakler ana paydaşlardır.

Paydaşlarımız

PAY SAHİPLERİMİZ

PAY SAHİPLERİ	STRATEJİ İLE BAĞLANTISI	ÖNCELİKLİ KONULAR
Türkiye Varlık Fonu	BÜYÜME	Piyasaların Geliştirilmesi ve Derinleştirilmesi
Katar Yatırım Otoritesi'nin %100 iştiraki QH Oil Investments	İNNOVASYON	Risklerin Yönetilmesi
Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği	SÜREKLİLİK	Paydaş İlişkileri ve Kurumsal Yönetim
Aracı kurumlar, bankalar, kıymetli maden aracı kuruluşları		

İLETİŞİM KANALLARI

yatirimciliskileri@borsaistanbul.com ve investorrelations@borsaistanbul.com e-posta adresleri

Genel kurullar, internet sitesi üzerinden bilgilendirmeler

İLETİŞİM KONULARI

Pay sahiplerinin soruları, kurumsal performans, kâr payı, strateji, riskler, kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik, pay devirleri

2020'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

14 Nisan 2020 tarihinde Olağan Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Pay geri alımına ilişkin olarak 2018 yılındaki genel kurul toplantısında iki yıllığına Yönetim Kurulu'na verilen yetkinin süresi iki yıl daha uzatılmıştır.

Dağıtılabilir dönem kârının en az %50'sinin dağıtılmasını hedefleyen kâr dağıtım politikası çerçevesinde pay sahiplerine 1-TL nominal değerli pay karşılığı brüt 0,5595 TL temettü dağıtılmasına karar verilmiştir.

TVF, %10'luk Borsa İstanbul payını Katar Yatırım Otoritesi'nin %100 iştiraki QH Oil Investments'a devretmiştir.

Tasfiye Halinde Deutsche Securities Menkul Değerler A.Ş.'nin payları Borsa İstanbul tarafından satın alınmıştır.

31.12.2020 itibarıyla pay sahiplerimiz:

%80,60 Türkiye Varlık Fonu (TVF)

%10,00 QH Oil Investments

%2,30 Borsa İstanbul A.Ş.*

%1,30 Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB)

%5,80 Diğer**

* Borsa İstanbul A.Ş. tarafından pay sahiplerinden iktisap edilen paylardan oluşmaktadır.

** Aracı kurumlar, bankalar, Takasbank, kıymetli maden aracı kuruluşları ve diğer şirketler

(Güncel sermaye yapısı için Borsa İstanbul internet sitesinde <https://borsaistanbul.com/tr/sayfa/218/kurumsal-yonetim>)

MÜŞTERİLERİMİZ

BORSA İSTANBUL'UN MÜŞTERİLERİ

- İhraç ettikleri sermaye piyasası araçları/payları Borsa İstanbul'da işlem gören şirketler
- Üyeler (aracı kurumlar, ticari bankalar, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, Takasbank, kıymetli madenler aracı kurumları, kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler, yetkili müesseseler)
- Üye olmayan kuyumculuk sektörü şirketleri
- TCMB
- Veri dağıtım kuruluşları
- Özel Pazar üyeleri
- Yazılım firmaları/telekom operatörleri
- BIST endekslerini finansal ürünlerinde kullanan kuruluşlar

STRATEJİ İLE BAĞLANTISI

BÜYÜME

İNOVASYON

TEKNOLOJİ

ÖNCELİKLİ KONULAR

Piyasaların Geliştirilmesi ve Derinleştirilmesi

Teknoloji ve inovasyon

Yatırımcının Korunması

Finansal Okuryazarlık

İLETİŞİM KANALLARI

Doğrudan iletişim ve görüşmeler, duyurular, bilgilendirme e-postaları

İLETİŞİM KONULARI

Kotasyon şartları ve diğer düzenlemeler, ihraç süreçleri, ücret modelleri ve piyasa uygulamaları, ürün ve hizmetler, kurumsal çözümler

2020'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

Kotasyon Yönergesi'nde değişiklik yapılmıştır.

1,1 milyar TL büyüklüğünde halka arz gerçekleştiren 8 şirket kota alınmıştır. 5 şirketin kotasyon başvurusu ise reddedilmiştir. 9 şirket birleşme nedeniyle ile kottan çıkarılmıştır. 3 şirket bir üst pazara alınmıştır.

Gerçekleştirilen incelemeler sonucunda 14 şirket uyarılmış, 4 şirket Yakın İzleme Pazarı'na alınmış, 7 şirket kottan çıkarılmıştır. 6 şirket Piyasa Öncesi İşlem Platformu'na alınmış, 3 şirkete ek süre verilmiştir.

Finansal okuryazarlığın artırılması için yapılan eğitimler ve çeşitli projeler, web sitemizdeki içeriklerin doğrulanması için aracı kurumlar ile görüşülmektedir. Pandemi öncesinde A1 Capital Menkul Değerler ve İntegral Yatırım Menkul Değerler'in yatırımcıları için yaklaşık bin kişinin katıldığı iki farklı finansal okuryazarlık eğitimi düzenlenmiştir.

Sermaye piyasası araçlarını tanıtmak, şirketlere kurumsal yönetim ilkeleri hakkında bilgi vermek ve halka arz süreçlerinin şirketlere sağladığı avantaj ve katkıları anlatmak için 25 Şubat tarihinde Gaziantep'te Sermaye Piyasası Kurulu iş birliğiyle 250 kişinin katıldığı bir etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Matriks Bilgi Dağıtım'ın kullanıcıları için finansal okuryazarlık eğitimi düzenlenmiştir.

Girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi, tarıma dayalı menkul kıymetleştirme ve Türkiye Ürün İhtisas Borsası'na sağlanan eşleştirme altyapısına ilişkin değişikliklerin koordinasyonu kapsamında şirketler, aracı kurumlar ve üyeler ile ortalama olarak haftada 2 kez telefon, e-posta veya online/yüz yüze toplantılar ile iletişim kurulmuştur.

2020 boyunca 18 aracı kurum ile 19 toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılarda üyelerimizle iş birliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar görüşülmüş olup üyelerimize yeni ürün ve hizmetlerimize ilişkin bilgi aktarılmıştır. Pandemi sürecinde toplantılar çevrimiçi gerçekleştirilmiştir.

Paydaşlarımız

YATIRIMCILARIMIZ

SERMAYE PİYASALARI YATIRIMCILARI	STRATEJİ İLE BAĞLANTISI	ÖNCELİKLİ KONULAR
Tasarruflarını sermaye piyasası enstrümanlarında değerlendiren gerçek veya tüzel kişi yatırımcılar, yatırım fonları, bireysel emeklilik fonları, borsa yatırım fonları, yatırım ortaklıkları, serbest fonlar, bireysel/kurumsal portföy yönetiminden oluşan kolektif yatırım kuruluşları	BÜYÜME İNNOVASYON SÜREKLİLİK	Piyasaların Geliştirilmesi ve Derinleştirilmesi Teknoloji ve İnovasyon Yatırımcının Korunması Finansal Okuryazarlık

İLETİŞİM KANALLARI

Yazılı, görsel ve sosyal medya

Yatırımcı Danışma Merkezi

Etkinlikler ve eğitimler

Sanal seans odaları

İLETİŞİM KONULARI

Finansal okuryazarlık, ürün ve hizmetler

2020'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

TSPB ile Dünya Yatırımcı Haftası düzenlenmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü ile birlikte finansal okuryazarlık videolarımız lise öğrencileri için 2020-2021 eğitim yılı boyunca EBA TV'de yayınlanmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı öncülüğünde kurulması planlanan, Borsamızın da dâhil olduğu bir çalışma grubuyla finansal okuryazarlığın öğrenciler arasında artırılması için projeler üretilmesi planlanmaktadır.

2020 yılında sermaye piyasalarına yatırım yapmaya karar vererek hesap açan yeni yatırımcılarımıza Genel Müdürümüz imzalı hoşgeldiniz mektubu hazırlanmış, iştirakimiz MKK aracılığıyla yatırımcılarla paylaşılmıştır.

2020'de piyasa gözetim faaliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla;

1) 2019'da devreye alınan **Tedbir Yönetim Sistemi (TYS)**, etkin bir şekilde kullanılarak "Emir iptali, miktar azaltımı ve fiyatı kötüleştirme yasağı", "Piyasa Emri ile Piyasadan Limite Emir girişinin kısıtlanması", "Emir toplama bilgi yayınının kısıtlanması" gibi yeni önleyici tedbirler uygulanmaya başlamıştır. TYS kapsamında proaktif bir yaklaşımla hareket edilerek 2020'de 120 farklı payda 156 pay bazında tedbir, 176 yatırımcı bazında tedbir uygulanmıştır.

2) Aracı kurumlardan ve paydaşlardan gelen talepler doğrultusunda hazırladığımız **Tedbir Havuzu Sistemi (THS)** devreye alınmıştır. Volatilite Bazlı Tedbir Sistemi (VBTS) ve Tedbir Yönetim Sistemi (TYS) ile ilerleyen gözetim tedbir sistemleri, THS ile tek bir kanaldan takip edilmeye başlanmış, Borsamız web sayfasından düzenli yayınlanmaya başlanmıştır.

3) Borsamız nezdinde Borsa mevzuatı, etik düzenlemeler, kanunlar veya diğer ilgili düzenlemelere aykırı fiil ve durumların Denetim Komitesi'ne ihbarına ilişkin usul ve esaslar yürürlüğe girmiştir.

4) Borsamızda işlem gören paylarla ilgili olarak sosyal medya paylaşımları alınan tedbir kararlarında dikkate alınmış ve yapay zeka algoritmalarıyla sosyal medya takibinin otomasyonu çalışmalarına başlanmıştır.

DÜZENLEYİCİ KURUMLAR

SPK, Hazine ve Maliye Bakanlığı, TCMB, BDDK ve diğer düzenleyici ve denetleyici kamu otoriteleri

STRATEJİ İLE BAĞLANTISI
BÜYÜME
İNOVASYON

ÖNCELİKLİ KONULAR

Piyasaların Geliştirilmesi ve Derinleştirilmesi

Yatırımcının Korunması

Çevresel ve Sosyal Etki Alanı

İLETİŞİM KANALLARI

Doğrudan iletişim, iş birlikleri, raporlama, Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi (FİKKO)

İLETİŞİM KONULARI

Düzenleyici ve yasal altyapı, denetim ve gözetim faaliyetleri

2020'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

SPK tarafından hazırlanan tebliğ ve yönetmelik taslaklarına görüş verilmektedir. Piyasalarımızda işlem gören ürünlerimiz ve yeni çıkarılacak ürün ve devreye alınacak hizmetler konusunda SPK ile yakın ilişki içerisinde çalışılmaktadır.

Gözetim, üye denetimi ve şirket denetimi faaliyeti kapsamında düzenlenen raporlar gerektiğinde SPK ile paylaşılmakta ve sonrasında SPK'nın ilgili dairesi ile eş güdüm içinde çalışma yürütülmektedir.

TCMB, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, Takasbank ve Borsa temsilcilerinden oluşan TLREF Komitesi düzenli olarak toplanmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Eylem Planında "Küresel sürdürülebilir yatırım akımlarından firmalarımızın daha fazla pay almasının teşvik edilmesi" eyleminden sorumlu kurum olarak çalışmalar yürütülmektedir.

FİKKO çatısı altında kurumsallaştırılan, ekonomi yönetiminin tüm kurumları arasındaki iletişim ve iş birliği toplantılarına üst düzey katılım sağlanmaktadır.

Paydaşlarımız

ÇALIŞANLARIMIZ

Etik ilkelere bağlı ve değerlere önem veren, kalifiye insan kaynağı	STRATEJİ İLE BAĞLANTISI SÜREKLİLİK	ÖNCELİKLİ KONULAR Risklerin Yönetilmesi Paydaş İlişkileri ve Kurumsal Yönetim Çevresel ve Sosyal Etki Alanı
---	---	---

İLETİŞİM KANALLARI

Başlıca iletişim kanalları 'Bir Fikrim Var' uygulaması, performans değerlendirme toplantıları, iç iletişim mecraları, bilgilendirme/paylaşım toplantıları, memnuniyet anketleri ve sendika görüşmeleridir.

İLETİŞİM KONULARI

Performans süreçleri, yetenek yönetimi, organizasyonel düzenlemeler, çalışma ortamının iyileştirilmesi

2020'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

Yetenek Yönetimi

Çalışanlar ile "İK ile Kahve Arası" adı verilen görüşmeler başlamıştır. Bu görüşmelerle çalışanların geri bildirimlerinin anlak olarak alınması ve sorunlara çözüm bulunması amaçlanmıştır.

Organizasyon yapısında değişiklikler gerçekleştirilmiş; direktörlük bazında görev tanımları oluşturulmuş; optimum kadro çalışması yapılarak birimlerde ihtiyaç duyulan çalışan sayıları saptanmıştır.

2020 yılı Yetenek Yönetimi Süreçlerinin dijitalleşmesine başlandığı yıl olmuştur. Şirkette çalışanların önerilerini sunabileceği Bir Fikrim Var uygulaması devreye alınmıştır. Bu uygulama ile çalışanların ilettiği önerilerin değerlendirilmesi, çalışanların uygun öneriler için ödüllendirilmesi amaçlanmıştır.

2021 yılında tüm Yetenek Yönetimi Süreçlerinin dijitalleşmesi ve kritik pozisyonlar için yedekleme planlarının hayata geçirilmesi planlanmaktadır. İzin karşılıklarının ve fazla çalışmaların azaltılması, iş sürekliliğinde herhangi bir aksamaya mahal vermeden sağlıklı bir izin ve çalışma planı oluşturulması hedeflenmektedir.

Ücretlendirme

2018'de çalışanların çoğunluğunun üyesi olduğu Banka-Finans ve Sigorta İşçileri Sendikası (BASİSEN) ile imzalanan ve 2019 ve 2020 yıllarını kapsayan 6. Dönem Toplu İş Sözleşmesi, 2020 yılı sonunda sonlanmıştır.

Görev tanımlarının ötesinde katmadeğer yarattığı ve performansı ile öne çıktığı gözlenen çalışanlara ayrıca üstün performans ödülü olarak ilave mali teşvik sağlanmıştır.

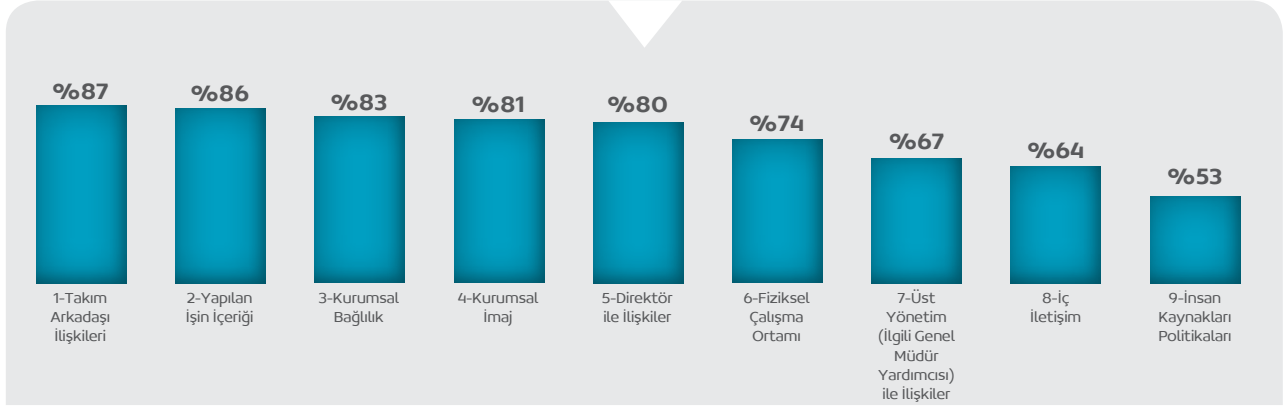
2021 yılında değerlendirmelerin hem hedef hem de yetkinliklerle yapılmasını teminen; 2021 yılı yetkinlikleri belirlenmiş ve Şirketimizin kurumsal hedefleri çerçevesinde yöneticilerimizin hedef kartları oluşturulmuştur. Oluşturulan hedef kartları çerçevesinde; her bir çalışanın kendi hedef kartı oluşturulacak ve çalışanların 2021 yılı boyunca yılda 4 kez hedef ve yetkinliklerle değerlendirileceği bir Performans Yönetim Sistemi uygulanacaktır.

İş sağlığı ve güvenliği

Pandemi sürecinde, iş sağlığı ve güvenliği önlemleri çerçevesinde kampüste/ofiste çalışan sayımızı minimize ederek çalışanlarımıza evden çalışma imkânı sağlanmıştır. Covid-19 önlem formu oluşturularak çalışanlarımızın her gün doldurmaları sağlanmış ve riskler anında tespit edilmiştir. Çalışanların HES kodu her gün sorgulanmakta, riskli çalışanlar tespit edilerek evden çalışmaya yönlendirilmektedir.

Çalışan memnuniyeti

Çalışanlara yapılan memnuniyet anketine verilen cevaplar analiz edilerek, gerekli adımların atılması için raporlanmıştır. Ankete katılım oranı %72 ve ortalama memnuniyet oranı %75'tir. Ankette belirlenen genel memnuniyet seviyeleri oransal olarak aşağıda sıralanmıştır:

65

Eğitimler

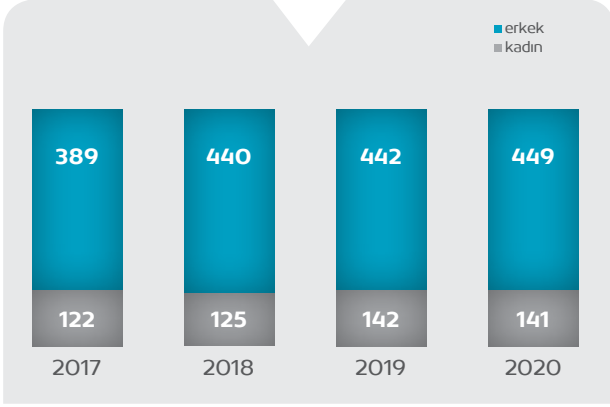
Zorunlu eğitimlerin yanı sıra proje yönetimi ve BT alanındaki teknik eğitimler gibi direktörlüklerin teknik olarak yürüttüğü ve mesleki bilgi gerektiren işleri konusunda daha verimli çalışmalarını için talep ettikleri eğitimleri almaları sağlanmış; ayrıca yine benzer alanlarda verilen çeşitli seminer ve konferanslara katılım sağlanmıştır. 2021 yılında bütün pozisyonların gerektirdiği yetkinlikler ve eğitim ihtiyaçları tespit edilerek, performans değerlendirme sonuçları da göz önünde bulundurularak, çalışanlarımız için oluşturulacak eğitim kataloğu üzerinden standart eğitimler ile birlikte teknik ihtiyaçlar çerçevesinde teknik eğitimler düzenlenecektir.

Borsa İstanbul, büyümesine ve gelişimine yönelik en önemli katkının çalışanları tarafından sağlandığını düşünmektedir. İnsana saygıyı temel alan insan kaynakları politika ve süreçleri geliştiren Borsa İstanbul, hem yeni yeteneklerin kuruma kazandırılması hem mevcut çalışanların gelişmesi amacıyla çalışmalar yürütmektedir.

Paydaşlarımız

Çalışan Sayıları

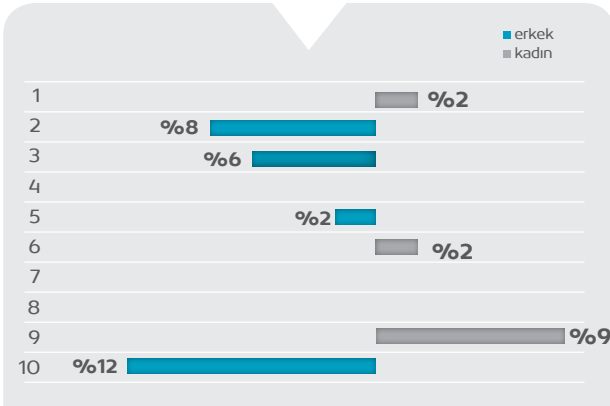
Kadın-Erkek Ücret Analizi

Kurumumuzda ücretler cinsiyete göre belirlenmemektedir. Kıdeme göre belirlenen ücret aralıkları kadın ve erkek çalışanlar için aynıdır. Yasalardaki düzenlemelere ek olarak, çocuğu olan kadın çalışanlara kreş yardımı yapılmaktadır.

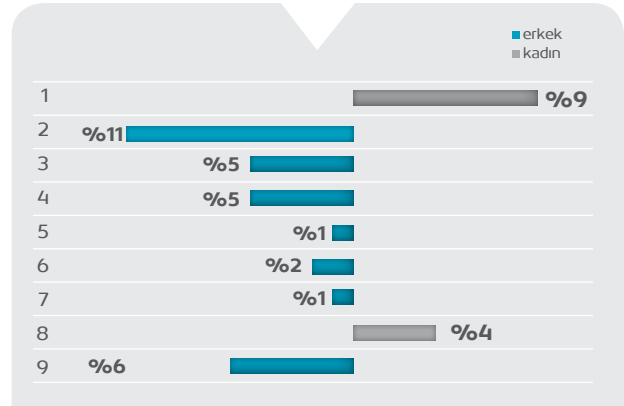
66

Grafikte 1 en kıdemli olmak üzere, çalışanlar kıdeme göre gruplandırıldığında solda kalan bölüm erkeklerin, sağda kalan bölüm kadınların daha yüksek ücret aldığını göstermektedir.

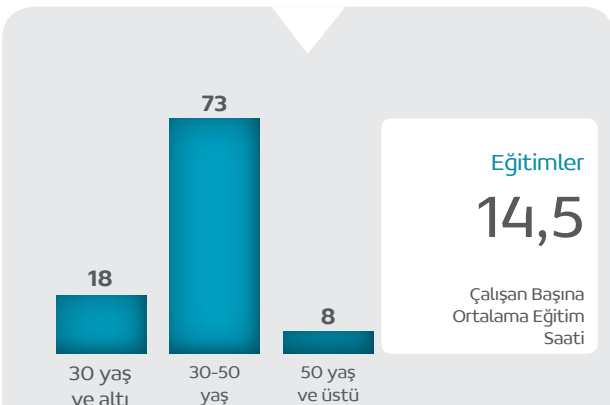
2019

2020

Yaş Çeşitliliği

İŞTİRAKLERİMİZ

Grup şirketleri, yurt içi ve yurt dışı ortaklıkları	STRATEJİ İLE BAĞLANTISI BÜYÜME İNOVASYON	ÖNCELİKLİ KONULAR Piyasaların Geliştirilmesi ve Derinleştirilmesi Paydaş ilişkileri ve Kurumsal Yönetim
---	---	--

İLETİŞİM KANALLARI

Yönetim kurulu üyelikleri, genel kurul toplantıları

İLETİŞİM KONULARI

Grup sinerjisi, yeni projeler, ortak ürün ve etkinlikler

2020'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

2020 yılında iştiraklerin yeniden yapılandırılması planı çerçevesinde Bitü Teknoloji A.Ş.'nin tasfiyesi tamamlanmıştır, Finans Teknopark A.Ş. ise tasfiye sürecine girmiştir.

Eurasia Data Dissemination Network (EDDN) kapsamında aynı zamanda iştiraklerimiz olan Saraybosna Borsası ve Karadağ Borsası'nın verileri Borsamızca dağıtılmaktadır. Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul verileri de Borsamız tarafından dağıtılmakta olup bu kurumlarla ortak veri paketlerinin oluşturulması kapsamında çalışmalar yapılmaktadır.

Grup şirketleri ile Sinerji Komitesi toplantıları düzenlenmekte olup kurumlar arasında sinerji oluşturulması amacıyla ortak satın alımlar toplantılarda değerlendirilmekte, benzer özellikteki taleplerin (fiyat avantajı ve operasyonel kolaylık sağlanması amacıyla) topluca ve tek seferde temini yoluna gidilmektedir.

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Borsalar Forumu sekreteryasını üstlenen kurum olarak, her yıl düzenlenen Forum toplantısının koordinasyonu ve oluşturulan görev güçlerinin çalışmaları kapsamında Takasbank ve MKK ile iş birliği yapılmaktadır.

67

İştirakler*	Doğrudan Ortaklık Oranı (%)	Dolaylı Ortaklık Oranı (%)
Sermaye Piyasası Kurumları		
İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.	64,18	
Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.	30,10	71,75
Sermaye Piyasası Lisanslama, Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.	20,00	34,27
Borsalar		
Karadağ Borsası	24,43	
Kırgız Borsası	16,33	
Saraybosna Borsası	9,89	16,70
Bakü Borsası	4,76	
Emtia ve Finansal Piyasalar		
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.	30,83	
Ege Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A.Ş.	17,33	19,98
Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.	15,00	21,80
JCR Avrasya Derecelendirme A.Ş.	18,50	
Birleşik İpotek Finansmanı A.Ş.	5,00	

*Tasfiye Halinde Finans Teknopark A.Ş ortaklık oranı %51'dir.

GRI 102-40, 102-41, 102-42, 102-43, 102-44

Kurumsal Yönetim

“Bir finansal piyasa altyapısı kuruluşunun açık, şeffaf, finansal piyasa altyapısının güvenilirliğini ve verimliliğini artıran ve daha geniş anlamda finansal sistemin istikrarını, diğer ilgili kamu yararı hususlarını ve ilgili paydaşların hedeflerini destekleyen yönetim düzenlemeleri olmalıdır.”

İlke 2, Finansal Piyasa Altyapı Kuruluşları için IOSCO İlkeleri, 2012

Borsa İstanbul, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 73'üncü maddesi ve SPK tarafından çıkartılan Borsalar ve Piyasa İşleticilerinin Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmeliğin 40'ıncı maddesi uyarınca II-17.1 sayılı “Kurumsal Yönetim Tebliği”ne kıyasen uymakla yükümlüdür.

Kurumsal Yönetim Tebliğinde yer alan gönüllü ilkelere uyum durumunu raporlamak amacıyla Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (URF) ve mevcut kurumsal yönetim uygulamaları hakkında bilgi vermek üzere “Kurumsal Yönetim Bilgi Formu” (KYBF) şablonları kullanılmış ve internet sitesinde yayınlanmıştır.

<https://www.borsaistanbul.com/yatirimcilar/kurumsal-yonetim>

BORSA İSTANBUL'UN KURUMSAL YÖNETİM YAKLAŞIMI

- Borsa İstanbul'un organizasyonunun ve yönetişiminin stratejik hedeflerine uygun olmasını ve operasyonel ihtiyaçları ile tam uyumlu olmasını sağlamak,
- Yerel düzenlemeleri ve uluslararası en iyi uygulamaları benimseyerek Borsa İstanbul'un dünya çapında önemli bir sermaye piyasası platformu olarak itibarını artırmak,
- Yönetim Kurulu üyeleri, üst yönetim ve çalışanların iyi yönetim içinde organizasyonel hedeflere yönelik uyumlu çalışmasını sağlamak,
- Borsa İstanbul'un mevcut ve potansiyel pay sahiplerinin ve diğer kilit paydaşlarının yönetişime olan güvenini artırmak.

Borsa'nın kurumsal yönetim anlamında şirketlere örnek teşkil etmesi ve şirketleri bu yönde teşvik etmesi, hem yerli hem de uluslararası yatırımcılara Türk piyasalarının yüksek standartlara sahip olduğunu ve dolayısıyla diğer gelişmekte olan ülkelere göre düşük yönetim riskine sahip olduğunu göstermenin önemli bir yolu olarak görülmektedir.

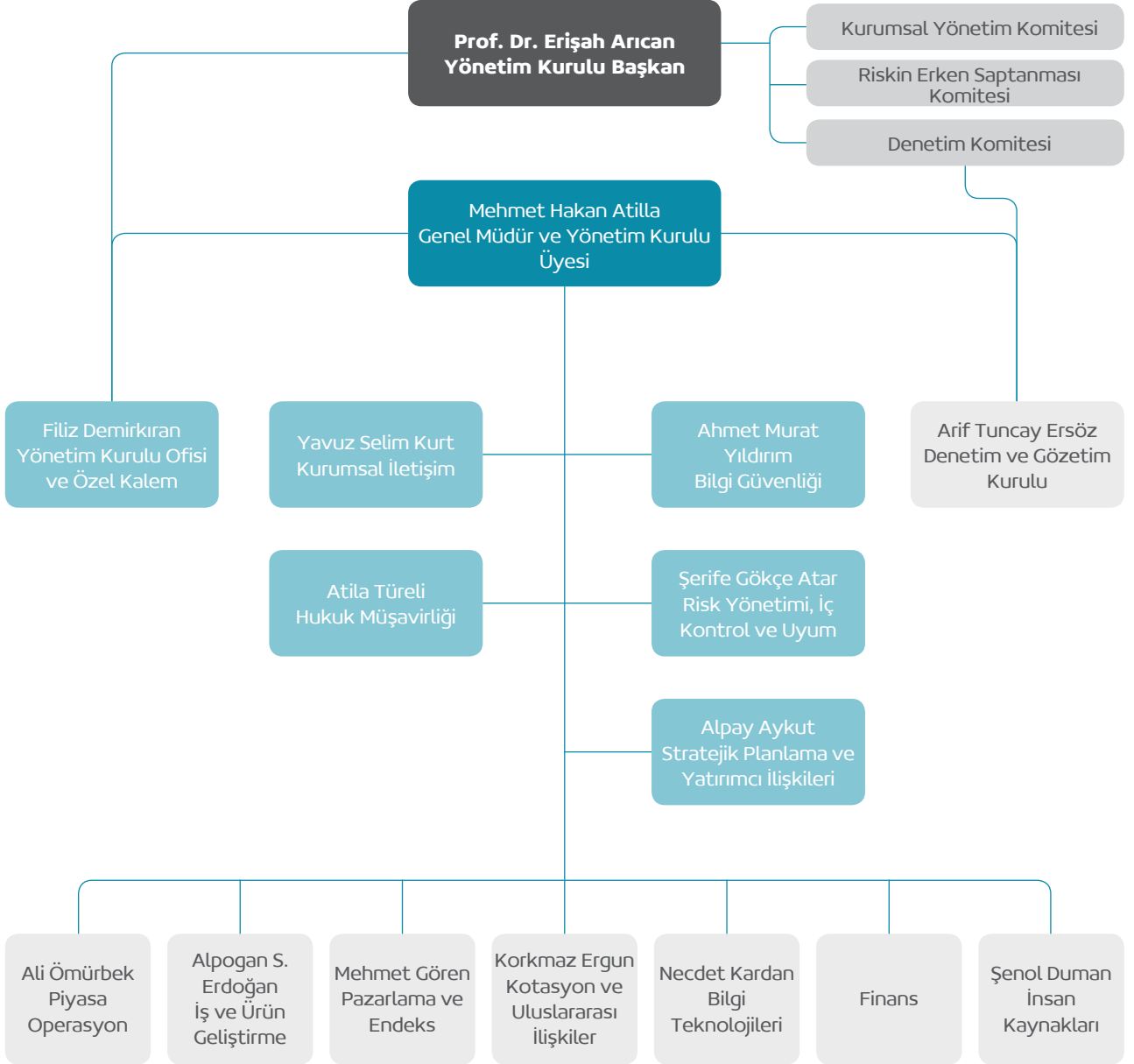
68

Borsa İstanbul, Türk finans piyasalarındaki en önemli kurumlardan biridir. 1985 yılından bu yana, ülkenin önde gelen şirketleri için bir sermaye kaynağı olmasının yanı sıra bir değerlendirme ve performans kıyaslama mekanizması olmuştur. Aynı zamanda bireylerin tasarruflarının reel ekonomiye aktarılmasının önemli bir yoludur. Borsa, finansal piyasa altyapı kuruluşları olan Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul'un da hâkim ortağıdır. IOSCO ilkelerinde belirtildiği gibi finansal piyasa altyapı kuruluşları yüksek kalitede yönetişime sahip olmalıdır.

Organizasyon Yapısı

Borsa İstanbul yönetim organları büyüme perspektiflerine odaklanan uzun vadeli bir vizyona sahiptir. Yönetim Kurulu, Borsa İstanbul'un stratejisine karar verir. Yöneticiler ise bu stratejiyi uygular ve günlük işleyişi yönetirler. Borsa İstanbul Genel Müdürlüğü ve Yönetim Kurulu, Grubun, hissedarlarının ve paydaşlarının menfaatlerinin korunmasını sağlar.

Organizasyon yapısı verimlilik ve etkililik prensipleri çerçevesinde çalışılmasını sağlamak amacıyla yapılandırılmaktadır.

Yönetim Kurulumuz

Borsa İstanbul Yönetim Kurulu, şirket vizyonunun garantörüdür. Stratejik yönelimleri belirler ve belirlenen stratejik yönelimlerin üst yönetim tarafından uygulanmasını denetler. Risk yönetimi, sosyal ve çevresel konuları da dikkate alarak Borsa İstanbul tarafından uzun vadeli değer yaratmayı teşvik etmeye çalışır.

Borsa İstanbul Yönetim Kurulu 9 üyeden oluşmaktadır ve üyeler

Genel Kurul tarafından en fazla 3 yıl süre için seçilir. Çeşitli profillere ve farklı alanlarda deneyime sahip yönetim kurulu üyeleri, uluslararası bir vizyonun yanı sıra sermaye piyasaları, bankacılık ve finansal konuları, hukuk, dijital dönüşüm ve kurumsal yönetim uzmanlıklarını şirkete getirmektedir. Toplu olarak, tüm hissedarları temsil ederler ve sermaye piyasaları ekosisteminde yer alan paydaşların

önceliklerini şirketin öncelikli konuları arasında değerlendirirler. Yönetim Kurulu bu konuları belirlerken dengeli, istikrarlı ve uzun vadeli bir büyüme stratejisi, risk kontrol kültürü, verimli ve sürdürülebilir bir iş modeliyle ilerler. Bu bağlamda, Yönetim Kurulu tarafından 2020’de risk yönetimi takip sorumlulukları genişletilmiş ve stratejik planın 2020 yılı faaliyet sonuçları izlenmiştir.

	Görevi	Komite Üyeliği
Prof. Dr. Erişah ARICAN	Başkan	
Zafer SÖNMEZ	Başkan Vekili	Kurumsal Yönetim Komitesi üyesi
Mehmet Hakan ATILLA	Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi	
Yunus ARINCI	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	Denetim Komitesi Başkanı
Metin KIRATLI	Yönetim Kurulu Üyesi	Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyesi
Prof. Dr. Fahrettin ALTUN	Yönetim Kurulu Üyesi	
Prof. Dr. Cem DEMİROĞLU	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı Denetim Komitesi Üyesi
Tevfik ERASLAN	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	Denetim Komitesi Üyesi Riskin Erken Saptanması Komitesi Başkanı
Gülsevin ÇİPLİ	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi	Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyesi

Yönetim Kurulu üyelerimizin özgeçmişlerine internet sitemizden ulaşılabilir.

6

Toplantı sayısı

%44

Bağımsız Üye Oranı (SPK Kurumsal Yönetim İlkelerine göre, yıl sonu)

%83

Toplantı katılım oranı

%22

Kadın üye oranı (yıl sonu)

71

Yönetim Kurulu'nun faaliyet esasları internet sitesinde yayınlanmaktadır. Toplantılarda alınan kararlar Yönetim Kurulu karar defterine, varsa muhalefet şerhleri ile beraber işlenmektedir. İşlem gören şirketlerle ilgili olarak alınan kararlar sermaye piyasası mevzuatının gerektirdiği hallerde Kamuyu Aydınlatma Platformu vasıtasıyla duyurulmaktadır.

Şirketin Yönetim Kurulu üyeleri için "yönetici sorumluluk sigortası", "mesleki sorumluluk sigortası" ve "siber güvenlik" poliçeleri bulunmaktadır.

Yönetim Kurulu, 2020 yılında 6 kez toplanmış olup toplantı yapmaksızın da kararlar almıştır.

Mali Haklar

2020 yılında Borsa İstanbul Grubu şirketleri (Borsa İstanbul, Takas İstanbul, Merkezi Kayıt İstanbul) üst yönetim kadrosuna yapılan ücret ve benzeri menfaat ödemeler toplamı 11,2 milyon TL'dir (31 Aralık 2019: 10,6 milyon TL).

Yönetim kurulu başkanına ve üyelerine verilecek huzur hakkı, ücret, prim, ikramiye gibi malî menfaatler, aynî ve nakdî imkânlar ve yıllık kârdan pay ve sair haklar ile bunların şekli ve tutarının her yıl genel kurulda pay sahiplerince belirlenmesi esastır. Ayrıca Borsa İstanbul tarafından karşılanacak yolculuk, konaklama ve temsil giderleri ile sigorta ve benzeri teminatlar ise yönetim kurulunca tayin

ve tespit edilmektedir. Yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile eşleri, çocukları ve bakmakla yükümlü oldukları kimseler, Şirket tarafından uygulanan şartlar dâhilinde, sağlık yardımlarından yararlanabilmektedir.

Yönetim kurulu üyesine veya şirketin üst düzey yöneticilerine Şirket tarafından doğrudan ya da dolaylı borç verilmesi, kredi kullanılması, lehlerine teminat verilmesi gibi çıkar çatışmasına yol açacak işlemler söz konusu değildir.

Yönetim Kurulu Komitelerimiz

Yönetim Kurulumuzun görev ve sorumluluklarının, ilgili mevzuatın getirdiği yükümlülükler doğrultusunda etkin ve şeffaf bir biçimde yerine getirilebilmesi amacıyla kurulmuş Kurumsal Yönetim Komitesi, Denetim Komitesi ve Riskin Erken Saptanması Komitesi bulunmaktadır.

DENETİM KOMİTESİ

Amacı

Denetim Komitesi, Borsanın finansal tablolarının niteliği ve doğruluğu konusunda Yönetim Kurulu tarafından gerçekleştirilen gözetime yardımcı olmak, muhasebe sisteminin uygulanmasını ve verimliliğini izlemek, bağımsız dış denetim şirketinin atamasının ve bu şirketçe verilecek hizmetlerin ön onayını vermek, bağımsız denetçi ile Borsa arasındaki sözleşmeyi hazırlamak ve denetlemek, Borsanın bağımsız denetim sistemini, kontrol ve iç denetim mekanizmalarının işleyişini ve verimliliğini gözetmekle görevli ve yetkilidir.

Üyeleri

Yunus ARINCI (Başkan)

Tevfik ERASLAN (Üye)

Prof. Dr. Cem DEMİROĞLU (Üye)

2020 Yılı Faaliyetleri

Denetim Komitesi 2020 yılında 9 defa toplanmıştır. Komitenin 2020 yılı faaliyetleri aşağıda özetlenmiştir:

Borsanın 2020, 2021 ve 2022 yılı hesap ve işlemlerinin bağımsız dış denetimi hizmetinin Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. (EY) firmasından alınmasına, Yönetim Kuruluna sevk edilmek üzere ön onay verilmiştir.

Borsa İstanbul A.Ş.'nin 2019 yıl sonu ve 2020 yılı ara dönem konsolide finansal tabloları ve bağımsız denetim raporları hakkında yıl içinde inceleme ve değerlendirme yapılmıştır.

Denetim ve Gözetim Kurulu'nun 2020 yılına ilişkin yıllık iç denetim çalışma planı Komite tarafından onaylanmıştır. Yıl içinde gerçekleşen iç denetim çalışmaları hakkında Komite düzenli aralıklarla bilgi edinmiştir. Denetim Komitesi, hazırlanan iç denetim ve inceleme raporlarını onaylamıştır. Verilen onaylar doğrultusunda süreç sahiplerine ve ilgili bölümlere gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır.

Denetim Komitesi tarafından, Borsanın finansal tabloları hakkında düzenli bilgi alınmış, tablolardaki çeşitli hesap hareketlerinin ayrıntıları hakkında inceleme ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Denetim ve Gözetim Kurulu tarafından hazırlanarak Genel Müdüre arz edilen raporların özetleri Denetim Komitesine sunulmuştur.

KURUMSAL YÖNETİM KOMİTESİ

Amacı

Kurumsal Yönetim Komitesi, kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmıyor ise gerekçelerini ve bu ilkelere uyulmaması nedeniyle meydana gelen çıkar çatışmalarını tespit eder ve uygulamaları iyileştirmek amacıyla tavsiyede bulunur. Yönetim kurulunda ayrı bir komite kurulmadığı için komite, aday gösterme ve ücretlendirme fonksiyonlarını da yerine getirir.

Üyeleri

Prof. Dr. Cem DEMİROĞLU (Başkan)

Gülsevin ÇİPLİ (Üye)

Zafer SÖNMEZ (Üye)

2020 Yılı Faaliyetleri

Kurumsal Yönetim Komitesi 2020 yılında 4 defa toplanmıştır.

14 Nisan 2020 tarihinde gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul Toplantısında Yönetim Kurulu üyeliğine seçilen Zafer Sönmez, üye olarak Komiteye yer almaya başlamıştır.

Komitenin 2020 yılındaki faaliyetleri aşağıda özetlenmiştir:

2020 yılına ait kurumsal yönetim uyum ve bilgilendirme formları ile komite değerlendirme raporu hazırlanmış ve Yönetim Kurulu'nun onayına sunulmuştur.

Uzun dönemli teşvik planı alternatifleri ve yan haklar gözden geçirilmiştir. 2020 yılı prim sistemi değerlendirilmiş ve üst yönetim performans primleri Yönetim Kurulu'na önerilmiştir.

Borsa İstanbul Yönetim Kurulu üyelerinin ve çalışanlarının ve yakınlarının sermaye piyasası aracı alım satım işlemi yapmalarına ilişkin usul ve esaslarda değişiklik yapılması Yönetim Kuruluna önerilmiştir.

Yetkinlik ve deneyim envanteri üzerinde çalışılmıştır.

Borsa İstanbul'un mevcut uygulamaları analiz edilmiş, kurumsal yönetim yapısında gelişim sağlanabilecek hususlar tespit edilmiştir.

RİSKİN ERKEN SAPTANMASI KOMİTESİ

Amacı

Riskin Erken Saptanması Komitesi, Borsa İstanbul'un varlığını ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken tespiti, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin alınması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmaktadır.

Üyeleri

Tevfik ERASLAN (Başkan)

Metin KIRATLI (Üye)

Gülsevin ÇİPLİ (Üye)

2020 Yılı Faaliyetleri

Riskin Erken Saptanması Komitesi 2020 yılında 3 defa toplanmıştır.

Komite hazırlık toplantıları, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Uyum Direktörlüğü koordinasyonunda gerçekleştirilmektedir. Bunun haricinde komiteye riskler ve risk azaltıcı aksiyonlar ile ilgili düzenli raporlama yapılmıştır.

Yapılan toplantılarda iş birimleri bazında iletilen riskler ile bu risklerin diğer iş birimleri ve kurum ölçeğindeki etkileri değerlendirilmiş, risklerin etkin tespiti ve yönetimi ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgi edinilmiştir. Toplantılarda ayrıca, başta Borsa İstanbul'un işlettiği piyasalara ilişkin riskler olmak üzere Borsa İstanbul'un faaliyetlerini önemli ölçüde etkileyebileceği düşünülen risklerin gerçekleşme olasılıkları ve etkilerinin kabul edilebilir seviyeye indirilebilmesi için ilgili birimler tarafından alınması gereken tedbirler ele alınmıştır. Gerçekleşen ve gerçekleşme ihtimali olan risklere karşı alınan tedbirler tartışılırken yaşanan tecrübeler ışığında iş birimlerini ve kurumu etkileyebilecek başka muhtemel riskler de ele alınmıştır. Komite önemli olduğunu düşünülen konular hakkında Yönetim Kurulu'nu bilgilendirmiştir.

Komitelerin Çalışma Görev ve Çalışma Esaslarına internet sitemizden ulaşılabilir.

Ayrıca,

- Yatırım kuruluşlarının kendi aralarında veya müşterileriyle, emirlerin iletilmesi ve eşleştirilmesi ile gerçekleştirilen işlemlere ilişkin yükümlülüklerin zamanında yerine getirilmesine dair borsa işlemlerinden doğan uyumsuzlukların çözülmesinde Yönetim Kuruluna yardımcı olmak üzere **Uyumsuzluk Komitesi**;

- Borsada işlem yapma yetkisi verilenler ile temsilcilerinden, sermaye piyasası mevzuatına, Borsa İstanbul düzenlemelerine, Borsa İstanbul tarafından alınan kararlara, ilgili diğer düzenlemelere, uygun hareket etmeyenlerle ilgili gerekli disiplin süreçlerinin yürütülmesinde Yönetim Kuruluna yardımcı olmak üzere **Disiplin Komitesi**;

- Borsa İstanbul'un halka arza hazırlık sürecinde atması gereken adımları tespit etmek ve Yönetim Kuruluna önerilerde bulunmak üzere **Halka Arz Komitesi** bulunmaktadır.

	Görevi	Öğrenim	Mesleki Deneyimi
Mehmet Hakan ATILLA	Genel Müdür Yönetim Kurulu Üyesi	Gazi Üniversitesi, İktisat	25 yıl finansal hizmetler sektörü deneyimi Türkiye Halk Bankası A.Ş. Uluslararası Bankacılıktan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı
Ali ÖMÜRBEK	Genel Müdür Yardımcısı (Piyasa Operasyon)	İstanbul Teknik Üniversitesi, Matematik Mühendisliği	25 yıl yatırım şirketi yöneticiliği deneyimi Halk Yatırım Menkul Değerler A.Ş Genel Müdür Yardımcısı
Alpogan Sabri ERDOĞAN	Genel Müdür Yardımcısı (Ürün Geliştirme)	Boğaziçi Üniversitesi, İktisat	21 yıl finansal hizmetler sektörü tecrübesi
Arif Tuncay ERSÖZ	Denetim ve Gözetim Kurulu Başkanı	İstanbul Teknik Üniversitesi, İşletme Mühendisliği	28 yıl Borsa İstanbul denetim deneyimi
Dr. Korkmaz Enes ERGUN	Genel Müdür Yardımcısı (Kotasyon ve Endeks)	Ankara Üniversitesi, İşletme Marmara Üniversitesi, İktisat Yüksek Lisansı ve Doktorası	22 yıl sermaye piyasaları deneyimi
Mehmet GÖNEN	Genel Müdür Yardımcısı (Pazarlama ve İş Geliştirme)	Boğaziçi Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği University of Michigan, İşletme Yüksek Lisansı	Uluslararası yatırım şirketlerinde yöneticilik deneyimi
Necdet KARDAN	Genel Müdür Yardımcısı (Bilgi Teknolojileri)	Augsburg Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği/Görsel İletişim Tasarım Donau Üniversitesi, IT Asset&Inventory Management Yüksek Lisansı	15 yıl yazılım ve BT yönetimi deneyimi Hazine ve Maliye Bakanlığı Bilgi Teknolojileri Bakan Danışmanı
Dr. Şenol DUMAN	Genel Müdür Yardımcısı (İnsan Kaynakları)	Ankara Üniversitesi, Kamu Yönetimi Carnegie Mellon Üniversitesi, Kamu Yönetimi Yüksek Lisansı Pittsburgh Üniversitesi, Kamu Yönetimi ve Uluslararası İlişkiler Doktorası	25 yıl kamu ve özel sektör yöneticilik deneyimi

Sürdürülebilirlik Performans Verileri

EKONOMİK PERFORMANS VERİLERİ

	2016		2017		2018		2019		2020	
	Milyon TL	Milyon ABD Doları	Milyon TL	Milyon ABD Doları	Milyon TL	Milyon ABD Doları	Milyon TL	Milyon ABD Doları	Milyon TL	Milyon ABD Doları
Üretilen Ekonomik Değer										
Gelirler*	915	303	1.071	294	1.899	395	1.952	344	2.593	370
Dağıtılan Ekonomik Değer										
İşletme Giderleri**	271	90	257	71	201	42	224	39	281	40
Çalışan Ücretleri ve Yan Haklar	215	71	209	57	259	54	347	61	382	55
Sermaye Sağlayıcılara Ödemeler***	-	-	28	8	461	96	181	32	233	33
Devlete Yapılan Ödemeler****	154	51	185	51	265	55	372	66	485	69
Elde Tutulan Ekonomik Değer										
(Gelirler - Dağıtılan Ekonomik Değer)	276	91	391	107	713	148	828	146	1.213	173

Açıklama ve notlar

Konsolide finansal bilgiler sunulmuştur. Hesaplamalarda yıllık ortalama DOLAR/TL döviz kuru 2017 yılı için 3,6477; 2018 yılı için 4,8134; 2019 yılı için 5,6708 ve 2020 yılı için 7,009 olarak kullanılmıştır.

* Tüm gelirleri (finansal ve diğer faaliyet gelirleri dâhil) içermektedir.

**Diğer faaliyet giderleri ve finansal giderler dâhildir.

*** Kâr payı ve pay geri alım ödemelerini kapsar.

**** SPK payı karşılığı ve Kurumlar Vergisinden oluşmaktadır.

ÇEVRE PERFORMANS VERİLERİ

Sera Gazı Emisyonları* (ton CO₂-eşdeğer)

	2016	2017	2018	2019	2020
Kapsam 1	1.303,3	1.622,5	1.692,2	1.593	1.531
Araçlar	98,3	154,0	182,2	171	157
F-gazları	761,0	571,3	748,9	666	559
Binalarda kullanılan yakıtlar	404,4	725,3	681,8	674	765
Jeneratörler (dizel)	39,6	171,9	79,2	82	50
Kapsam 2	4.085,6	6.146,4	6.875,8	6.910	6.585
Elektrik tüketimi	4.085,6	6.146,4	6.875,8	6.910	6.585
Kapsam 3	547,8	331,5	265,2	255	204
Çalışan ulaşımı - Servisler	213,6	194,3	187,2	191	195
İş amaçlı yurt içi uçuşlar	49,8	27,1	29,7	20	7,3
İş amaçlı kısa mesafe (Avrupa) uçuşlar	117,1	37,0	24,7	14	0,17
İş amaçlı uzun uçuşlar	167,3	73,2	23,6	30	1,75
Toplam	5.936,7	8.100,4	8.833,2	8.759	8.115

*KIP (Küresel Isınma Potansiyeli) değerleri IPCC AR5 raporundan alınmıştır.

75

	2016	2017	2018	2019	2020
Kapsam 1 Toplam	1.303,3	1.622,5	1.692,2	1.593	1.531
CO ₂	1.300,3	1.617,0	1.686,5	1.588	1.526
CH ₄	1,2	2,7	2,8	3	3
N ₂ O	1,8	2,8	2,9	3	3
Kapsam 2 Toplam	4.085,6	6.146,4	6.875,8	6.910	6.585
CO ₂	4.072,9	6.126,0	6.853,0	6.887	6.563
CH ₄	1,4	2,4	2,7	3	3
N ₂ O	11,3	18,0	20,1	20	19
Kapsam 3 Toplam	547,8	331,5	265,2	255	204
CO ₂	542,2	328,1	262,5	253	202
CH ₄	0,1	0,1	0,1	0	0
N ₂ O	5,4	3,3	2,7	3	2
Genel Toplam	5.936,7	8.100,4	8.833,2	8.759	8.115
CO ₂	5.915,4	8.071,1	8.801,2	8.727	8.086
CH ₄	2,7	5,2	5,6	6	5
N ₂ O	18,5	24,1	26,3	26	24

SOSYAL PERFORMANS VERİLERİ

ÇALIŞAN SAYISI	2016		2017		2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Toplam çalışan sayısı	135	371	122	389	125	440	142	442	141	449
Toplam		506		511		565		584		590

İSTİHDAM TÜRÜNE GÖRE ÇALIŞAN SAYISI	2016		2017		2018		2019		2020	
	Tam zamanlı	Yarı zamanlı	Tam zamanlı	Yarı zamanlı	Tam zamanlı	Yarı zamanlı	Tam zamanlı	Yarı zamanlı	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
	506	-	509	2	560	5	580	4	585	5

ÇALIŞANLARIN YAŞ DAĞILIMI	2016		2017		2018		2019		2020	
	50 yaş üstü		30		9		32		41	
30- 50 yaş arası		395		408		432		439		436
30 yaş altı		81		94		101		104		106
Toplam çalışan sayısı		506		511		565		584		590
Çalışan Yaş Ortalaması		38,56		37,58		37,83		37,77		37,87

ÇALIŞMA SÜRELERİNE GÖRE ÇALIŞAN SAYISI	2016		2017		2018		2019		2020	
	0-5 Yıl		230		246		230		282	
5-10 Yıl		99		132		153		134		117
10+ yıl		177		133		182		168		182
Toplam		506		511		565		584		590
Çalışma Süresi Ortalaması		10,46		8,92		8,8		8,25		8,27

ÇEŞİTLİLİK VE FIRSAT EŞİTLİĞİ Üst Yönetim Organlarındaki Çalışanların Cinsiyet ve Yaşa Göre Dağılımı (Direktör ve üstü)	2016		2017		2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
50 yaş üstü	1	0	1	1	2	8	2	11	1	11
30- 50 yaş arası	0	24	0	21	0	19	1	21	1	20
30 yaş altı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

DOĞUM İZİNİNE AYRILAN VE DOĞUM İZİNİNDEN DÖNEN ÇALIŞANLAR	2016		2017		2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Doğum iznine Hak Kazanan	12	27	7	18	10	29	5	22	11	26
Doğum izninden Sonra İşe Dönen	10	27	7	18	10	29	7	22	6	26

Eşinin doğum yapması sonucu 10 gün izin hakkına sahip olan erkek çalışan sayısı alınmıştır. Toplu İş Sözleşmesinde bu izin "zorunlu izin" ve 10 gün olarak, İş Kanunu'nda "mazeret izni" ve 5 gün olarak tanımlanmıştır.

İş Sağlığı ve Güvenliğine Ayrılan Eğitim Saati Yüzdesi (İSG Konulu Eğitimler/ Toplam Eğitim Saati)	2016		2017		2018		2019		2020	
			%58,43		%11		%4		%14	

Mevzuat gereği çalışan başına 8 saat temel iş sağlığı ve güvenliği eğitimi alınması gerekmektedir. Bu eğitimin az tehlikeli sınıfta her 3 yılda bir yapılması gerekmektedir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ VERİLERİ	2016	2017	2018	2019	2020
Borsa İstanbul Çalışan Sayısı	506	511	565	584	590
Taşeron Çalışan Sayısı	89	80	72	72	62
Ölümlü Kaza Sayısı (Tüm)	-	-	-	-	-
Kaza Sıklık Oranı* (Borsa İstanbul)	-	0,9	-	-	0,9
Kaza Sıklık Oranı* (Taşeron)	-	-	-	-	-
Kayıp Gün Oranı** (Taşeron)	-	-	-	-	-

*Kaza Sıklık Oranı = (Toplam kaza sayısı/Toplam çalışan çalışma saati) x 1.000.000

**Kayıp Gün Oranı = (Toplam kayıp gün sayısı x 200.000)/Toplam iş günü (saat cinsinden)

ÇALIŞAN EĞİTİMLERİ	2016	2017	2018	2019	2020
Çalışan Başına Yıllık Ortalama Eğitim Saati	9,79	19,71	13,58	16,97	14,58
Çalışan Başına Yıllık Ortalama Eğitim Saati*	10,16	29,71	22,84	23,03	25,35
Kadın Çalışanlar Başına Yıllık Ortalama Eğitim Saati	9,52	22,24	10,32	17,39	17,06
Erkek Çalışanlar Başına Yıllık Ortalama Eğitim Saati	10,55	11,66	14,51	16,83	13,78

*Eğitim alan çalışan sayısı üzerinden hesaplanmıştır.

YENİ ÇALIŞAN SAYISI	2016		2017		2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Yeni işe alınan personel sayısı	10	54	7	89	12	70	30	57	14	41
50 yaş üstü	0	0	0	2	0	3	1	0	0	0
30- 50 yaş arası	5	36	2	55	4	36	15	29	5	16
30 yaş altı	5	18	5	32	8	31	14	28	9	25

İŞTEN AYRILAN ÇALIŞAN SAYISI	2016		2017		2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Yıl içinde işten ayrılan personel sayısı	17	116	21	70	9	20	15	53	14	35
50 yaş üstü	2	5	7	27	0	1	1	10	2	9
30- 50 yaş arası	12	91	13	39	7	16	13	32	10	20
30 yaş altı	3	20	1	4	2	3	1	11	2	6
İş Gücü Devir Oranı (Employee Turnover)	12,59	31,27	17,21	17,99	7,20	4,55	10,56	11,99	9,93	7,80

PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİNE TABİ ÇALIŞANLAR	2016		2017		2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
	135	368	122	389	221	431	115	389	129	394

BORSA İSTANBUL A.Ş.

**31 Aralık 2020 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren
Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolar ve
Bağımsız Denetçi Raporu**

Bağımsız Denetçi Raporu

Güney Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak İş Merkezi No: 27 Maslak
Kat: 2-3-4 Daire: 54-57-59
Sarıyer 34398 İstanbul - Turkey

Tel: +90 212 315 3000
Fax: +90 212 230 8291
ey.com
Ticaret Sicil No: 479920
Mersis No: 0-4350-3032-6000017

Borsa İstanbul Anonim Şirketi Genel Kurulu'na

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1) Görüş

Borsa İstanbul Anonim Şirketi ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 31 Aralık 2020 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz. Görüşümüze göre ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına (TFRS'lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

79

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına (BDS'lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine ilişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Etik Kurallar) ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Diğer husus

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren hesap dönemine ait finansal tablolarının tam kapsamlı denetimi başka bir bağımsız denetim şirketi tarafından gerçekleştirilmiş olup, söz konusu bağımsız denetim şirketi 3 Mart 2020 tarihli tam kapsamlı denetim raporunda olumlu görüş bildirmiştir.

Bağımsız Denetçi Raporu

4) Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit Denetim Konusu	Kilit denetim konusunun denetimde nasıl ele alındığı
<p>Hasılatın Muhasebeleştirilmesi</p> <p>Grup'un başlıca hasılat elde ettiği gelir unsurları Borsa payları, faiz gelirleri, menkul kıymet tescil ücretleri, takas gelirleri, menkul kıymet kotasyon gelirleri, veri yayın gelirleri ve saklama hizmet gelirlerinden oluşmaktadır. Grup operasyonlarının niteliği gereği hasılat tutarının belirlenmesi sürecindeki işlemlerin çeşitliliği, gerçekleşen işlem sayısının fazla olması ve hasılatın hesaplanmasında farklı yöntem ve parametrelerin kullanılmasından dolayı hasılatın muhasebeleştirilmesi kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.</p>	<p>Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grup yönetiminin uyguladığı muhasebe politikalarının TFRS'ye uygunluğu değerlendirilmiştir. • Grup'un hasılat sürecini anlayarak, bu süreçlerle ilgili kontrollerin tasarımları ve işleyiş etkinlikleri değerlendirilmiştir. • Hasılat kalemleri, ilgili gelir çeşidi bazında toplulaştırılmış ve geçmiş dönem tutarları da dikkate alınarak beklenti analizleri gerçekleştirilmiştir ve sonuçları değerlendirilmiştir. • Hasılat tutarının TFRS'ye uygun olarak muhasebeleştirildiğinin değerlendirilmesi için hesap dönemi içerisinde gerçekleşen işlemlerden seçilen örneklem üzerinden işlem bazında alınan destekleyici belgelerle bu işlem detayları karşılaştırılarak test edilmiştir.

80

5) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

6) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı “önemli yanlışlık” riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.)
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, topluluk içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsız Denetçi Raporu

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

1) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2020 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Yaşar Bivas'tır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Yaşar Bivas SMMM
Sorumlu Denetçi

17 Şubat 2021
İstanbul, Türkiye

İçindekiler

	Sayfa
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	84
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	86
KONSOLİDE KÂR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	88
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	89
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR	90-140
NOT 1 KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	90
NOT 2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	92
NOT 3 İŞLETME BİRLEŞMELERİ	110
NOT 4 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	111
NOT 5 ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR	112
NOT 6 FİNANSAL YATIRIMLAR	114
NOT 7 TİCARİ ALACAKLAR VE DİĞER ALACAKLAR	115
NOT 8 DİĞER VARLIKLAR	116
NOT 9 ERTELENMİŞ GELİRLER	117
NOT 10 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER	117
NOT 11 YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	118
NOT 12 MADDİ DURAN VARLIKLAR	119
NOT 13 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	120
NOT 14 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	120
NOT 15 TİCARİ BORÇLAR VE DİĞER BORÇLAR	121
NOT 16 TÜREV ARAÇLAR	121
NOT 17 KISA VADELİ KARŞILIKLAR	122
NOT 18 KISA VADELİ BORÇLANMALAR	122
NOT 19 KİRALAMA YÜKÜMLÜLÜKLERİ	122
NOT 20 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	123
NOT 21 ALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE BORÇLAR	124
NOT 22 DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	126
NOT 23 ÖZKAYNAKLAR	127
NOT 24 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETLERİ	128
NOT 25 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	129
NOT 26 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	130
NOT 27 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER	131
NOT 28 FİNANSAL GELİRLER VE GİDERLER	131
NOT 29 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	131
NOT 30 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	134
NOT 31 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	134
NOT 32 FİNANSAL ARAÇLAR	139
NOT 33 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	140

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihi İtibarıyla Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnotlar	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2020	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2019
DÖNEN VARLIKLAR		26.665.838	17.478.234
Nakit ve nakit benzerleri	4	23.769.022	16.217.363
Finansal yatırımlar	6	2.403.812	919.740
- İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar		2.403.812	846.403
- Vadesi üç aydan uzun vadeli mevduat		-	40.049
- Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar		-	33.288
Ticari alacaklar	7	307.246	276.364
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		307.246	276.364
Diğer alacaklar	7	421	373
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		421	373
Türev araçlar	16	-	40.015
Peşin ödenmiş giderler	10	17.850	14.587
Diğer dönen varlıklar	8	167.487	9.792
DURAN VARLIKLAR		1.240.711	895.426
Finansal yatırımlar	6	357.204	65.555
- Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar		8.407	11.189
- İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar		348.797	54.366
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	5	133.387	81.581
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	61.730	57.775
Maddi duran varlıklar	12	228.565	242.217
Maddi olmayan duran varlıklar	13	376.032	389.253
Peşin ödenmiş giderler	10	2.857	1.335
Ertelenmiş vergi varlıkları	29	80.017	56.904
Diğer duran varlıklar	8	919	806
TOPLAM VARLIKLAR		27.906.549	18.373.660

84

31 Aralık 2020 Tarihi İtibarıyla Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnotlar	Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
KAYNAKLAR			
KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		23.178.720	14.692.273
Kısa vadeli borçlanmalar	18	2.046.493	4.105.860
Kiralama yükümlülükleri	19	1.997	1.519
Ticari borçlar	15	990.238	947.878
- <i>İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar</i>		990.238	947.878
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	21	15.848	10.228
Diğer borçlar	15	116.995	88.063
- <i>İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar</i>		116.995	88.063
Ertelenmiş gelirler	9	2.969	3.715
Dönem kârı vergi yükümlülüğü	29	120.074	71.406
Kısa vadeli karşılıklar		39.087	70.555
- <i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar</i>	21	17.318	50.195
- <i>Diğer kısa vadeli karşılıklar</i>	17	21.769	20.360
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	22	19.845.019	9.393.049
UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		157.318	221.305
Kiralama yükümlülükleri	19	3.946	4.601
Ticari borçlar	15	104.498	166.840
- <i>İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar</i>		104.498	166.840
Ertelenmiş gelirler	9	600	814
Uzun vadeli karşılıklar		38.485	34.598
- <i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar</i>	21	38.485	34.598
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	29	-	5.582
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	22	9.789	8.870
ÖZKAYNAKLAR		4.570.511	3.460.082
Ana ortaklığa ait özkaynaklar	23	3.614.281	2.603.309
Sermaye		423.234	423.234
Gerçekleşmiş paylar		(100.294)	(99.016)
Paylara ilişkin primler		12.418	12.418
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		4.116	4.221
- <i>Yeniden değerlendirme değer artış yedeği</i>		13.677	13.677
- <i>Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları</i>		(9.561)	(9.456)
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		2.796	1.397
- <i>Yabancı para çevrim farkları</i>		2.796	1.397
Kârdan ayrılmış kısıtlanmış yedekler		536.543	448.302
Geçmiş yıllar kârları		1.493.078	1.018.679
Net dönem kârı		1.242.390	794.074
Kontrol gücü olmayan paylar		956.230	856.773
TOPLAM KAYNAKLAR		27.906.549	18.373.660

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Özkaynaklar Değişim Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

Özsermaye değişim tablosu

	Sermaye	Geri alınmış paylar	Kârdan ayrılmış kısıtlanmış yedekler	Paylara ilişkin primler	Yeniden değerlendirme değer artışı yedeği
1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla bakiyeler	423.234	(97.666)	392.550	12.418	13.677
Net dönem kârı	-	-	-	-	-
Diğer kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	-	-
Transferler	-	-	54.402	-	-
Kontrol gücü olmayan pay sahipleriyle yapılan işlemler	-	-	-	-	-
Payların geri alım işlemleri nedeniyle meydana gelen artış/(azalış)	-	(1.350)	1.350	-	-
Dağıtılan temettü	-	-	-	-	-
31 Aralık 2019	423.234	(99.016)	448.302	12.418	13.677
1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla bakiyeler	423.234	(99.016)	448.302	12.418	13.677
Net dönem kârı	-	-	-	-	-
Diğer kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	-	-
Transferler	-	-	86.963	-	-
Kontrol gücü olmayan pay sahipleriyle yapılan işlemler	-	-	-	-	-
Payların geri alım işlemleri nedeniyle meydana gelen artış/(azalış)	-	(1.278)	1.278	-	-
Dağıtılan temettü	-	-	-	-	-
31 Aralık 2020	423.234	(100.294)	536.543	12.418	13.677

Özsermaye değişim tablosu

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	Yabancı para çevrim farkları	Geçmiş yıllar kârları	Net dönem kârı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Toplam özkaynaklar
(6.093)	1.433	260.483	993.635	1.993.671	671.846	2.665.517
-	-	-	794.074	794.074	215.364	1.009.438
(3.363)	(36)	-	-	(3.399)	(609)	(4.008)
(3.363)	(36)	-	794.074	790.675	214.755	1.005.430
-	-	939.233	(993.635)	-	-	-
-	-	-	-	-	(37)	(37)
-	-	(1.350)	-	(1.350)	-	(1.350)
-	-	(179.687)	-	(179.687)	(29.791)	(209.478)
(9.456)	1.397	1.018.679	794.074	2.603.309	856.773	3.460.082
(9.456)	1.397	1.018.679	794.074	2.603.309	856.773	3.460.082
-	-	-	1.242.390	1.242.390	202.863	1.445.253
(105)	1.399	-	-	1.294	23	1.317
(105)	1.399	-	1.242.390	1.243.684	202.886	1.446.570
-	-	707.111	(794.074)	-	-	-
-	-	-	-	-	(450)	(450)
-	-	(1.278)	-	(1.278)	-	(1.278)
-	-	(231.434)	-	(231.434)	(102.979)	(334.413)
(9.561)	2.796	1.493.078	1.242.390	3.614.281	956.230	4.570.511

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Kâr veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnotlar	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2020	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2019
Hasılat	24	2.477.325	1.991.398
Satışların maliyetleri (-)	24	(80.004)	(196.657)
Brüt kâr		2.397.321	1.794.741
Genel yönetim giderleri (-)	25	(595.976)	(527.960)
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	26	(141.248)	(104.827)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	26	18.066	33.214
Esas faaliyet kârı		1.678.163	1.195.168
Yatırım faaliyetlerden gelirler	27	4.310	601
Yatırım faaliyetlerden giderler (-)	27	-	(4.355)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kârlarından/zararlarından paylar	5	29.144	15.717
Finansman geliri/(gideri) öncesi faaliyet kârı		1.711.617	1.207.131
Finansal gelirler	28	125.954	95.859
Finansal giderler (-)	28	(12.434)	(9.187)
Vergi öncesi kâr		1.825.137	1.293.803
Dönem vergi gideri (-)	29	(408.558)	(268.014)
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	29	28.674	(16.351)
DÖNEM KÂRI		1.445.253	1.009.438
Dönem kârının dağılımı			
- Kontrol gücü olmayan paylar		202.863	215.364
- Ana ortaklık payları		1.242.390	794.074
DİĞER KAPSAMLI GELİR			
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar		(82)	(3.972)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/kayıpları	21	(103)	(4.965)
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		21	993
- Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	29	21	993
Kâr veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar		1.399	(36)
- Yabancı para çevrim farkları	5	1.399	(36)
Diğer kapsamlı gelir/(gider)		1.317	(4.008)
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		1.446.570	1.005.430
- Kontrol gücü olmayan paylar		202.886	214.755
- Ana ortaklık payları		1.243.684	790.675

Sayfa 90 ile 140 arasındaki açıklama ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Nakit Akış Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnotlar	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2020	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2019
İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışı			
Net dönem kârı		1.445.253	1.009.438
Düzeltilmeler:			
Dönem vergi gideri	29	379.884	284.365
Amortisman giderleri	12	28.162	23.363
İtfa payları	13	51.056	42.734
Kıdem tazminatı karşılığındaki artış	21	7.675	6.907
Personel prim karşılığındaki artış/(azalış)	21	19.887	26.468
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer (artışı)/azalışı	11	(3.955)	4.030
Kullanılmamış izin ücreti karşılığındaki artış	21	(2.873)	6.625
Dava karşılıklarındaki artış/(azalış)	17	1.409	4.260
SPK kurul payı gider tahakkuku	15	104.943	87.544
Konusu kalmayan karşılıklar	26	(10.707)	(23.630)
Özkaynak yöntemiyle değertlenen yatırımların (kârları)/zararları	5	(29.144)	(15.717)
Finansal gelirler, net	28	(113.520)	(86.672)
Şüpheli ticari alacak karşılık gideri	7	3.292	485
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkı		(151.441)	2.888
İşletme sermayesindeki değişim öncesi faaliyetlerden elde edilen net nakit		1.729.921	1.373.088
Kısa vadeli borçlanmalardaki artış/(azalış)		(2.059.367)	680.447
Ticari alacaklardaki azalış/(artış)		(30.300)	(200.557)
Diğer alacaklardaki azalış/(artış)		(48)	434
Peşin ödenmiş giderlerdeki azalış/(artış)		(4.785)	9.288
Diğer dönen varlıklardaki azalış/(artış)		(157.695)	22.600
Diğer duran varlıklardaki azalış/(artış)		(113)	(186)
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında artış/(azalış)		5.620	(1.089)
Ticari borçlardaki artış/(azalış)		(31.114)	454.377
Diğer borçlardaki artış/(azalış)		11.533	(1.215)
Ertelenmiş gelirlerdeki artış/(azalış)		(960)	(284)
Diğer kısa vadeli yükümlülüklerdeki artış/(azalış)		10.462.677	3.179.209
Diğer uzun vadeli yükümlülüklerdeki artış/(azalış)		919	239
Kiralama yükümlülüklerdeki artış/(azalış)		2.728	(6.787)
Türev finansal araçlardaki azalış/(artış)		40.015	(40.015)
Ödenen kurumlar vergisi		(359.890)	(317.440)
Ödenen kıdem tazminatları	21	(2.664)	(5.007)
Ödenen hizmet ikramiyesi karşılıkları	21	(1.227)	(2.511)
Ödenen SPK kurul payı		(87.544)	(79.876)
Ödenen personel prim karşılığı	21	(46.355)	(21.462)
Ödenen izin ücreti	21	(3.536)	(2.092)
Tahsil edilen şüpheli alacaklar	7	-	23
İşletme faaliyetlerinden elde edilen net nakit		7.737.894	3.668.096
Maddi duran varlık satışlarından alınan nakit	12	193	90
Maddi duran varlık alımlarında kullanılan nakit	12	(33.037)	(64.322)
Maddi olmayan duran varlık satışlarından alınan nakit	13	-	111
Maddi olmayan duran varlık alımlarında kullanılan nakit	13	(19.838)	(15.188)
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlık (alımı)/satışı		(1.851.841)	(823.048)
Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlık (alımı)/satışı		33.288	(33.288)
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlık (alımı)/satışı		(3.000)	4
Vadesi üç aydan uzun vadeli mevduat		40.049	(8.036)
İştiraklerden ve bağlı ortaklıklardan pay alımı veya sermaye artırımı sebebi ile oluşan nakit çıkışları		(17.274)	(37)
Kiralamaya ilişkin ödemeler		(3.816)	(977)
Alınan faizler		116.689	107.241
Finansal yatırımlardan alınan temettü	27	355	276
Yatırım faaliyetlerinde (kullanılan)/elde edilen net nakit		(1.738.232)	(837.174)
İşletmenin kendi paylarının alımlarında kullanılan nakit		(1.278)	(1.350)
Ödenen temettü		(334.413)	(209.478)
Finansman faaliyetlerinde (kullanılan)/elde edilen net nakit		(335.691)	(210.828)
Nakit ve nakit benzerlerinde meydana gelen net artış		7.393.892	3.993.182
Döviz kurundaki değişimin nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		153.833	33.761
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	4	16.219.272	12.192.329
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	23.766.997	16.219.272

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 1 - KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Borsa İstanbul Anonim Şirketi ("BİST" veya "Şirket"), 30 Aralık 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 138'inci maddesi uyarınca borsacılık faaliyetleri yapmak üzere kurulmuş olup, esas sözleşmenin 3 Nisan 2013 tarihinde tescil ve ilan edilmesiyle faaliyet izni almıştır. BİST ilgili mevzuat çerçevesinde, sermaye piyasası araçlarının, kambiyo ve kıymetli madenler ile kıymetli taşların ve Sermaye Piyasası Kurulu'nca ("SPK") uygun görülen diğer sözleşmelerin, belgelerin ve kıymetlerin serbest rekabet şartları altında kolay ve güvenli bir şekilde, şeffaf, etkin rekabetçi, dürüst ve istikrarlı bir ortamda alınıp satılabilmesini sağlamak, bunlara ilişkin alım satım emirlerini sonuçlandıracak şekilde bir araya getirmek veya bu emirlerin bir araya gelmesini kolaylaştırmak ve oluşan fiyatları tespit ve ilan etmek üzere piyasalar, pazarlar, platformlar ve sistemler ile teşkilatlanmış diğer pazar yerleri oluşturmak, kurmak ve geliştirmek, bunları ve başka borsaları veyahut borsaların piyasalarını yönetmek ve/veya işletmek üzere adı geçen Kanun'a dayanılarak kurulmuş özel hukuk tüzel kişiliğine haiz bir kurumdur.

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 138'inci maddesi'nin 2'inci fıkrası uyarınca, BİST'in Sermaye Piyasası Kurulu tarafından hazırlanan esas sözleşmesi, ilgili Bakan'ın onayını müteakip, 3 Nisan 2013'te ticaret siciline tescil edilmiştir. Yine aynı Kanun maddesinin 4'üncü ve 5'inci fıkraları uyarınca BİST'in esas sözleşmesinin tescil tarihinde, mülga 91 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre kurulan İstanbul Menkul Kıymetler Borsasının ("İMKB") ve mülga 2499 sayılı Kanunun 40/A maddesi uyarınca kurulan İstanbul Altın Borsasının ("İAB") tüzel kişilikleri son bulmuş ve bu iki kurumun her türlü varlıkları, borçları ve alacakları, hakları ve yükümlülükleri, elektronik ortamdakiler de dâhil olmak üzere her türlü kayıtları ve diğer belgeleri bir bütün olarak, kanunda yer alan istisnalar dışında, herhangi başka bir işleme gerek kalmaksızın BİST'e devrolmuştur. BİST'in bu tarihten itibaren yaptığı işlemler, 3 Nisan 2013 Şirket'in kuruluş tarihi kabul edilerek muhasebeleştirilmiştir.

BİST'e, SPK tarafından aracılık faaliyetinde bulunmak üzere yetki belgesi verilmiş olan aracı kuruluşlar (aracı kurumlar ve bankalar) üye olabilir. BİST'te işlem yapacak aracı kuruluşların BİST'ten Borsa üyelik belgesi almaları zorunludur.

BİST ve Türkiye'de faaliyette bulunan bağlı ortaklıkları, müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve iştirakleri hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır.

BİST'in 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla 590 (31 Aralık 2019: 584) çalışanı bulunmakta olup, Grup'un 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla 1.097 (31 Aralık 2019: 1.096) çalışanı bulunmaktadır. BİST'in kayıtlı adresi Reşitpaşa Mahallesi, Borsa İstanbul Caddesi, No:4, Sarıyer/İstanbul'dur.

Şirket'in hakim ortağı Türkiye Varlık Fonu'dur. 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla Şirket'in ortaklık yapısı ve ortakların payları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020		31 Aralık 2019	
	Pay tutarı (TL)	Sermaye oranı (%)	Pay tutarı (TL)	Sermaye oranı (%)
Türkiye Varlık Fonu	341.127	80,60	383.450	90,60
Qh Oil Investments (*)	42.323	10,00	-	-
Borsa İstanbul A.Ş.	9.749	2,30	9.590	2,27
Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği	5.502	1,30	5.502	1,30
Diğer	24.533	5,80	24.692	5,83
Toplam	423.234	100,00	423.234	100,00

(*) 26 Kasım 2020 tarihinde Türkiye Varlık Fonu ve Katar Yatırım Otoritesi arasında imzalanan mutabakat anlaşması kapsamında 30 Kasım 2020 tarihinde Şirket'in %10 oranındaki payları Qh Oil Investments'e devredilmiştir.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 1 - KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Bağlı ortaklıklar

Şirket'in bağlı ortaklıkları ("Bağlı Ortaklıklar"), temel faaliyet konuları ve faaliyet gösterdikleri ülkeler aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı ortaklıklar	Kurulduğu yer	Faaliyet konusu
İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.	Türkiye	Bankacılık
Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.	Türkiye	Saklayıcı kuruluş

İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.

Takasbank, 2 Ocak 1996 tarihinden itibaren faaliyetlerini mevduat kabul etmeyen bir banka olarak sürdürmektedir. Takasbank saklama, takas ve menkul kıymetlerle ilgili diğer gerekli işlemleri aracı kuruluşlar adına yapmaktadır. Takasbank ayrıca müşteri bazında saklama hizmeti vermektedir. Takasbank'ın merkezi İstanbul'da olup şubesi bulunmamaktadır.

Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.

Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketi ("MKK") ihraççılar, aracı kuruluşlar ve hak sahipleri itibarıyla kaydı tutulan sermaye piyasası araçları ve bunlara ilişkin hakları kayden izleyerek, üye grupları itibarıyla tutulan kayıtların birbiriyle tutarlılığını kontrol etmek amacıyla İstanbul, Türkiye'de kurulmuş ve 26 Eylül 2001 tarihinde faaliyete başlamıştır.

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar

Şirket'in müşterek yönetime tabi ortaklıklarının temel faaliyet konuları ve faaliyet gösterdikleri ülkeler aşağıda belirtilmiştir:

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar	Kurulduğu yer	Faaliyet konusu
Tasfiye Halinde Finans Teknopark A.Ş. (*)	Türkiye	Teknoloji

(*) 31 Mart 2020 tarih ve 10048 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde Finans Teknopark Anonim Şirketinin ünvanının Tasfiye Halinde Finans Teknopark Anonim Şirketi olarak değiştirildiğinin 27 Mart 2020 tarihinde tescil edildiği hususu yayınlanmıştır.

Tasfiye Halinde Finans Teknopark A.Ş.

Tasfiye Halinde Finans Teknopark A.Ş., araştırma kurum ve kuruluşları ile finans ve üretim sektörlerinin işbirliğini sağlamak suretiyle, ülke finans sektörünün ve sanayiinin uluslararası alanda rekabet edebilir ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması amacıyla teknolojik ve finansal bilgi üretecek teknolojik alt yapıyı sağlamak amacıyla İstanbul, Türkiye'de kurulmuş ve 9 Ocak 2015 tarihinde faaliyete başlamıştır.

İştirakler

Şirket'in iştiraklerinin temel faaliyet konuları ve faaliyet gösterdikleri ülkeler aşağıda belirtilmiştir:

İştirakler	Kurulduğu yer	Faaliyet konusu
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.	Türkiye	Enerji piyasası işletimi
Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.	Türkiye	Lisans
Karadağ Borsası	Karadağ	Borsa
Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş. (*)	Türkiye	Borsa
JCR Avrasya Derecelendirme A.Ş. (**)	Türkiye	Derecelendirme hizmeti

(*) 31 Mart 2020 itibarıyla Grup'un önemli etkisi bulunduğundan özkaynak yöntemi ile değerlendirilmeye başlamıştır.

(**) 17 Ocak 2020 tarihinde %18,50 pay oranında ortak olunmuştur.

Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. ("EPIAŞ")

Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. ("EPIAŞ")'ın başlıca amacı ve faaliyet konusu, piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasalarının etkin, şeffaf, güvenilir ve enerji piyasasının ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde planlanması, kurulması, geliştirilmesi ve işletilmesidir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 1 - KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. ("SPL")

Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. ("SPL"), Sermaye Piyasası Kurulu ("Kurul") tarafından sermaye piyasası kurumlarında ve halka açık ortaklıklarda çalışanlara lisans verme, lisans sahibi kişilerin sicilini tutma ve lisanslarla ilgili eğitim programları düzenlemekle yetkilendirilmiş ve 2011 yılında faaliyetlerine başlamıştır.

Karadağ Borsası

Karadağ Borsası temel faaliyet konusu, kurulu olduğu ülkedeki borsacılık faaliyetlerini işletmektir.

Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş. ("TÜRİB")

Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş. ("TÜRİB")'in başlıca amacı ve faaliyet konusu; "5300 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde lisanslı depo işletmecilerince oluşturulan elektronik ürün senetleri ile elektronik ürün senetlerine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinin ticaretinin yürütülmesini sağlamak üzere borsacılık faaliyetinde bulunmaktadır. 8 Haziran 2018 yılında kurulmuştur.

JCR Avrasya Derecelendirme A.Ş.

Firmaların uluslararası ve yerel finans piyasalarından şeffaf koşullarda yararlanması için ihtiyaç duyulan güvenilir analiz ve derecelendirme hizmetleri yapmak amacıyla 22 Şubat 2007 tarihinde faaliyetlerine başlamıştır.

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

92

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar

2.1.1 Finansal tabloların hazırlanış şekli

BİST ve Türkiye'de faaliyette bulunan bağlı ortaklıkları, müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve iştirakleri (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) muhasebe kayıtlarının tutulmasını ve kanuni finansal tablolarını, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), Vergi Mevzuatı hükümlerine ve Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı gereklerine uygun şekilde TL olarak hazırlamaktadır. Yurtdışında faaliyette bulunan iştirakler ise muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını faaliyette buldukları ülke kanunları ve düzenlemelerine uygun olarak hazırlamaktadır.

Grup'un konsolide finansal tabloları, TFRS'lere uygun olarak hazırlanmıştır. TFRS'ler; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun ("KGGK") tarafından Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS"), Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS"), TMS Yorumları ve TFRS Yorumları adlarıyla yayımlanan Standart ve Yorumları içermektedir.

Konsolide finansal tablolar, KGGK tarafından 7 Haziran 2019 tarih ve 30794 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlar ile KGGK tarafından yayımlanan Elektronik Finansal Raporlama formatlarına uygun olarak sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar, Türkiye Muhasebe Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS") uygun ve Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, aşağıda belirtilen finansal durum tablosundaki önemli kalemler haricinde tarihi maliyetler üzerinden hazırlanmıştır. Aşağıda belirtilen kalemler raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerden ölçülmüştür.

Ölçüm esası

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer
Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	Gerçeğe uygun değer

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve yıl boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin ulaşılabilen en iyi bilgilere dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir. Finansal tablolar Şirket Yönetim Kurulu tarafından 17 Şubat 2021 tarihinde onaylanmıştır. Bu konsolide finansal tabloları Şirket Genel Kurulu'nun değiştirme, ilgili düzenleyici kurumların ise değiştirilmesini talep etme hakkı bulunmaktadır.

2.2 Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

GRI 102-10, 102-45

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (Devamı)

1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (Devamı)

İşletmenin tanımlanması (TFRS 3 Değişiklikleri)

KGK Mayıs 2019'da TFRS 3 'İşletme Birleşmeleri' standardında yer alan işletme tanımına ilişkin değişiklikler yayımlamıştır. Bu değişikliğin amacı, işletme tanımına ilişkin soru işaretlerinin giderilmesinde şirketlere yardımcı olmaktadır. Değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- İşletme için minimum gereksinimlerin netleştirilmesi;
- Piyasa katılımcılarının eksik unsurları tamamlaması konusundaki değerlendirmenin ortadan kaldırılması;
- İşletmelerin edinilen bir sürecin önemli olup olmadığını değerlendirmesine yardımcı olacak uygulama rehberi eklenmesi;
- İşletme ve çıktı tanımlarının sınırlandırılması; ve
- İsteğe bağlı olarak uygulanacak bir gerçeğe uygun değer testinin (yoğunluk testi) getirilmesi.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Gösterge Faiz Oranı Reformu (TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7 Değişiklikleri)

1 Ocak 2020 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere TFRS 9 ve TMS 39'da gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak risken korunma muhasebesinin devam ettirilmesini temin etmek amacıyla bazı kolaylaştırıcı uygulamalar sağlanmıştır. Bu kolaylaştırıcı uygulamalar genel olarak korunan nakit akışlarının veya korunulan riskin dayandığı veya korunma aracına ilişkin nakit akışlarının dayandığı gösterge faiz oranının, gösterge faiz oranı reformu sonucunda değişmediğinin varsayılmasını içermektedir. TFRS 9 ve TMS 39'da yapılan değişikliğe ilişkin uygulanan istisnaların, TFRS 7'deki düzenleme uyarınca finansal tablolarda açıklanması amaçlanmaktadır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Önemliliğin Tanımı (TMS 1 ve TMS 8 Değişiklikleri)

Haziran 2019'da KGK, "TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu" ve "TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar" standartlarında değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin amacı, "önemlilik" tanımını standartlar arasında uyumlu hale getirmek ve tanımın belirli kısımlarını açıklığa kavuşturmadır. Yeni tanıma göre, bilginin saklanması, hatalı olması veya verilmemesi durumunda finansal tabloların birincil kullanıcıların bu tablolara dayanarak verdikleri kararları etkileyebileceği varsayılabilirse, bilgi önemlidir. Değişiklikler, bilginin önemliliğinin niteliğine, büyüklüğüne veya her ikisine bağlı olacağını açıklamaktadır. Şirketler bilginin tek başına veya başka bilgiler ile birlikte kullanıldığında finansal tablolar üzerindeki etkisinin önemliliğini değerlendirmek ile yükümlüdür. Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır ve erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Covid-19 ile ilgili Olarak Kira Ödemelerinde Tanınan İmtiyazlar (TFRS 16 Değişiklikleri)

5 Haziran 2020 tarihinde KGK, TFRS 16 Kiralamalar standardında, COVID-19 salgını sebebiyle kiracılara tanınan kira imtiyazlarının, kiralamada yapılan bir değişiklik olup olmadığını değerlendirmeleri konusunda muafiyet tanınması amacıyla değişiklik yapmıştır. Söz konusu muafiyetten yararlanan kiracıların, kira ödemelerinde meydana gelen herhangi bir değişikliği, Standardın söz konusu değişikliğin kiralamada yapılan bir değişiklik olmaması durumunda geçerli olan hükümleri uyarınca muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Uygulama, sadece kira ödemelerinde COVID-19 salgını sebebiyle tanınan imtiyazlar için ve yalnızca aşağıdaki koşulların tamamı karşılandığında uygulanabilecektir:

- Kira ödemelerinde meydana gelen değişikliğin kiralama bedelinin revize edilmesine neden olması ve revize edilen bedelin, değişiklikten hemen önceki kiralama bedeliyle önemli ölçüde aynı olması veya bu bedelden daha düşük olması,
- Kira ödemelerinde meydana gelen herhangi bir azalışın, sadece normalde vadesi 30 Haziran 2021 veya öncesinde dolan ödemeleri etkilemesi ve
- Kiralamanın diğer hüküm ve koşullarında önemli ölçüde bir değişikliğin olmaması.

Kiracılar, yapılan bu değişikliği 1 Haziran 2020 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulayacaklardır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (Devamı)

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017'de TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir. Grup söz konusu değişikliklerin etkilerini, bahsi geçen standartlar nihai halini aldıktan sonra değerlendirecektir.

TFRS 17 - Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

KGK Şubat 2019'da, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan TFRS 17'yi yayımlamıştır. TFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de kârın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirmesini sağlayan bir model getirmektedir. TFRS 17, 1 Ocak 2023 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Standart Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Yükümlülüklerin kısa ve uzun vade olarak sınıflandırılması (TMS 1 Değişiklikleri)

12 Mart 2020'de KGK, "TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu" standardında değişiklikler yapmıştır. 1 Ocak 2023 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere yapılan bu değişiklikler yükümlülüklerin uzun ve kısa vade sınıflandırılmasına ilişkin kriterlere açıklamalar getirmektedir. Yapılan değişiklikler TMS 8 "Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar" e göre geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 3'deki değişiklikler - Kavramsal Çerçeve 'ye Yapılan Atıflara İlişkin Değişiklik

KGK, Temmuz 2020'de TFRS 3 İşletme Birleşmeleri standardında değişiklikler yapmıştır. Değişiklik, TFRS 3'ün gerekliliklerini önemli şekilde değiştirmeden, Kavramsal Çerçevenin eski versiyonuna (1989 Çerçeve) yapılan atfı Mart 2018'de yayımlanan güncel versiyona (Kavramsal Çerçeve) yapılan atıfla değiştirmek niyetiyle yapılmıştır. Bununla birlikte, iktisap tarihinde kayda alma kriterlerini karşılamayan koşullu varlıkları tanımlamak için TFRS 3'e yeni bir paragraf eklemiştir. Değişiklik, 1 Ocak 2022 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Eğer işletme, aynı zamanda veya daha erken bir tarihte, TFRS standartlarında Kavramsal Çerçeve (Mart 2018)'ye atıfta bulunan değişikliklerin tümüne ait değişiklikleri uygularsa erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TMS 16'daki değişiklikler - Kullanım amacına uygun hale getirme

KGK, Temmuz 2020'de TMS 16 Maddi Duran Varlıklar standardında değişiklikler yapmıştır. Değişiklikle birlikte, şirketlerin bir maddi duran varlığı kullanım amacına uygun hale getirirken, üretilen ürünlerin satışından elde ettikleri gelirlerin, maddi duran varlık kaleminin maliyetinden düşülmesine izin vermemektedir. Şirketler bu tür satış gelirlerini ve ilgili maliyetleri artık kâr veya zararda muhasebeleştirecektir. Değişiklik, 1 Ocak 2022 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Değişiklikler geriye dönük olarak, yalnızca işletmenin değişikliği ilk uyguladığı hesap dönemi ile karşılaştırmalı sunulan en erken dönemin başlangıcında veya sonrasında kullanıma sunulan maddi duran varlık kalemleri için uygulanabilir. İlk defa TFRS uygulayacaklar için muafiyet tanınmamıştır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (Devamı)

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (Devamı)

TMS 37'deki değişiklikler - Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler-Sözleşmeyi yerine getirme maliyetleri

KGK, Temmuz 2020'de TMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar standardında değişiklikler yapmıştır. TMS 37'de yapılan ve 1 Ocak 2022 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacak olan değişiklik, bir sözleşmenin ekonomik açıdan "dezavantajlı" mı yoksa "zarar eden" mi olup olmadığının değerlendirilirken dikkate alınacak maliyetlerin belirlenmesi için yapılmış ve 'direkt ilgili maliyetlerin' dahil edilmesi yaklaşımının uygulanmasını içermektedir. Değişiklikler, değişikliklerin ilk kez uygulanacağı yıllık raporlama döneminin başında (ilk uygulama tarihi) işletmenin tüm yükümlülüklerini yerine getirmediği sözleşmeler için geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Gösterge Faiz Oranı Reformu - 2. Aşama - TFRS 9, TMS 39, TFRS 7, TFRS 4 ve TFRS 16'da Yapılan Değişiklikler

Aralık 2020'de KGK, gösterge faiz oranının (IBOR) alternatif referans faiz oranı ile değiştirilmesinin finansal raporlamaya olan etkilerini gidermek adına geçici muafiyetleri ortaya koyan Gösterge Faiz Oranı Reformu - Faz 2- TFRS 9, TMS 39, TFRS 7, TFRS 4 ve TFRS 16 Değişikliklerini yayınlamıştır. İşletmeler bu değişiklikleri 1 Ocak 2021'de veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulayacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklikler aşağıdaki konuları kapsamaktadır:

IBOR reformunun bir sonucu olarak sözleşmeye dayalı nakit akışlarını belirleme esasındaki değişiklikler için kolaylaştırıcı uygulama

Değişiklikler, sözleşmeye bağlı değişikliklerin veya reformun doğrudan gerektirdiği nakit akışlarındaki değişikliklerin, piyasa faiz oranındaki bir harekete eşdeğer değişken faiz oranındaki değişiklikler olarak değerlendirilmesi için kolaylaştırıcı bir uygulama içerir. Bu kolaylaştırıcı uygulama kapsamında finansal araçlar için geçerli olan faiz oranlarının, faiz oranı reformu sonucunda değişmesi halinde söz konusu durumun bir finansal tablo dışı bırakma ya da sözleşme değişikliği olarak kabul edilmemesi; bunun yerine nakit akışlarının finansal aracın orijinal faiz oranları kullanılarak belirlenmeye devam edilmesi öngörülmektedir.

Kolaylaştırıcı uygulama, TFRS 9 Finansal Araçlar (ve bu nedenle TMS 39 Finansal Araçlar: Sınıflandırma ve Ölçme) standardından muafiyet sağlayarak TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri Standardını uygulayan şirketler ve IBOR Reformu kaynaklı kiralama değişiklikleri için TFRS 16 Kiralamalar standardı uygulaması için zorunludur.

Riskten korunma muhasebesi ilişkisinin sonlandırılmasına ilişkin imtiyazlar

- Değişiklikler, IBOR reformu nedeniyle gerekli duyulan riskten korunma muhasebesi kurgusu ve dokümantasyonundaki revizyonların, riskten korunma ilişkisini sonlandırılmadan yapılmasına izin vermektedir.
- Nakit akış riskinden korunma fonundaki birikmiş tutarın alternatif referans faiz oranına dayandığı varsayılır.
- Şirketler, alternatif faiz oranı geçiş sürecinde, TMS 39 uyarınca geriye dönük etkinlik testlerinin değerlendirmesini yaparken, her bir riskten korunma ilişkisi nezdinde birikmiş gerçeğe uygun değer değişimlerini sıfırlama yoluna gidebilir.
- Değişiklikler, gruplama yaklaşımına konu olarak belirlenmiş kalemlerin (örneğin makro riskten korunma stratejisinin parçası olanlar) IBOR reformunun gerektirdiği revizeler nedeniyle değiştirilmesine ilişkin muafiyet sağlamaktadır. İlgili muafiyet, riskten korunma stratejisinin korunmasına ve sonlandırılmadan devam etmesine olanak sağlamaktadır.
- Alternatif referans faiz oranı geçişinde, riskten korunma ilişkisi birden fazla revize edilebilir. IBOR reformu kaynaklı riskten korunma ilişkisinde yapılan tüm revizeler için faz 2 muafiyetleri uygulanır.

Risk bileşenlerinin ayrı olarak tanımlanması

Değişiklikler, şirketlere, riskten korunma ilişkisinde alternatif referans faiz oranının bir risk bileşeni olarak belirlendiği durumlarda, risk bileşenlerinin ayrı olarak tanımlanması gerekliliği kriterini sağlayacağına dair geçici muafiyet getirmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (Devamı)

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (Devamı)

Gösterge Faiz Oranı Reformu - 2. Aşama - TFRS 9, TMS 39, TFRS 7, TFRS 4 ve TFRS 16'da Yapılan Değişiklikler (Devamı)

İlave Açıklamalar

Değişiklikler TFRS 7 Finansal Araçlara İlişkin Açıklamalar standardı kapsamında; işletmenin alternatif referans faiz oranlarına geçiş süreci ve geçişten kaynaklanan riskleri nasıl yönettiği, henüz geçiş gerçekleşme de IBOR geçişinden etkilenecek finansal araçlar hakkında nicel bilgiler ve IBOR reformu risk yönetimi stratejisinde herhangi bir değişikliğe yol açmış ise, bu değişikliğin açıklanması gibi ek dipnot yükümlülükleri gerektirmektedir

Bu değişiklikler zorunlu olup, erken uygulamaya izin verilmektedir. Uygulama geriye dönük olmakla birlikte, şirketlerin geçmiş dönemleri yeniden düzenlemesi gerekli değildir. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

Yıllık İyileştirmeler - 2018-2020 Dönemi

KGK tarafından, Temmuz 2020'de "TFRS standartlarına ilişkin Yıllık İyileştirmeler/2018-2020 Dönemi", aşağıda belirtilen değişiklikleri içerecek şekilde yayınlanmıştır:

- *TFRS 1- Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulanması - ilk uygulayan olarak iştirak:* Değişiklik, bir bağlı ortaklığın, ana ortaklık tarafından raporlanan tutarları kullanarak birikmiş yabancı para çevrim farklarını ölçmesine izin vermektedir. Değişiklik ayrıca, iştirak veya iş ortaklığına da uygulanır.
- *TFRS 9 Finansal Araçlar- Finansal yükümlülüklerin finansal tablo dışı bırakılması için %10 testinde dikkate alınan ücretler:* Değişiklik, bir işletmenin yeni veya değiştirilmiş finansal yükümlülük şartlarının, orijinal finansal yükümlülük şartlarından önemli ölçüde farklı olup olmadığını değerlendirirken dikkate aldığı ücretleri açıklığa kavuşturmaktadır. Bu ücretler, tarafların birbirleri adına ödedikleri ücretler de dahil olmak üzere yalnızca borçlu ile borç veren arasında, ödenen veya alınan ücretleri içerir.
- *TMS 41 Tarımsal Faaliyetler - Gerçeğe uygun değer belirlenmesinde vergilemeler:* Yapılan değişiklik ile, TMS 41 paragraf 22'deki, şirketlerin TMS 41 kapsamındaki varlıklarının gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde vergilemeler için yapılan nakit akışlarının dikkate alınmamasına yönelik hükmü kaldırmıştır.

Yapılan iyileştirmelerin tamamı, 1 Ocak 2022 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu iyileştirmelerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.3 Karşılaştırmalı bilgiler

Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumuna uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflanır ve farklılıklar açıklanır.

Grup, 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla konsolide finansal durum tablosunu, aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide kâr ve zarar ve diğer kapsamlı gelir, konsolide özkaynak değişim ve konsolide nakit akış tablolarını iki dönem karşılaştırmalı olarak hazırlamıştır.

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla finansal yatırımlar içerisinde yer alan 23.013 TL tutarındaki ters repo işlemleri nakit ve nakit benzerleri kalemine, ilişkili taraflara borçlar içerisinde yer alan 87.544 TL tutarındaki SPK kurul payı kısa vadeli diğer borçlar kalemine sınıflandırılmıştır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla finansal gelirler ve esas faaliyetlerden diğer gelirler içerisinde yer alan 67.741 TL tutarındaki hazine operasyonu türev işlem gelirleri hasılat kalemine, genel yönetim giderleri içerisinde yer alan 6.439 TL tutarındaki kur farkı işlemi esas faaliyetlerden diğer giderlere sınıflandırılmıştır. Nakit akış tablosunda da gerekli sınıflandırmalar yapılmıştır. Söz konusu sınıflandırmaların ilgili döneme ait geçmiş yıllar kârı ile net dönem kârı üzerinde herhangi bir etkisi olmamıştır.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.4 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlıklar ve yükümlülükler, konsolide finansal durum tablolarında, sadece Grup'un netleştirmeye yönelik bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olması veya ilgili finansal varlık ve yükümlülüğü net tutarları üzerinden tahsil etme/ödeme niyetinde olması veya ilgili finansal varlık ve borcu eşzamanlı olarak sonuçlandırma hakkına sahip olması durumlarında net tutarları üzerinden gösterilmektedir.

Gelir ve giderler, sadece muhasebe standartlarına izin verildiği sürece veya Grup'un alım satım işlemleri gibi benzer işlemlerden kaynaklanan kâr ve zararlar için net olarak gösterilmektedir.

2.5 İşletmenin sürekliliği

Grup, konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

2.6 Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren iştiraklerin finansal tabloları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren iştiraklerin finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan mevzuata göre hazırlanmış olup Grup'un muhasebe politikalarına uygunluk açısından gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Grup şirketlerinin geçerli para birimi raporlama para biriminden farklı ise, raporlama para birimine aşağıdaki şekilde çevrilir (hiçbirinin para birimi hiperenflasyonist bir ekonominin para birimi değildir):

- bilançodaki tüm varlık ve yükümlülükler, bilanço tarihindeki döviz kuru kullanılarak çevrilir,
- kâr veya zarar tablosundaki gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak çevrilir ve ortaya çıkan kur çevrim farkları özsermayede ve kapsamlı gelir tablosunda ayrı bir kalem olarak gösterilir.

Yurtdışı operasyonların bir kısmı elden çıkarsa ya da satılırsa özsermayede takip edilmiş kur farkları kâr veya zarar tablosuna satıştan kaynaklanan kâr/zararın bir parçası olarak yansıtılır. Yabancı bir kuruluşun alımından doğan şerefiye ve gerçeğe uygun değer düzeltmeleri, yabancı kuruluşun varlık ve yükümlülükleri olarak düşünülür ve kapanış kurundan çevrilir.

2.7 Konsolidasyon esasları

Konsolide finansal tablolar, aşağıdaki maddelerde belirtilen esaslara göre hazırlanan Grup hesaplarını içerir. Konsolidasyon kapsamına dâhil edilen şirketlerin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, TMS'lere uygunluk ve Grup tarafından uygulanan muhasebe politikalarına ve sunum biçimlerine uyumluluk açısından, gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yapılmıştır. Bağlı ortaklıkların faaliyet sonuçları satın alma veya elden çıkarma işlemlerine uygun olarak söz konusu işlemlerin geçerlilik tarihlerinde dâhil edilmiş veya hariç bırakılmışlardır.

Kontrol, bir işletmenin faaliyetlerinden fayda elde etmek amacıyla finansal ve operasyonel politikaları üzerinde kontrol gücünün olması ile sağlanır.

Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar, BİST'in (1) doğrudan ve/veya dolaylı olarak kendisine veya şirketlerdeki hisselerle ilgili oy kullanma hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisi kanalıyla (2) oy kullanma hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisine sahip olmamakla birlikte mali ve işletme politikaları üzerinde fiili hakimiyet etkisini kullanmak suretiyle mali ve işletme politikalarını BİST'in menfaatleri doğrultusunda kontrol etme yetkisi ve gücüne sahip olduğu şirketleri ifade eder.

Grup'un başka bir şirketi kontrol edip etmediğinin değerlendirilmesinde dönüştürülebilir veya kullanılabilir potansiyel oy haklarının varlığı da göz önünde bulundurulur.

Etkin ortaklık oranı, Grup'un BİST üzerinden doğrudan ve bağlı ortaklıkları üzerinden dolaylı olarak sahip olduğu pay oranıdır. 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla Şirket'in bağlı ortaklarının etkin ortaklık oranları aşağıdaki gibidir:

	Etkin ortaklık oranı (%)	
	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.	64,18	64,15
Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.	71,75	71,73

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7 Konsolidasyon esasları (Devamı)

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar, Şirket ve bağlı ortaklıkları ile bir veya daha fazla müteşebbis ortak tarafından müştereken yönetilmek üzere, bir ekonomik faaliyetin üstlenilmesi için bir sözleşme dahilinde oluşturulan şirketleri ifade etmektedir. Grup, bu müşterek kontrolü, kendisinin doğrudan ya da dolaylı olarak sahip olduğu hisselerden yararlanarak sağlamaktadır.

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar, 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren yürürlüğe giren TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar Standardı hükümleri gereğince özkaynak yöntemi esasına göre muhasebeleştirilmiştir. Özkaynak yöntemi, bir müşterek yönetime tabi ortaklıktaki sermaye payının defter değerinin, iştirak edilen ortaklığın özkaynağından dönem içinde ortaya çıkan değişiklik tutarından, iştirak edene düşen pay kadar artırılıp azaltılmasını ve iştirak edilen ortaklıktan alınan kâr paylarının, müşterek yönetime tabi ortaklık tutarının bu şekilde değiştirilmiş değerinden düşülmesini öngören muhasebeleştirme yöntemidir. İş ortaklığı katılımcısı iş ortaklığındaki payını bir yatırım olarak kaydeder ve TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar Standardında belirlenen özkaynak yönteminin uygulamasından muaf tutulmadığı sürece söz konusu yatırımı bu Standart uyarınca özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirir.

Grup'un 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve etkin ortaklık oranları aşağıda gösterilmiştir:

	Etkin ortaklık oranı (%)	
	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Tasfiye Halinde Finans Teknopark A.Ş.	51,00	51,00
Tasfiye Halinde Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş. (*)	-	50,00

(*) 18 Haziran 2020 tarih ve 10100 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde Tasfiye Halinde Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji Anonim Şirketinin Genel Kurul Kararı ile terkin edildiğinin 16 Haziran 2020 tarihinde tescil edildiği hususu yayınlanmıştır.

İştirakler

İştiraklerdeki yatırımlar, özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir. Bunlar, Grup'un genel olarak oy hakkının %20 ile %50'sine sahip olduğu veya Grup'un, şirket faaliyetleri üzerinde kontrol yetkisine sahip bulunmamakla birlikte önemli etkiye sahip olduğu kuruluşlardır.

İştirak yatırımı başlangıçta elde etme maliyeti ile muhasebeleştirilir. Edinme tarihinden sonra ise, yatırımcının, yatırım yapılan işletmenin kâr veya zararındaki payı, yatırımın defter değeri artırılarak ya da azaltılarak finansal tablolara yansıtılır. Yatırımcının yatırım yapılan işletmenin kâr veya zararından alacağı pay, yatırımcının kâr veya zararı olarak muhasebeleştirilir.

Grup'un doğrudan ve bağlı ortaklığı üzerinden dolaylı olarak pay sahibi olduğu iştirakler, Grup'un doğrudan ve dolaylı pay oranının toplamı dikkate alınarak özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilmektedir.

Özkaynak yöntemine göre değerlendirilen yatırımlar konsolide bilançoda, alış maliyetinin üzerine Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payına alım sonrası değişikliklerin eklenmesi veya çıkarılması ve varsa değer düşüklüğü karşılığının düşülmesiyle gösterilmektedir. Konsolide kâr veya zarar tablosu, Grup'un iştiraklerinin faaliyetleri sonucundaki payını yansıtmaktadır. İştirakin kâr veya zararına henüz yansıtılmamış tutarların iştirakin özkaynaklarında ortaya çıkardığı değişiklikler de Grup'un iştirakteki payı oranında iştirakin defter değerinde düzeltme yapılmasını gerekli kılabilir. Bu değişikliklerden Grup'a düşen pay doğrudan Grup'un kendi özkaynaklarında muhasebeleştirilir. Grup ile iştirak arasındaki işlemlerden doğan gerçekleşmemiş kârlar, Grup'un iştirakteki payı ölçüsünde düzeltilmiştir.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7 Konsolidasyon esasları (Devamı)

Grup'un 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen iştirakleri ve ortaklık oranları aşağıda gösterilmiştir:

	31 Aralık 2020		31 Aralık 2019	
	Doğrudan ve dolaylı ortaklık %	Etkin ortaklık %	Doğrudan ve dolaylı ortaklık %	Etkin ortaklık %
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. ("EPIAŞ")	30,83	30,83	30,83	30,83
Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.	41,00	34,27	41,00	34,27
Karadağ Borsası	24,43	24,43	24,43	24,43
Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.	25,00	21,80	25,00	21,79
JCR Avrasya Derecelendirme A.Ş.	18,50	18,50	-	-

2.8 Geçerli ve raporlama para birimi

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un geçerli para birimi olan Türk Lirası ("TL") cinsinden sunulmuş olup, tüm finansal bilgiler aksi belirtilmedikçe TL olarak gösterilmiştir.

99

2.9 Muhasebe politikaları ve muhasebe tahminlerindeki değişiklik ve hatalar

Uygulanan değerlendirme ilkeleri ve muhasebe politikaları sunumu yapılan tüm dönem bilgilerinde tutarlı bir şekilde uygulanmıştır. Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem konsolide finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

2.10 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve yıl boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin ulaşılabilen en iyi bilgilere dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir.

Tahminler ve tahminlerin temelini teşkil eden varsayımlar sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Muhasebe tahminlerindeki güncellemeler, güncellenmenin yapıldığı dönemde ve bu güncellemelerden etkilenen müteakip dönemlerde kayıtlara alınmaktadır.

Özellikle, ilişikteki konsolide finansal tablolarda sunulan tutarlar üzerinde en fazla etkisi olan, önemli tahminlerdeki belirsizliklere ve kritik olan yorumlara ait bilgiler aşağıdaki gibidir:

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer ölçümü

Konsolide finansal tablolarda, yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılan taşınmazların gerçeğe uygun değerinin bulunması esnasında kullanılan ekspertiz raporlarının temel varsayımları aşağıda belirtilmiştir:

Akmerkez Büro

Akmerkez büro, yatırım amaçlı gayrimenkulu İstanbul ili, Beşiktaş ilçesi, Nispetiye Mahallesi, 83 ada, 1 no'lu parsel üzerinde bulunan Akmerkez, E3 blok, 10. Normal katında 1.000 m² alan üstünde yer almaktadır. Lisanslı bir değerlendirme şirketi tarafından emsal karşılaştırma yöntemine göre 7 Aralık 2020 tarihinde hazırlanan ekspertiz raporunda söz konusu gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri 26.000 TL olarak belirtilmiştir.

Şişli Hizmet Binası

Şişli Hizmet Binası yatırım amaçlı gayrimenkulu, İstanbul ili, Şişli ilçesi, Şişli Mahallesi, 159 pafta, 1.042 ada, 29 no'lu parsel üzerinde bulunmakta ve 4.544,62 m² alan üstünde yer almaktadır. Lisanslı bir değerlendirme şirketi tarafından emsal karşılaştırma yöntemine göre 13 Ekim 2020 tarihinde hazırlanan ekspertiz raporunda söz konusu gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri 35.730 TL olarak belirtilmiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.10 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (Devamı)

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup'un önemli bir kısmına ait olan kıdem tazminatı karşılığının varsayımları bağımsız bir aktüeryal Şirket tarafından yapılmaktadır. Grup, ilişikteki finansal tablolarda kıdem tazminatı karşılığını personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir.

Kâr veya zarar tablosuna, personel giderleri olarak yansıtılmış olan, tanımlanmış fayda planlarına ilişkin cari hizmet maliyeti, cari dönemde çalışan tarafından sunulan hizmet sonucunda, tanımlanmış fayda yükümlülüğünün bugünkü değerinde meydana gelen artışı ifade eder. Geçmiş hizmet maliyetleri oluştukları dönemde kâr veya zarar tablosuna kaydedilir.

Net faiz gideri, ilgili faydaların ödenmesine bir dönem yaklaşılması nedeniyle, tanımlanmış fayda yükümlülüğünün bugünkü değerinde bir dönem boyunca meydana gelen artışı ifade etmektedir. Bu maliyet konsolide kâr veya zarar tablosunda, personel giderleri altında muhasebeleştirilir.

Aktüeryal varsayımla gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri ile aktüeryal varsayım değişikliklerinden doğan tanımlanmış fayda planları yeniden değerlendirme ve ölçüm kazanç ve kayıpları, oluştukları dönem içinde diğer kapsamlı gelirler olarak özkaynaklara yansıtılır (Not 21).

Kıdem tazminatı hesaplamasında kullanılan başlıca tahminler kişilerin kendi isteği ile işten ayrılma olasılığı ve iskonto faktörüdür. Kıdem tazminatı hesaplamasında kullanılan iskonto ve olasılık oranları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
İskonto oranı	%3,74	%3,52
Tahmin edilen personel devir hızı	%96,90	%96,90

Maddi olmayan duran varlıklara ilişkin faydalı ömür

Şirket'in Nasdaq OMX ("Nasdaq") ile imzalamış olduğu anlaşmalara istinaden Grup'un bünyesindeki piyasaların teknolojik altyapısını teşkil eden yazılımların faydalı ömrü 20 yıl olarak belirlenmiştir.

Türev araçların gerçeğe uygun değerleri

Grup, aktif bir piyasası olmayan finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini piyasa verilerinden yararlanarak benzer işlemlerin kullanılması, benzer enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinin referans alınması ve indirgenmiş nakit akım analizlerini kullanarak hesaplamaktadır.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan önemli muhasebe politikaları aşağıda açıklanmıştır.

İlişkili taraflar

- (a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır:
- Raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
 - Raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
 - Raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.
- (b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:
- İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
 - İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
 - Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
 - İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
 - İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde, raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
 - İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
 - (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

2.11.1 Hizmet gelirleri

Hizmet sunumuna ilişkin bir işleme ait hasılat, aşağıdaki tüm koşullar yerine geldiğinde finansal tablolara yansıtılır:

- Hasılat tutarının güvenilir biçimde ölçülebilmesi;
- İşleme ilişkin ekonomik yararların işletme tarafından elde edileceğinin muhtemel olması;
- Raporlama dönemi sonu itibarıyla işlemin tamamlanma düzeyinin güvenilir biçimde ölçülebilmesi ve;
- İşlem için katlanılan maliyetler ile işlemin tamamlanması için gereken maliyetlerin güvenilir biçimde ölçülebilmesi.

Gelirler, grup içi satışlar elimine edildikten sonra indirimler, iskontolar ve satışla ilgili vergiler düşüldükten sonra net olarak gösterilmiştir.

BİST'in faaliyet gelirleri içinde yer alan başlıca gelir kalemleri; Borsa payları, faiz gelirleri, menkul kıymet tescil ücretleri, menkul kıymet kotasyon gelirleri, veri yayın gelirleri ve saklama hizmet gelirleridir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.1 Hizmet gelirleri (Devamı)

Borçlanma araçları piyasası borsa payları

Borçlanma araçları piyasası borsa payları; sermaye piyasası mevzuatında "Nitelikli Yatırımcı" olarak tanımlanan yatırımcılar tarafından satın alınabilecek sermaye piyasası araçlarının ihraç işlemlerinin gerçekleştirildiği Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı ve ikinci el sabit getirili menkul kıymet işlemlerinin gerçekleştirildiği Kesin Alım-Satım, Repo-Ters Repo, Menkul Kıymet Tercihli Repo ve Bankalararası Repo Ters Repo Pazarları ile Pay Piyasası'nda işlem gören, BİST 30 Endeksi'ne dâhil paylardan Borsa Başkanlığı tarafından uygun görülen payların işleme konu olduğu Pay Senedi Repo Pazarı ile Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi tarafından ihraç edilen ve Borsa kotunda bulunan dış borçlanma araçlarının işlem gördüğü Uluslararası Tahvil Pazarı'nda gerçekleşen işlem hacmi üzerinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

Vadeli işlem ve opsiyon piyasası borsa payları

Vadeli işlem ve opsiyon piyasası borsa payları; pay, yerli-yabancı pay endeksleri, döviz, hurda çelik, borsa yatırım fonu, kıymetli maden, emtia ve enerji gibi başlıca tüm varlık sınıflarına dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden kaynaklanan işlem hacimleri üzerinden hesaplanan aylık olarak tahakkuk eden gelirlerden oluşmaktadır.

Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar piyasası borsa payları

102

Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar piyasası borsa payları; kıymetli madenlere ve kıymetli taşlara ilişkin olarak standart, standart dışı, cevherden üretim altın, gümüş, platin ve paladyum üzerine spot işlemlerin yapıldığı Kıymetli Madenler Piyasası, ödünç ve sertifika işlemlerinin yapıldığı Kıymetli Madenler Ödünç Piyasası ile elmas ve kıymetli taşların işlem görebildiği Elmas ve Kıymetli Taş Piyasasında gerçekleşen işlem hacmi üzerinden hesaplanan aylık ve günlük olarak tahakkuk eden gelirlerden oluşmaktadır.

Takasbank para piyasası

Takasbank para piyasası komisyonları; fon fazlası ve/veya fon ihtiyacı olan Piyasa üyelerinin talep ve tekliflerinin karşılaşmasını sağlamak amacıyla Takasbank tarafından kurulan ve işletilen piyasada yapılan işlemler üzerinden hesaplanan ve günlük olarak tahakkuk ve tahsil eden gelirlerden oluşmaktadır.

Menkul kıymet tescil ücretleri

BİST'e haftalık olarak banka ve aracı kurumlar tarafından bildirilen, Borsa dışında yapılan menkul kıymet alış, satış, repo ve ters repo işlemleri üzerinden gerçekleştirilen ve haftalık olarak tahakkuk ettirilen gelirlerden oluşmaktadır.

Menkul kıymet kotasyon ücretleri

Menkul kıymet kotasyon ücretleri, kota alma/kayda alma, kotta kalma/kayıtta kalma ve yeniden kota alma/yeniden kayda alma ücretinden teşekkül eder. Kota alma ücreti her kotasyon işleminde, menkul kıymetlerin nominal tutarları üzerinden alınır. Menkul kıymetleri Borsa kotunda bulunan ortaklıklar, ilgili menkul kıymetleri, Borsa kotunda kaldıkları sürece her yıl kotta kalma ücreti öderler.

Saklama gelirleri

Takasbank nezdinde saklamada bulunan fiziki hisse senetleri için tahakkuk ettirilen saklama ücreti ile katılımcı hesaplarında bulunan bireysel emeklilik fon paylarının saklanmasından ve global saklama hizmetinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

MKK nezdinde saklamada bulunan hisse senetleri, yatırım fonları, varantlar ve borçlanma araçlarının saklama hizmetlerinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.1 Hizmet gelirleri (Devamı)

Veri yayın gelirleri

Borsa İstanbul piyasalarında oluşan verilerin Şirket'in lisanslı veri yayın kuruluşları kanalı ile eş anlı ve gecikmeli olarak kullanıcılara sunulması sonucu oluşan gelirlerden oluşmaktadır.

Takasbank faiz geliri

Faiz geliri, "TFRS 9-Finansal Araçlar" hükümleri çerçevesinde etkin faiz (finansal varlığın ya da yükümlülüğün gelecekteki nakit akımlarını bugünkü net defter değerine eşitleyen oran) yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmektedir.

2.11.2 Maddi duran varlıklar

Bir maddi duran varlık kaleminin maliyeti, ilgili duran varlığın gelecekteki ekonomik yararlarının işletmeye aktarılmasının muhtemel olması ve varlığa ilişkin maliyetin güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumunda finansal tablolara yansıtılır.

Bir maddi duran varlık kalemi varlık olarak muhasebeleştirildikten sonra, finansal tablolarda maliyetinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklüğü zararları indirildikten sonraki değeri ile gösterilir.

Amortisman

Maddi duran varlıklara ilişkin amortismanlar, varlıkların faydalı ömürlerine göre aktife giriş tarihleri esas alınarak eşit tutarlı, doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır.

Yapılmakta olan yatırımlar, ilgili maddi duran varlıklar kullanılmaya hazır oldukları tarih itibarıyla, faydalı ömürlerine göre amortismanına tabii tutulur.

Grup'un cari ve karşılaştırmalı dönemlerde kullandığı amortisman sürelerine ilişkin tahmini faydalı ömür süreleri aşağıdaki gibidir:

Duran varlık cinsi	Yıl
Binalar	35-50
Tesis makine ve cihazlar	4-10
Taşıtlar	5
Döşeme ve demirbaşlar	4-15
Özel maliyetler	5-25

Maddi duran varlıkların herhangi bir parçasını değiştirmekten dolayı oluşan giderler aktifleştirilebilirler. Sonradan ortaya çıkan diğer masraflar söz konusu maddi duran varlığın gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Tüm diğer giderler, oluştukça kâr veya zararda muhasebeleştirilmektedir.

Yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkullere sınıflandırma

Bir arazi veya bina, sahibi tarafından kullanırken, kullanım amacı yatırım amaçlı gayrimenkul olarak değiştirilirse, bu gayrimenkul gerçeğe uygun değeri ile yeniden ölçülür ve yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkul olarak sınıflandırılır. Gerçeğe uygun değer yeniden belirlenmesi esnasında ortaya çıkan kazançlar belirli bir gayrimenkul üzerindeki önceden var olan bir değer düşüklüğü tutarına kadar kâr veya zararda; geri kalan kısmı diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve özkaynaklarda yeniden değerlendirme değer artışı yedeği olarak sunulur. Sonraki dönemlerde yatırım amaçlı gayrimenkulün gerçeğe uygun değerindeki farktan kaynaklanan kazanç veya kayıp, oluşturduğu dönemde kâr veya zarara dahil edilir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11.3 Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Grup'un faaliyetlerinde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya değer kazanımı amacıyla veya her ikisi için tutulan binalar yatırım amaçlı gayrimenkuller olarak sınıflandırılmıştır.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, gerçeğe uygun değer metodu ile, bağımsız eksperlerin belirlediği gerçeğe uygun değerlerinden konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerdeki gerçeğe uygun değer değişiklikleri, kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir. Yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkullerden elde edilen kira gelirleri, doğrusal yöntemle kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

2.11.4 Devlet teşvik ve yardımları

Devlet teşvikleri ile birlikte yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri; Grup'un teşvik talepleri ile ilgili olarak yetkililer tarafından onaylandığı zaman tahakkuk esasına göre gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir. Söz konusu devlet teşvikleri, bilançoda ertelenmiş gelir olarak gösterilir ve varlığın tahmini faydalı ömrü boyunca doğrusal olarak konsolide kâr veya zarar tablosuyla ilişkilendirilir. Ar-Ge teşvikleri kapsamında indirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan devlet teşvikleri TMS 12 "Gelir Vergileri" standardı kapsamında değerlendirilmektedir.

2.11.5 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar iktisap edilmiş bilgi sistemleri, bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan duran varlıklar, elde etme maliyeti üzerinden kaydedilir ve elde edildikleri tarihten sonra tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortismanına tabi tutulur. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerine getirilir. Maddi olmayan duran varlıklara ilişkin itfa payları kâr veya zararda, ilgili varlıkların tahmini faydalı ömürleri olan 3 ila 20 yıl üzerinden, doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak hesaplanması sonucu muhasebeleştirilmektedir.

Yapılmakta olan yatırımlar, ilgili maddi olmayan duran varlıklar kullanılmaya hazır oldukları tarih itibarıyla, faydalı ömürlerine göre amortismanına tabii tutulur.

2.11.6 Araştırma giderleri ve geliştirme maliyetleri

Grup, yeni teknolojik bilgi veya bulgu elde etmek amacıyla yapılan planlı faaliyetleri araştırma olarak tanımlanmakta ve bu safhada katlanılan araştırma giderleri gerçekleştirildiğinde gider kaydedilmektedir.

Araştırma bulgularının veya diğer bilgilerin, yeni veya önemli derecede geliştirilmiş ürünler, süreçler, sistemler veya hizmetler üretmek için hazırlanmış bir plana uygulanması geliştirme olarak tanımlanmakta ve aşağıdaki koşulların tamamının varlığı halinde geliştirmeden kaynaklanan maddi olmayan varlıklar olarak konsolide finansal tablolara alınmaktadır:

- Maddi olmayan duran varlığın kullanıma veya satışa hazır hale gelebilmesinin teknik olarak mümkün olması,
- İşletmenin maddi olmayan duran varlığı tamamlama ve bu varlığı kullanma veya satma niyetinin bulunması,
- Maddi olmayan duran varlığı kullanma veya satma imkanının bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel ekonomik faydaları nasıl oluşturacağına belirli olması, ayrıca, maddi olmayan varlığın çıkışının veya maddi olmayan varlığın kendisinin bir piyasasının olması veya işletme bünyesinde kullanılacaksa maddi olmayan varlığın kullanılabilir olması,
- Geliştirme safhasını tamamlamak ve maddi olmayan duran varlığı kullanmak veya satmak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması; ve,
- Geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.6 Araştırma giderleri ve geliştirme maliyetleri (Devamı)

Grup'un geliştirme maliyetleri, Grup'un bünyesindeki piyasaların teknolojik altyapısını teşkil eden tüm yazılımların Grup ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmeye devam eden yazılım paketlerini içermektedir.

Grup'un geliştirme faaliyetlerine ilişkin maliyetleri, varlığın oluşturulmasında doğrudan görev alan personelin ücretleri ve diğer ilgili personel maliyetleri ile maddi olmayan duran varlığın oluşturulmasında kullanılan hizmetlere ilişkin maliyetlerden oluşmaktadır.

İlgili geliştirme maliyetleri, ilk olarak maddi olmayan duran varlıklar altındaki yapılmakta olan yatırımlar hesabında muhasebeleştirilip aktif olarak kullanılmaya başlayan kısmı maddi olmayan duran varlıklar altında araştırma ve geliştirme hesabına transfer olmaktadır.

2.11.7 Finansal araçlar

Sınıflandırma ve ölçüm

TFRS 9 Finansal Araçlar standardına göre finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü, finansal varlığın yönetildiği iş modeline ve sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye dayalı nakit akışlarına bağlı olup olmadığına göre belirlenmektedir.

TFRS 9, finansal varlıklara ilişkin üç temel sınıflandırma kategorisini içermektedir: itfa edilmiş maliyet (İEM), gerçeğe uygun değer diğer kapsamlı gelir (GUDDKG) ve gerçeğe uygun değer kâr veya zarar (GUDKZ). Standart, mevcut TMS 39 standardında yer alan, vadeye kadar elde tutulacak, krediler ve alacaklar ile satılmaya hazır finansal varlık kategorilerini ortadan kaldırmaktadır.

Grup, finansal varlıklarını 3 temel sınıflandırma kategorisinde de muhasebelemektedir. Sınıflandırma, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri esas alınarak yapılmaktadır. Grup, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır.

"İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının vadeye kadar tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anaparaya ilişkin faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu, aktif bir piyasada işlem görmeyen ve türev araç olmayan finansal varlıklardır. Grup'un itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, "nakit ve nakit benzerleri", "ticari alacaklar" ve "diğer alacaklar" kalemlerini içermektedir. İlgili varlıklar, finansal tablolara ilk kayda alımlarında (edinme maliyeti) gerçeğe uygun değerleri ile; sonraki muhasebeleştirmelerde ise etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri üzerinden ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve türev olmayan finansal varlıkların değerlendirilmesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

"Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar", hem sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini hem de finansal varlığın satılabilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anaparaya ilişkin faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu finansal varlıklardır. Etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz geliri, yabancı para kazanç ve kayıpları ve değer düşüklükleri kâr veya zararda muhasebeleştirilir. Diğer kazanç ve kayıplar ise diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. Finansal varlıklar finansal durum tablosu dışı bırakıldığında daha önceden diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam kazanç veya kayıplar kâr veya zararda yeniden sınıflandırılır.

Grup, özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için, gerçeğe uygun değerinde sonradan oluşan farkların diğer kapsamlı gelire yansıtılması yöntemini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında geri dönülemez bir şekilde tercih edebilir. Söz konusu tercihin yapılması durumunda, ilgili yatırımlardan elde edilen temettümler konsolide kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.7 Finansal araçlar (Devamı)

Sınıflandırma ve ölçüm (Devamı)

TFRS 9 kapsamında özkaynak araçlarına yapılan tüm yatırımlar ve söz konusu finansal araçlara ilişkin sözleşmeler, gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülmelidir. Ancak, bazı istisnai durumlarda, maliyet, gerçeğe uygun değer belirlenmesine ilişkin uygun bir tahmin yöntemi olabilir. Grup, gerçeğe uygun değer ölçümüne ilişkin yeterli düzeyde yakın zamanlı bilgi bulunmaması ya da gerçeğe uygun değer birden fazla yöntemle ölçülebilmesi ve bu yöntemler arasında maliyetin gerçeğe uygun değer tahminini en iyi şekilde yansıtır olmasında, maliyet yöntemini gerçeğe uygun değer belirlenmesine ilişkin yöntem olarak kullanmaktadır.

"Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Söz konusu varlıkların değerlendirilmesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

2.11.8 Varlıklarda değer düşüklüğü

TFRS 9, TMS 39'da yer alan "gerçekleşen zarar" modelini ileriye yönelik "beklenen kredi zararı" (BKZ) modeli ile değiştirmektedir. Bu kapsamda gerçekleşme olasılıklarına göre ağırlıklandırılarak belirlenecek olan ekonomik faktörlerin BKZ'leri nasıl etkilediği konusunda önemli bir değerlendirmeye ihtiyaç duyulmuştur. Yeni değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyet veya gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara, (özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımlar hariç) ve sözleşme varlıklarına uygulanmaktadır. İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar ticari alacaklar, finansal yatırımlar ve nakit ve nakit benzerlerinden oluşmaktadır.

TFRS 9 kapsamında, zarar karşılıkları aşağıdaki esasların herhangi biri ile ölçülür:

- 12 aylık BKZ'lar: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde finansal araca ilişkin gerçekleşmesi muhtemel temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarını temsil eden kısımdır,
- Ömür boyu BKZ'lar: finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi muhtemel tüm temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarıdır.

Grup, ticari alacaklar ve sözleşme varlıklarına ilişkin değer düşüklüğünün hesaplanmasında ömür boyu BKZ'leri seçmiştir. Bir finansal varlığın kredi riskinin ilk muhasebeleştirilmesinden itibaren önemli ölçüde artmış olup olmadığını belirlenmesinde ve BKZ'lerin tahmin edilmesinde, Grup beklenen erken ödemelerin etkileri dahil beklenen kredi zararlarının tahminiyle ilgili olan ve aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgiyi dikkate alır. Bu bilgiler, Şirket'in geçmiş kredi zararı tecrübelerini dayanan ve ileriye dönük bilgiler içeren nicel ve nitel bilgi ve analizleri içerir.

Grup, bir finansal varlık üzerindeki kredi riskinin, vadesinin 30 gün geçmesi durumunda önemli ölçüde arttığını varsaymaktadır. Grup, bir finansal varlığı aşağıdaki durumlarda temerrüde düşmüş olarak dikkate alır:

- Şirket tarafından teminatın kullanılması (eğer varsa) gibi işlemlere başvurmaksızın borçlunun kredi yükümlülüğünü tam olarak yerine getirmesi muhtemel değil ise; veya finansal varlık vadesini 90 günden fazla aşmışsa.

Bir finansal aracın düşük kredi riskine sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla işletme, iç kredi riski derecelendirmelerini ya da düşük kredi riskinin küresel olarak kabul gören bir tanımıyla uyumlu olan ve değerlendirilen finansal araçların türünü ve risklerini dikkate alan diğer metodolojileri kullanabilir. BKZ'lerin ölçüleceği azami süre, Grup'un kredi riskine maruz kaldığı azami sözleşme süresidir.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.8 Varlıklarda değer düşüklüğü (Devamı)

Beklenen kredi zararlarının ölçümü

BKZ'ler finansal aracın beklenen ömrü boyunca kredi zararlarının olasılıklarına göre ağırlıklandırılmış bir tahminidir. Diğer bir ifadeyle tüm nakit açıklarının bugünkü değeri üzerinden ölçülen kredi zararlarıdır (örneğin, sözleşmeye istinaden işletmeye yapılan nakit girişleri ile işletmenin tahsil etmeyi beklediği nakit akışları arasındaki farktır). BKZ'ler finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilir.

Grup'un "Beklenen kredi zarar karşılığı" hesaplamasındaki temel ilkeleri aşağıda belirtmiştir:

- Beklenen kredi zararı muhasebesinde dikkate alınan bilgiler, makul, güvenilir ve desteklenebilir olmalıdır.
- Beklenen kredi zararı için ayıracak karşılıklar hesaplarken ülke riski de dikkate alınır. Kredilerin büyüklüğü, türü, vadesi, para birimi, faiz yapısı, kullandırıldığı sektör, teminatları ile benzeri hususlarda zaman içerisinde gözlenen yoğunlaşmaları, kredi risk düzeyini ve yönetimini dikkate alarak, kredi bazında ayrılan karşılıklardan daha yüksek tutarda karşılık ayrılabilir.
- Beklenen kredi zararının değerlendirilmesi konusunda kullanılan yaklaşım, Grup'un kredi riski yönetimi ile uyumludur.
- Kullanılan bilgilerin; borçluya özgü faktörleri, genel ekonomik şartları ve raporlama tarihinde bu faktör ve şartların cari dönemdeki ve gelecekte dönemlerdeki etkilerine ilişkin yapılacak değerlendirmeyi içermesi gerekmektedir. Olası bilgi kaynakları arasında Grup'un kredi zararı deneyimleri, içsel ya da dışsal kredi derecelendirmeleri, raporlar ve istatistikler sayılabilir.
- Finansal aracın raporlama tarihinde düşük kredi riskine sahip olduğunun belirlenmesi durumunda Grup, finansal araçtaki kredi riskinin, ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana, önemli ölçüde artmadığını varsayabilir.

Kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar

Her raporlama dönemi sonunda, Grup, itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan varlıkların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığını değerlendirir. Bir finansal varlığın gelecekteki tahmini nakit akışlarını olumsuz şekilde etkileyen bir veya birden fazla olay gerçekleştiğinde söz konusu finansal varlık kredi değer düşüklüğüne uğramıştır.

2.11.9 Finansal gelirler ve finansal giderler

Finansal gelirler, yatırımlardan elde edilen faiz gelirlerini temettü gelirlerini, gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların satışından elde edilen gelirleri içerir. Faiz geliri, etkin faiz yöntemi kullanılarak tahakkuk esasına göre kâr veya zararda muhasebeleştirilir. Temettü gelirleri, Grup'un ödemeyi almayı hak kazandığı tarihte kâr veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal giderler, reeskont faiz gideri ve komisyon giderlerini içerir.

2.11.10 Türev finansal araçlar

Grup'un türev işlemlerini ağırlıklı olarak yabancı para swapları, faiz swapları, yabancı para opsiyonları ile vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri oluşturmaktadır.

Türev araçların ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir.

Türev araçlar, gerçeğe uygun değerinin pozitif olması durumunda varlık, negatif olması durumunda ise yükümlülük olarak muhasebeleştirilmektedir. Türev işlemlerin değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan değerlendirme farkları kâr veya zarar tablosu ile ilişkilendirilmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.11 Türev olmayan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer opsiyonu kullanarak muhasebeleştirilmiş yükümlülüklerin kredi riskinden kaynaklanan gerçeğe uygun değer farkları etkisinin diğer kapsamlı kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmesine izin verilmesi dışında (muhasebe uyumsuzluğunu önemli derecede etkilemediği durumlarda), TMS 39'da bulunan yükümlülükler için geçerli maddeler TFRS 9'a aynen taşınmıştır.

Grup, finansal yükümlülük ile ilgili sözleşmeye bağlı taahhütleri sona erdiğinde veya iptal edildiğinde ilgili finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır.

Finansal yükümlülükler, başlangıçta gerçeğe uygun değerlerine doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin çıkarılmasıyla ölçülmektedir. İlk kayıtlara alınmalarını müteakiben finansal yükümlülükler etkin faiz oranı kullanılarak indirgenmiş değerleri üzerinden gösterilmektedir. Grup'un finansal yükümlülükleri; finansal borçlar, ticari ve diğer borçlardır.

2.11.12 Üyelerin alacakları

Organize piyasalarda işlem yapmak isteyen, aracı kurumlar, bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin ilgili piyasalara teminat yatırabilmek, takas borçlarını ödeyebilmek ve müşterilerine para transferi yapabilmek için Takasbank nezdinde açılmış üye bakiyelerinden oluşmaktadır. Üyelerin alacakları, finansal tablolarda gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedir.

2.11.13 Alınan depozito ve teminatlar

BİST Borçlanma ve Pay Piyasaları, Takasbank Para Piyasası ("TPP"), Ödünç Pay Piyasası ("ÖPP"), Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası ("VİOP"), Elektrik Piyasası, Kaldıraçlı alım satım işlemlerinin yapıldığı piyasalar nezdinde, piyasa ve pazarlarda alım satım amaçlı gerçekleştirilen sözleşmeler için alınmış teminatlardır. Söz konusu fonlar, borçlu üyelerin nakit temerrüde düşmeleri durumunda alacaklı olan üyelerin gecikmeden etkilenmemesini sağlamaktadır. Nakit teminat mekanizmaları ise ödemelerin zamanında ve doğru bir şekilde gerçekleştirilerek, piyasadaki nakit akışının sürekli bir şekilde sağlanması amacıyla yönelik olarak hizmet vermek üzere oluşturulmuştur. Grup, alınan depozito ve teminatları finansal kuruluşlarda nemalandırıp ilgili üyelerin hesabına yansıtılmaktadır. Grup yönetimi, alınan depozito ve teminatların finansal durum tablosundaki mevcut değerlerinin, etkin faiz oranları ile itfa edilmiş değerlerine yakın olduğunu düşünmektedir.

2.11.14 Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri değerler; kasadaki nakit varlıkları, bankalardaki nakit para, vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatları, ters repo işlemlerini ve B tipi likit fonları içermektedir. Nakit ve nakit benzerleri kolayca nakde dönüştürülebilir, vadesi üç ayı geçmeyen ve değer kaybetme riski bulunmayan kısa vadeli yüksek likiditeye sahip varlıklardır. Bankalardaki vadeli mevduatlar işlem tarihinde elde etme maliyeti ile kayda alınmakta kayda alınmalarını takiben etkin faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş değerleri üzerinden izlenmektedir. Bu varlıkların defter değeri, gerçeğe uygun değerine yakındır.

2.11.15 Ticari ve diğer alacaklar

Ticari ve diğer alacaklar, ilk kayıt tarihinde gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedir. İlk kayıt tarihinden sonraki raporlama dönemlerinde, etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden gösterilmektedir. Ödenmesi gereken tutarların tahsil edilememe ihtimaline bağlı olarak beklenen zarar karşılıkları ayrılarak gider hesaplarına kaydedilir. Söz konusu karşılık tutarı, alacağın defter değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. BİST yöneticileri ticari alacaklar ile diğer alacakların finansal durum tablosundaki mevcut değerlerinin, gerçeğe uygun değerlerine yaklaştığını düşünmektedir.

2.11.16 Sermaye

Adi hisseler, özkaynak olarak sınıflandırılır. Grup, temettü gelirlerini ilgili temettü alma hakkı olduğu tarihte konsolide finansal tablolara yansıtılmaktadır. Temettü borçları, kâr dağıtımının bir unsuru olarak Genel Kurul tarafından onaylandığı dönemde yükümlülük olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

2.11.17 Sermaye yedekleri

3 Nisan 2013 tarihinde, İMKB ve İAB'nin tüzel kişilikleri son bulmuş ve her iki kurumun her türlü varlıkları, borçları ve alacakları, hakları ve yükümlülükleri, kanunda yer alan istisnalar dışında, herhangi başka bir işleme gerek kalmaksızın BİST'e devrolmuştur. Şirket'in sermayesi, 3 Nisan 2013 tarihinde 423.234.000 tam TL olarak tescil edilmiştir. Şirket'in devrolma işlemine baz TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tablolarındaki tüm sermaye kalemleri hesaplarından, tescil olunan sermaye miktarı düşülmüş, kalan tutar sermaye yedekleri hesabına transfer edilmiştir.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.18 Paylara ilişkin primler

Paylara ilişkin prim, Şirket'in elinde bulunan bağlı ortaklık ya da özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların hisselerinin nominal bedelinden daha yüksek bir fiyat üzerinden satılması neticesinde oluşan farkı ya da Şirket'in iktisap ettiği şirketler ile ilgili çıkarmış olduğu hisselerin nominal değer ile gerçeğe uygun değerleri arasındaki farkı temsil eder.

2.11.19 Geri alınmış paylar

Grup'un, özkaynağına dayalı finansal araçlarını yeniden edinmesi durumunda, bu araçlar ("Geri alınmış paylar") özkaynaktan düşülür. İşletmenin özkaynağına dayalı finansal araçlarının alışından, satışından, ihracından ya da iptalinden dolayı kâr veya zarara herhangi bir kazanç ya da kayıp yansıtılmaz. Bunun gibi, Grup'un geri satın alınan kendi hisseleri, işletme tarafından ya da konsolide edilmiş şirketler grubunun diğer üyeleri tarafından geri alınabilir ya da elde tutulabilir. Alınan ya da ödenen tutarlar, doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir.

2.11.20 Hisse başına kazanç

TMS 33 - *Hisse Başına Kazanç* standardına göre hisse senetleri borsada işlem görmeyen işletmeler hisse başına kazanç açıklamak zorunda değildirler. Grup'un hisseleri borsada işlem görmediğinden ilişikteki konsolide finansal tablolarda hisse başına kazanç hesaplanmamıştır.

2.11.21 Karşılıklar, koşullu yükümlülükler ve varlıklar

TMS 37 - *Karşılıklar, koşullu borçlar ve koşullu varlıklar* standardına göre, herhangi bir karşılık tutarının konsolide finansal tablolara alınabilmesi için; Grup'un geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya zimni yükümlülüğünün bulunması, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebilir olması gerekmektedir. Söz konusu kriterler oluşmamışsa, Grup, söz konusu hususları ilgili dipnotlarında açıklamaktadır. Şarta bağlı varlıklar, gerçekleşmedikçe muhasebeleştirilmemekte ve sadece dipnotlarda açıklanmaktadır.

2.11.22 Kiralama işlemleri

Grup, kiralamanın fiilen başladığı tarihte kullanım hakkı varlığını ve kira yükümlülüğünü finansal tablolarına alır. Kullanım hakkı varlığı, başlangıçta maliyet değeri üzerinden ölçülür ve sonradan birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçülür. Kira ödemeleri, kiralamadaki zimmî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran, kolaylıkla belirlenememesi durumunda, Grup'un alternatif borçlanma faiz oranını kullanılarak iskonto edilir. Genel olarak, Grup iskonto oranı olarak alternatif borçlanma faiz oranını kullanmıştır.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra kiracı, kira yükümlülüğünün defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır ve defter değerini, yapılan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır. Kiralama süresinde ve varlığı satın alma opsiyonuna ilişkin yapılan değerlendirmede değişiklik olması durumunda ve kalıntı değer taahhüdü kapsamında ödenmesi beklenen tutarlarda bir değişiklik olması ve endeks veya oranda meydana gelen bir değişiklik sonucunda bu ödemeler yeniden ölçülür.

2.11.23 Çalışanlara sağlanan faydalar

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup, ilişikteki konsolide finansal tablolarda, kıdem tazminatı karşılığını projeksiyon metodunu kullanarak ve Grup'un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir.

1 Ocak 2013 tarihinden sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere yayınlanan TMS 19 (değişiklik), "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" uyarınca, kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında kullanılan aktüeryal varsayımlardaki değişiklikler neticesinde oluşan, aktüeryal kayıp/kazanç tutarları diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.24 Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Faaliyet bölümü, Grup'un diğer kısımları ile yapılan işlemlere ilişkin hasılat ve giderler de dahil olmak üzere, hasılat elde edebildiği ve harcama yapabildiği, işletme faaliyetlerinde bulunan, faaliyet sonuçlarının, bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümün performansının değerlendirilmesi amacıyla işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merci tarafından düzenli olarak gözden geçirildiği ve hakkında ayrı finansal bilgilerin mevcut olduğu bir kısımdır.

Grup'un faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili merci tarafından düzenli olarak gözden geçirilen ve finansal performansları ayrı takip edilen bölümleri bulunmamaktadır.

2.11.25 Hisse bazlı ödemeler

İşletmenin özkaynağına dayalı finansal araçların, hissedarları tarafından, mal veya hizmet sağlayanlara, çalışanlar da dahil olmak üzere, intikal ettirilmesi işlemi, ilgili işlemin sağlanan mal veya hizmet dışında bir ödemeye istinaden yapıldığı açık olarak anlaşılmadıkça, hisse bazlı ödeme işlemidir.

Grup, hisse bazlı ödeme işlemlerinden elde edilen veya devralınan mal veya hizmetleri, mallar teslim alındıkça ya da hizmetler sağlandıkça muhasebeleştirilmektedir. İşletme, mal veya hizmetlerin özkaynaktan karşılanan hisse bazlı ödeme işlemleri yoluyla elde edilmesi durumunda özkaynaklarda, nakit olarak ödenen hisse bazlı ödeme işlemleri yoluyla elde edilmesi durumunda ise borçlarda, anılan işlemler karşılığı meydana gelen artışları muhasebeleştirilmektedir.

2.11.26 Vergilendirme

Vergi gideri veya geliri, dönem içerisinde ortaya çıkan kazanç veya zararlar ile alakalı olarak hesaplanan yasal ve ertelenmiş verginin toplamıdır.

Ertelenmiş vergi, bilanço yükümlülüğü metoduna göre bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları kullanılarak hesaplanmıştır. Ertelenmiş vergi, aktif ve pasiflerin konsolide finansal tablolarda yansıtılan değerleri ile vergi matrahları arasındaki geçici farkların vergi etkisi olup, finansal raporlama amacıyla dikkate alınarak yansıtılmaktadır. Ertelenmiş vergi aktifleri ilerde bu zamanlama farklılıklarının kullanılabilmesi için bir mali kâr oluşabileceği ölçüde; tüm indirilebilir geçici farklar, kullanılmayan teşvik tutarları ile geçmiş dönemlere ilişkin taşınan mali zararlar için tanımlanır. Ertelenmiş vergi aktifleri her bilanço döneminde gözden geçirilmekte ve ertelenmiş vergi aktifinin ilerde kullanılması için yeterli mali kârın oluşmasının mümkün olmadığı durumlarda, bilançoda taşınan değeri azaltılmaktadır. Özkaynaklar hesabı altında muhasebeleştirilen gelir ve gider kalemlerine ilişkin ertelenmiş vergi tutarları da özkaynaklar hesabı altında takip edilir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasifinin hesaplanmasında, Grup'un bu geçici farkları kullanabileceğini düşündüğü tarihlerde geçerli olacak vergi oranları bilanço tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş veya girmesi kesinleşmiş olan oranlar baz alınarak kullanılmaktadır. Her bilanço döneminde Grup, ertelenmiş vergi aktifini gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimali göz önüne alınarak muhasebeleştirilmektedir.

NOT 3 - İŞLETME BİRLEŞMELERİ

Bulunmamaktadır.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Kasa	27	36
Bankalar - vadeli mevduat	23.493.661	15.643.225
Bankalar - vadesiz mevduat	248.149	519.100
Ters repo alacakları	25.859	52.351
Yatırım fonları	1.326	2.651
Bilançoda yer alan	23.769.022	16.217.363
Nakit ve nakit benzerlerine ait faiz gelir reeskontları	(30.098)	(20.833)
12 aylık beklenen kredi zarar karşılığı	28.073	22.742
Nakit akış tablosunda yer alan	23.766.997	16.219.272

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla bloke mevduat bulunmamaktadır (31 Aralık 2019: Bulunmamaktadır).

Bankalar - Vadeli mevduat

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatın detayları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2020	Tutar (TL)	Efektif faiz oranı (%)	Vade tarihi
TL	19.363.912	18,10	4 Ocak - 31 Mart 2021
ABD Doları	2.129.447	2,78	4 Ocak 2021
Avro	2.000.302	2,06	5 Ocak 2021
Toplam	23.493.661		
31 Aralık 2019	Tutar (TL)	Efektif faiz oranı (%)	Vade tarihi
TL	8.799.398	11,38	2 Ocak - 31 Mart 2020
ABD Doları	3.429.554	2,70	2 Ocak - 13 Şubat 2020
Avro	3.414.273	0,72	2 Ocak - 4 Şubat 2020
Toplam	15.643.225		

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla ters repo alacaklarının ortalama vadesi 4 gün olup, faiz oranı ise %15'dir (31 Aralık 2019: 1 gün vadeli, %11).

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 5 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

Grup'un özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlarının hiçbiri halka açık şirket değildir ve bu nedenle kayıtlı piyasa fiyatları bulunmamaktadır.

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkların 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla özet finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar

31 Aralık 2020	Doğrudan ve dolaylı ortaklık %	Etkin ortaklık %	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Cari dönem kârı/zararı	BİST'in kâr/zarar'daki payı	BİST'in net varlıklardaki payı
Tasfiye Halinde Finans Teknopark A.Ş.	51,00	51,00	2.104	4	2.100	69	35	1.071
Toplam							35	1.071

112

31 Aralık 2019	Doğrudan ve dolaylı ortaklık %	Etkin ortaklık %	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Cari dönem kârı/zararı	BİST'in kâr/zarar'daki payı	BİST'in net varlıklardaki payı
Finans Teknopark A.Ş.	51,00	51,00	2.033	1	2.032	27	14	1.036
Tasfiye Halinde Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş.	50,00	50,00	154	-	154	(2)	(1)	77
Toplam							13	1.113

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 5 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iştiraklerin 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla özet finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

İştirakler

31 Aralık 2020	Doğrudan ve dolaylı ortaklık %	Etkin ortaklık %	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Cari dönem kârı/zararı	BİST'in kâr/zarar'daki payı	BİST'in net varlıklardaki payı
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.	30,83	30,83	329.159	61.313	267.846	66.828	20.604	82.579
Sermaye Piy. Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.	41,00	34,27	41.162	6.304	34.858	8.998	3.689	14.292
Karadağ Borsası	24,43	24,43	22.245	32	22.213	350	86	5.428
Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.	25,00	21,80	80.832	5.092	75.740	17.198	4.300	18.935
JCR Avrasya Derecelendirme A.Ş. (*)	18,50	18,50	34.426	6.274	28.152	2.325	430	11.082
Toplam							29.109	132.316
31 Aralık 2019	Doğrudan ve dolaylı ortaklık %	Etkin ortaklık %	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Cari dönem kârı/zararı	BİST'in kâr/zarar'daki payı	BİST'in net varlıklardaki payı
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.	30,83	30,83	293.621	81.317	212.304	41.771	12.878	65.453
Sermaye Piy. Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.	41,00	34,27	34.999	4.058	30.941	7.176	2.459	10.603
Karadağ Borsası	24,43	24,43	16.400	259	16.141	1.503	367	3.943
Kırgızistan Borsası (**)	16,33	16,33	2.948	76	2.872	-	-	469
Toplam							15.704	80.468

(*) Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payı içerisinde 5.875 TL tutarında şerefiye bulunmaktadır.

(**) 31 Mart 2020 itibarıyla Grup'un Kırgızistan Borsası üzerindeki önemli etkisi ortadan kalktığı için finansal yatırımlara sınıflanmıştır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 5 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde, özkaynak yöntemiyle değerlendirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkların ve iştiraklerin hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Dönem başı	81.581	69.102
Dönem içindeki girişler (*)	16.899	-
Dönem içindeki transferler	5.783	-
Dönem içindeki çıkışlar	(75)	-
Pazarlıklı satın alma etkisi (**)	2.136	-
Alınan temettüler	(3.480)	(3.202)
Elde edilen gelir ve giderler	29.144	15.717
Yabancı para çevrim farkları	1.399	(36)
Dönem sonu	133.387	81.581

(*) JCR Avrasya Derecelendirme A.Ş.'nin satın alım tarihindeki alım tutarı ile net tanımlanabilir varlıkların gerçeğe uygun değeri arasındaki fark şerefiye olarak muhasebeleştirilmiştir.

(**) Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.'nin net varlık değeri ile finansal yatırımlardan transfer edilen değer arasındaki fark pazarlıklı satın alma kânı olarak kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmiştir.

NOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla kısa vadeli finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	2.403.812	846.403
Vadesi üç aydan uzun vadeli mevduat	-	40.049
Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	-	33.288
Toplam	2.403.812	919.740

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla uzun vadeli finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	8.407	11.189
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	348.797	54.366
Toplam	357.204	65.555

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla, borçlanma senetlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020		31 Aralık 2019	
	Kayıtlı değeri	Faiz Oranı (%)	Kayıtlı değeri	Faiz Oranı (%)
Tahvil	1.306.287	11,68	628.525	3,45
Bono	-	-	75.034	11,59
Eurobond	1.052.328	4,69	131.899	4,69
Varlığa dayalı menkul kıymet	39.279	16,99	41.265	16,99
Sukuk	147.721	6,34	57.334	11,75
Repo	206.994	12,24	-	-
Toplam	2.752.609		934.057	

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla, gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklardan repo işlemlerine konu olanlar ve teminat olarak verilen finansal yatırımlar bulunmamaktadır. 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla sermayede payı temsil eden gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020			31 Aralık 2019		
	Doğrudan ve dolaylı ortaklık %	Etkin ortaklık %	Kayıtlı değeri	Doğrudan ve dolaylı ortaklık %	Etkin ortaklık %	Kayıtlı değeri
Kırgızistan Borsası	16,33	16,33	467	-	-	-
Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.	-	-	-	25,00	21,79	6.250
Ege Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A.Ş.	21,45	19,98	3.320	21,45	19,97	3.320
Saraybosna Borsası	19,91	16,70	799	19,91	16,68	799
Bakü Borsası	4,76	4,76	157	4,76	4,76	157
Birleşik İpotek Finansmanı A.Ş.	5,00	5,00	2.500	-	-	-
Diğer	<0,01	<0,01	1.164	<0,01	<0,01	663
Toplam			8.407			11.189

NOT 7 - TİCARİ ALACAKLAR VE DİĞER ALACAKLAR

Ticari alacaklar

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Üyelerden alacaklar (*)	172.816	96.811
Verilen krediler	99.886	157.493
Saklama ve komisyon alacakları	38.241	22.466
Şüpheli ticari alacaklar	635	677
Beklenen kredi zarar karşılığı	(4.332)	(1.083)
Toplam	307.246	276.364

(*) Borsa payı, kotasyon, saklama, tescil, veri, teknoloji ve üyelik ücreti alacaklarından oluşmaktadır.

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla ticari alacakların kalan vadeleri 3 aydan kısadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 7 - TİCARİ ALACAKLAR VE DİĞER ALACAKLAR (Devamı)

Beklenen kredi zarar karşılığı

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait beklenen kredi zarar karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Dönem başı	(1.083)	(659)
Dönem içerisinde ayrılan karşılıklar	(3.292)	(485)
Dönem içerisinde yapılan tahsilatlar	-	23
Dönem içinde iptal edilen/ters çevrilen karşılıklar	43	38
Dönem sonu	(4.332)	(1.083)

Diğer alacaklar

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli diğer alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Diğer alacaklar	421	373
Toplam	421	373

NOT 8 - DİĞER VARLIKLAR

Diğer dönen varlıklar

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
ViOP teminatlarından alacaklar	163.867	6.461
İş avansları	521	733
Verilen depozito ve teminatlar	213	252
Diğer	2.886	2.346
Toplam	167.487	9.792

Diğer duran varlıklar

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla diğer duran varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Verilen depozito ve teminatlar	919	806
Toplam	919	806

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 9 - ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Gelecek aylara ait gelirler	2.969	3.715
Toplam	2.969	3.715

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla, uzun vadeli ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Gelecek yıllara ait gelirler	600	814
Toplam	600	814

NOT 10 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli peşin ödenmiş giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Gelecek aylara ait giderler	17.850	14.587
Toplam	17.850	14.587

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla, uzun vadeli peşin ödenmiş giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Gelecek yıllara ait giderler	2.857	1.335
Toplam	2.857	1.335

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 11 - YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait yatırım amaçlı gayrimenkullerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Değerleme metodu	1 Ocak 2020	Değerleme artışları	Değerleme azalışları	31 Aralık 2020
Akmerkez Büro	Emsal karşılaştırma	23.500	2.500	-	26.000
Şişli Hizmet Binası	Emsal karşılaştırma	34.275	1.455	-	35.730
Toplam		57.775	3.955	-	61.730
	Değerleme metodu	1 Ocak 2019	Değerleme artışları	Değerleme azalışları	31 Aralık 2019
Akmerkez Büro	Emsal karşılaştırma	23.175	325	-	23.500
Şişli Hizmet Binası	Emsal karşılaştırma	38.630	-	(4.355)	34.275
Toplam		61.805	325	(4.355)	57.775

118

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla Grup'un İstanbul Akmerkez Alışveriş Merkezi'nde ve İstanbul Şişli'de yer alan yatırım amaçlı gayrimenkulleri bulunmakta olup, SPK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız gayrimenkul değerlendirme şirketi raporuna göre Akmerkez Alışveriş Merkezi'nin gerçeğe uygun değeri 26.000 TL, Şişli Hizmet Binası'nın gerçeğe uygun değeri 35.730 TL'dir.

31 Aralık 2020 tarihinde sona eren hesap döneminde yatırım amaçlı gayrimenkullerden elde edilen kira geliri 688 TL'dir (31 Aralık 2019: 600 TL).

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla finansal tablolarda, yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılan taşınmazların gerçeğe uygun değerinin bulunması esnasında kullanılan önemli değerlendirmeye, tahmin ve varsayımlar aşağıda açıklanmıştır:

Gayrimenkul adı	Değerleme yöntemi	Ekspertiz raporu tarihi	Emsal m ² değeri TL
Akmerkez Büro	"Emsal karşılaştırma"	7 Aralık 2020	27,807
Şişli Hizmet Binası	"Emsal karşılaştırma"	13 Ekim 2020	7,862

Yatırım amaçlı gayrimenkuller üzerinde aktifleştirilmiş olan borçlanma maliyeti, herhangi bir ipotek veya rehin gibi bir kısıtlama bulunmamaktadır.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait maddi duran varlıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Kullanım hakkı	Toplam
1 Ocak 2020								
Dönem başı	27.471	9.338	75	33.309	147.265	18.776	5.983	242.217
Girişler	-	4.606	399	6.727	1.017	17.560	2.728	33.037
Çıkışlar	-	(160)	-	(33)	-	-	-	(193)
Transferler	-	-	-	-	3.945	(22.279)	-	(18.334)
Cari amortisman	(583)	(8.131)	(73)	(9.286)	(6.810)	-	(3.279)	(28.162)
31 Aralık 2020	26.888	5.653	401	30.717	145.417	14.057	5.432	228.565
	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Kullanım hakkı	Toplam
1 Ocak 2019								
Dönem başı	28.052	12.873	119	26.534	122.865	12.480	-	202.923
Girişler	-	4.740	-	17.264	4.267	31.263	6.788	64.322
Çıkışlar	-	-	-	(90)	-	-	-	(90)
Transferler	-	-	-	(2.232)	25.624	(24.967)	-	(1.575)
Cari amortisman	(581)	(8.275)	(44)	(8.167)	(5.491)	-	(805)	(23.363)
31 Aralık 2019	27.471	9.338	75	33.309	147.265	18.776	5.983	242.217

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait maddi duran varlıklar üzerinde ipotek ve rehin bulunmamaktadır. Maddi duran varlıklar üzerindeki sigortalının teminat tutarları 130 milyon tam ABD doları ve 68 milyon tam TL'dir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 13 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Haklar	Bilgisayar yazılımları	Geliştirme maliyetleri	Toplam
1 Ocak 2020				
Dönem başı	333.948	28.348	26.957	389.253
Girişler	2.556	17.282	-	19.838
Çıkışlar	-	-	-	-
Transferler	1.209	-	17.125	18.334
Cari itfa payları	(23.918)	(9.572)	(17.903)	(51.393)
31 Aralık 2020	313.795	36.058	26.179	376.032
	Haklar	Bilgisayar yazılımları	Geliştirme maliyetleri	Toplam
1 Ocak 2019				
Dönem başı	353.914	26.548	34.873	415.335
Girişler	5.568	9.620	-	15.188
Çıkışlar	-	(111)	-	(111)
Transferler	(1.534)	-	3.109	1.575
Cari itfa payları	(24.000)	(7.709)	(11.025)	(42.734)
31 Aralık 2019	333.948	28.348	26.957	389.253

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait maddi olmayan duran varlıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

Grup'un 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge Merkezi tescilli bulunmaktadır. Bu kapsamda geliştirilen projeler için yapılan harcamalar aktifleştirilerek araştırma ve geliştirme hesabına alınmaktadır. Projelerin tamamlanmasına müteakip, toplam proje bedeli maddi olmayan duran varlık olarak aktifleştirilmekte ve amortismanına tabi tutulmaktadır. 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren hesap döneminde 337 TL tutarında amortisman gideri Ar-Ge Merkezi kapsamında geliştirilen projeler için ayrılmakta olup aktifleştirilmiştir (31 Aralık 2019: 62 TL).

NOT 14 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

MKK'nın 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2 Kasım 2020 tarihli yazı ile Ar-Ge Merkezi statüsünün devam ettirileceği bildirilmiştir.

Borsa İstanbul'un 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 6 Ocak 2021 tarihli yazı ile Ar-Ge Merkezi statüsünün devam ettirileceği bildirilmiştir.

Takasbank'ın 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 20 Nisan 2017 tarihli yazı ile Ar-Ge Merkezi kapsamına alınmasına karar verilmiştir.

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla, 26.059 TL tutarında Ar-Ge vergi indirimi vergi hesaplamasında indirim kalemi olarak dikkate alınmıştır (31 Aralık 2019: 21.629 TL).

Ar-Ge teşvikleri kapsamında indirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan devlet teşvikleri TMS 12 "Gelir Vergileri" standardı kapsamında değerlendirilmektedir.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 15 - TİCARİ BORÇLAR VE DİĞER BORÇLAR

Kısa vadeli ticari borçlar

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara kısa vadeli ticari borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Üyelerin alacakları (*)	866.622	850.501
Ticari borçlar (**)	107.386	86.894
Yurtiçi satıcılara muhtelif borçlar	16.230	10.483
Toplam	990.238	947.878

(*) Organize piyasalarda işlem yapmak isteyen, aracı kurumlar, bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin ilgili piyasalara teminat yatırabilmek, takas borçlarını ödeyebilmek ve müşterilerine para transferi yapabilmek için Takasbank nezdinde açılmış üye bakiyelerinden oluşmaktadır.

(**) Grup'un stratejik ortaklık anlaşması kapsamında yapmış olduğu işlemlerden kaynaklanmaktadır.

Kısa vadeli diğer borçlar

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Sermaye Piyasası Kurul Payı gider tahakkuku	104.943	87.544
Diğer borçlar	12.052	519
Toplam	116.995	88.063

Uzun vadeli ticari borçlar

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla uzun vadeli ticari borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Ticari borçlar (*)	104.498	166.840
Toplam	104.498	166.840

(*) Grup'un stratejik ortaklık anlaşması kapsamında yapmış olduğu işlemlerden kaynaklanmaktadır.

NOT 16 - TÜREV ARAÇLAR

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla türev varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Swap işlemleri	-	40.015
Toplam	-	40.015

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 17 - KISA VADELİ KARŞILIKLAR

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla dava karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Dava karşılıkları	21.769	20.360
Toplam	21.769	20.360

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde dava karşılıklarının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2020	1 Ocak- 31 Aralık 2019
Dönem başı	20.360	16.100
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	6.404	12.474
Dönem içinde kullanılan karşılıklar	(4.995)	(8.214)
Dönem sonu	21.769	20.360

122

NOT 18 - KISA VADELİ BORÇLANMALAR

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla kısa vadeli borçlanmaların detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2020	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %	Para birimi	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli borçlanmalar	0,19	ABD Doları	104.701	768.554
	0,01	Avro	113.000	1.017.894
	15,85	TL	260.045	260.045
				2.046.493
31 Aralık 2019	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %	Para birimi	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli borçlanmalar	1,67	ABD Doları	334.833	1.988.973
	0,01	Avro	318.300	2.116.887
				4.105.860

NOT 19 - KIRALAMA YÜKÜMLÜLÜKLERİ

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla kiralama yükümlülüklerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
1 yıla kadar	1.997	1.519
1-5 yıl arası	3.946	4.601
Toplam	5.943	6.120

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 20 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Davalara ilişkin karşılıklar

Grup'un lehine ve aleyhine açılmış ve halihazırda devam eden muhtelif davalar bulunmaktadır. Bu davalar işe iade ve piyasa üyeleri ile olan anlaşmazlıklardan kaynaklı davalardan oluşmaktadır. Grup yönetimi, her dönem sonunda bu davaların olası sonuçlarını ve finansal etkisini değerlendirmekte ve bu değerlendirme sonucunda olası yükümlülüklerle karşı gerekli görülen karşılıklar ayrılmaktadır. 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla davalar için ayrılan karşılık tutarı 21.769 TL'dir (31 Aralık 2019: 20.360 TL) (Not 17).

Nazım hesaplara ilişkin bilgiler

Garantiler

Takasbank Para Piyasası, Ödünç Pay Piyasası, Borçlanma Araçları Piyasası, Tezgaüstü Türev Araçlar Piyasası, Borsa İstanbul Para Piyasası, Pay Piyasası ile Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası, Swap Piyasası için verilen garantilerdir. Banka'nın Merkezi Karşı Taraf olması sebebiyle piyasalardaki işlemler garanti altına alınmaktadır. 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla toplam garanti tutarı 28.063.370 TL'dir (31 Aralık 2019: 18.946.779 TL).

Taahhütler

Banka'nın Merkezi Karşı Taraf olması sebebiyle Ödünç Pay Piyasası, Borçlanma Araçları Piyasası, Tezgaüstü Türev Araçlar Piyasası, Borsa İstanbul Para Piyasası, Pay Piyasası ile Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası, Swap Piyasası için verilen sermaye taahhütleridir. 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla toplam taahhüt tutarı 587.961 TL'dir (31 Aralık 2019: 410.953 TL).

Teminatlar

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla piyasa teminatlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Takasbank Piyasaları teminatları	21.440.551	19.264.889
Pay Piyasası teminatları	14.591.388	9.135.268
Borçlanma Araçları Piyasası teminatları	6.950.132	9.052.180
Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası teminatları	738.893	689.095
Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası teminatları	469.047	611.302
Diğer	726.684	443.649
Toplam	44.916.695	39.196.383

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla mal ve hizmet satıcılarından alınan teminatların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
TL	19.368	58.369
ABD Doları	15.780	21.335
Avro	817	5.908
Toplam	35.965	85.612

Emanete alınan kıymetler

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
BİST Zorunlu Eğitime Katkı Payı Fonu ^(*)	57.383	106.231
Toplam	57.383	106.231

^(*) Kesintisiz Eğitime Katkı Payı adı altında İMKB Yönetim Kurulu tarafından 1997 yılında alınan bir kararla 32.000 TL bağışlanmıştır. Genel Kurul ve Yönetim Kurulu kararları çerçevesinde İMKB Zorunlu Eğitime Katkı Payı Fonu adı altında ilköğretim okulları yapımı için tahsis edilen ve kamu bankalarında vadeli hesaplarda değerlendirilen, İMKB tarafından yönetilen, ancak İMKB'nin mal varlığına dahil olmayan, 1999 yılına kadar İMKB aktif ve pasif hesaplarında izlenen bu tarihten sonra ise nazım hesaplarda takip edilmeye başlanan Zorunlu Eğitime Katkı Payı Fonu'nun 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla anapara tutarı üzerine ilave gelen faiz ile birlikte 57.383 TL'dir (31 Aralık 2019: 106.231 TL).

Grup'un faaliyet konusu çerçevesinde toplamda 4.661.569.127 TL (31 Aralık 2019: 4.112.178.649 TL) olan emanete alınan menkul değerleri bulunmaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 21 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE BORÇLAR

Kısa vadeli çalışan hakları karşılıkları

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	10.282	8.710
Personele borçlar	5.566	1.518
Toplam	15.848	10.228

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
İzin ücreti karşılığı	17.318	23.727
Personel prim karşılığı	-	26.468
Toplam	17.318	50.195

İzin ücreti karşılığı

Grup, yürürlükteki İş Kanunu'na göre iş yerinde işe başladığı günden itibaren deneme süresi de dahil olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan personelin doğmuş olan yıllık ücretli izin haklarından kullanılmayan kısımları için önceki dönemleri de kapsayan bir tutarı çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar hesabında tutmaktadır.

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait izin ücreti karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2020	1 Ocak- 31 Aralık 2019
1 Ocak itibarıyla izin ücreti karşılığı	23.727	19.194
Dönem içinde yapılan ödemeler	(3.536)	(2.092)
Dönem içindeki artışlar	(2.873)	6.625
Dönem sonu	17.318	23.727

Personel prim karşılığı

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait personel prim karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2020	1 Ocak- 31 Aralık 2019
1 Ocak itibarıyla personel prim karşılığı	26.468	21.462
Dönem içinde yapılan ödemeler	(46.355)	(21.462)
Dönem içindeki artışlar	19.887	26.468
Dönem sonu	-	26.468

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 21 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

Uzun vadeli çalışan hakları karşılıkları

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Kıdem tazminatı karşılığı	38.485	33.371
Hizmet ikramiyesi karşılığı	-	1.227
Toplam	38.485	34.598

Kıdem tazminatı karşılığı

Türk İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket'le ilişkisi kesilen veya emekli olan 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002 tarihindeki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla 7.117,17 tam Türk Lirası ile sınırlanmıştır (31 Aralık 2019: 6.379,86 tam Türk Lirası).

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
İskonto oranı	%3,74	%3,52
Tahmin edilen personel devir hızı	%96,90	%96,90

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait kıdem tazminatı karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
1 Ocak itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı	33.371	26.506
Faiz maliyeti	4.663	3.018
Hizmet maliyeti	3.012	3.889
Dönem içinde yapılan ödemeler	(2.664)	(5.007)
Aktüeryal kayıp/kazanç	103	4.965
Dönem sonu	38.485	33.371

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 21 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

Hizmet ikramiyesi karşılığı

Mülga İMKB Personel Yönergesinin 49'uncu maddesi hükmü uyarınca personele ödenmek üzere, personelin kademesi ve kıdem yılı dikkate alınarak son gösterge ücret rakamı üzerinden hizmet ikramiyesi karşılığı hesaplanmaktadır.

Mülga İMKB Personel Yönergesi'nin hizmet ikramiyesine ilişkin 63'üncü maddesinin 5'inci fıkrası hükümlerinin geleceğe dönük uygulanmasına 30 Haziran 2012 tarihinde son verilmiş olup; 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla Borsa'da görevli her bir belirsiz süreli personel için bu tarihteki katsayı kıdem yılı (kıdem yılı kistelyevm uygulanarak tespit edilmiştir) esasına göre hesaplanmış net TL tutarlarından oluşan bir liste hazırlanmıştır. 28 Eylül 2012 tarihine kadar haklı nedenlerle fesih halleri dışında iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi suretiyle ayrılacak olanlara, bu listede belirtilen tutar defaten ve net olarak nakden ödenmektedir.

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hizmet ikramiyesi karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2020	1 Ocak- 31 Aralık 2019
1 Ocak itibarıyla hizmet ikramiyesi karşılığı	1.227	3.738
Dönem içinde yapılan ödemeler	(1.227)	(2.511)
Dönem sonu	-	1.227

126

NOT 22 - DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla kısa vadeli diğer yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Alınan depozito ve teminatlar	19.765.714	9.349.133
Ödenecek vergi ve fonlar	41.396	26.687
Beklenen zarar karşılığı	31.619	14.744
Diğer	6.290	2.485
Toplam	19.845.019	9.393.049

Diğer uzun vadeli yükümlülükler

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla diğer uzun vadeli yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Alınan depozito ve teminatlar	9.789	8.870
Toplam	9.789	8.870

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 23 - ÖZKAYNAKLAR

Ödenmiş sermaye

6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 138'inci maddesi'nde öngörüldüğü üzere, Borsa İstanbul Anonim Şirketi'nin faaliyet konusu ve amacı, sermaye miktarı, payları, payların devir esasları, 6102 sayılı Kanununun 478'inci maddesinin dördüncü fıkrasına tabi olmaksızın paylara tanınacak imtiyazlar, tasfiye, devir, birleşme, fesih, halka arz sınırlamaları, organları, komiteleri, bunların oluşumu, görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları, hesapları ve kârlarının dağıtımı ile teşkilatına ilişkin esaslar ile sair hususların yer aldığı esas sözleşmesi Sermaye Piyasası Kurulu tarafından hazırlanarak, ilgili Bakanın onayını müteakip 3 Nisan 2013 tarihinde ticaret siciline re'sen tescil edilmiştir. Şirketin esas sözleşmesinde de belirtildiği üzere Şirketin kuruluş sermayesi 423.234.000 tam Türk Lirası olup, bu sermaye her biri bir kuruş değerinde 42.323.400.000 adet nama yazılı paya ayrılmıştır. 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla Şirket'in sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Ortağın Adı/Unvanı	31 Aralık 2020		31 Aralık 2019	
	Pay tutarı (TL)	Sermaye oranı (%)	Pay tutarı (TL)	Sermaye oranı (%)
Türkiye Varlık Fonu	341.127	80,60	383.450	90,60
Qh Oil Investments	42.323	10,00	-	-
Borsa İstanbul A.Ş.	9.749	2,30	9.590	2,27
Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği	5.502	1,30	5.502	1,30
Diğer	24.533	5,80	24.692	5,83
Toplam	423.234	100,00	423.234	100,00

127

Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedek akçeler, birinci ve ikinci tertip yasal yedek akçelerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedek akçeler, Şirket sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar yasal dönem kârının %5'i oranında ayrılmaktadır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan kârın %10'udur. Birinci ve ikinci yasal yedek akçeler, toplam sermayenin %50'sini aşmadığı sürece dağıtılamazlar; ancak ihtiyari yedek akçelerin tükenmesi halinde zararların karşılanmasında kullanılabilirler.

Geçmiş yıllar kârları

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla geçmiş yıllar kârları 1.493.078 TL'dir (31 Aralık 2019: 1.018.679 TL). Borsa İstanbul A.Ş.'nin 14 Nisan 2020 tarihinde yapılan Genel Kurulunda hissedarlara 231.434 TL kâr dağıtım kararı alınmıştır.

Yeniden değerlendirme değer artışı yedeği

Değer artışı yedeği, maddi duran varlıkların yatırım amaçlı gayrimenkul olarak yeniden sınıflandırılmasından önce yapılan yeniden değerlemelerinden meydana gelmektedir.

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup'un, çalışanların emekli olmasından doğan gelecekteki olası yükümlülüğün bugünkü değerinin tahmini ile hesaplanır. Grup, 2012 yılında TMS 19'da meydana gelen ve 1 Ocak 2014'ten itibaren geçerli olan değişikliği uygulamaya başlayarak, kıdem tazminatı karşılığına ilişkin tüm aktüeryal kayıp ve kazançları diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirmiştir. 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla yeniden değerlendirme ölçüm farkı olarak bilançoda özkaynaklar altında gösterilen ölçüm kayıpları 9.561 TL'dir (31 Aralık 2019: 9.456 TL).

Yabancı para çevrim farkları

Yabancı para çevrim farkları, Grup'un yurtdışı faaliyetlerine ait finansal tablolarının geçerli para biriminden raporlama para birimine çevriminden kaynaklanan yabancı para kur farklarından oluşmaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 24 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETLERİ

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait brüt kârın detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Hizmet gelirleri	2.479.539	1.998.318
Eksi: İskontolar ve indirimler	(2.214)	(6.920)
Satışlar	2.477.325	1.991.398
Satışların maliyetleri	(80.004)	(196.657)
Brüt kâr	2.397.321	1.794.741

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hizmet gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Takasbank faiz gelirleri	515.930	732.323
Borsa payı gelirleri	940.628	513.827
<i>Borçlanma araçları piyasası</i>	273.183	224.552
<i>Pay piyasası</i>	343.281	117.875
<i>Vadeli işlemler ve opsiyon piyasası</i>	200.186	100.792
<i>Takasbank para piyasası</i>	37.262	32.759
<i>Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar piyasası</i>	76.461	33.512
<i>Takasbank ödünç pay piyasası</i>	1.995	2.281
<i>Türkiye elektronik fon alım satım platformu</i>	8.260	2.056
Saklama gelirleri	392.691	290.556
Menkul kıymet kotasyon ücretleri	79.673	80.918
Takas gelirleri	177.985	95.582
Veri yayın gelirleri	174.248	87.068
Menkul kıymet tescil ücretleri	41.456	25.030
Teknoloji gelirleri	42.711	23.588
Üyeler ilave terminal kullanım ücreti	25.740	18.161
Para transfer hizmetlerinden gelirler	19.039	13.987
Üye aidat gelirleri	10.666	11.052
Hesap yönetim gelirleri	21.485	11.744
Lisans gelirleri	9.784	8.911
Hazine operasyonu türev işlem gelirleri	6.831	67.741
Diğer hizmet gelirleri	20.672	17.830
Toplam	2.479.539	1.998.318

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 24- HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETLERİ (Devamı)

Hizmetlerin maliyeti

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hizmetlerin maliyeti hesabının detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Takasbank faiz giderleri	61.340	184.720
Ödenecek ücret ve komisyonlar	18.664	11.937
Toplam	80.004	196.657

NOT 25 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Personel ücret ve giderleri	382.067	347.171
Amortisman ve tükenme payları	79.218	66.035
Bakım ve onarım giderleri	22.804	21.838
Vergi, resim ve harç giderleri	18.968	19.881
Gelir paylaşım giderleri	19.852	7.489
Elektrik, su ve gaz giderleri	8.435	8.467
Haberleşme giderleri	10.159	8.112
Taşeron giderleri	5.148	5.942
Sigorta giderleri	4.472	4.237
Tanıtım ve organizasyon giderleri	20.645	10.138
Ulaşım ve konaklama giderleri	1.016	3.037
Danışmanlık giderleri	5.321	5.503
Kira giderleri	1.181	1.613
Diğer çeşitli giderler	16.690	18.497
Toplam	595.976	527.960

Personel giderleri

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait personel giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Brüt ücretler	264.937	241.215
Sosyal yardımlar	42.939	37.845
SGK işveren payı	39.433	33.171
Sağlık giderleri	12.748	15.243
İkale ödemeleri	3.082	3.819
Diğer ödemeler	18.928	15.878
Toplam	382.067	347.171

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 25 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (Devamı)

Niteliklerine göre giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Personel ücret ve giderleri	382.067	347.171
Takasbank faiz giderleri	61.340	184.720
Amortisman ve tükenme payları	79.218	66.035
Bakım ve onarım giderleri	22.804	21.838
Vergi, resim ve harç giderleri	18.968	19.881
Ödenecek ücret ve komisyonlar	18.664	11.937
Gelir paylaşım giderleri	19.852	7.489
Elektrik, su ve gaz giderleri	8.435	8.467
Haberleşme giderleri	10.159	8.112
Taşeron giderleri	5.148	5.942
Sigorta giderleri	4.472	4.237
Tanıtım ve organizasyon giderleri	20.645	10.138
Ulaşım ve konaklama giderleri	1.016	3.037
Danışmanlık giderleri	5.321	5.503
Kira giderleri	1.181	1.613
Diğer çeşitli giderler	16.690	18.497
Toplam	675.980	724.617

130

NOT 26 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait esas faaliyetlerden diğer giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
SPK kurul payı karşılık gideri	104.943	87.544
Karşılık giderleri	32.640	13.212
Kambiyo zararları	-	3.617
Diğer	3.665	454
Toplam	141.248	104.827

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait esas faaliyetlerden diğer gelirler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Konusu kalmayan karşılıklar	10.707	23.630
Gayrimenkul kira geliri	974	1.190
Kambiyo kârları	2.392	-
Diğer	3.993	8.394
Toplam	18.066	33.214

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 27 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait yatırım faaliyetlerinden gelirler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer artışı	3.955	325
Temettü geliri	355	276
Toplam	4.310	601

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait yatırım faaliyetlerinden giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer azalışı	-	4.355
Toplam	-	4.355

NOT 28 - FİNANSAL GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait finansal gelirler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Faiz gelirleri	125.954	95.859
Toplam	125.954	95.859

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait finansal giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Reeskont giderleri	8.740	8.959
Diğer	3.694	228
Toplam	12.434	9.187

NOT 29 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Türkiye'deki bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara ödenen kâr paylarından (temettü) stopaj yapılmaz. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 oranında stopaja tabidir. Kârın sermayeye ilavesi, kâr dağıtımı sayılmaz.

5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 91'inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 10'uncu madde uyarınca kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine ait kazançları üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %22 oranıyla hesaplanması ve sonrasında tekrardan %20 oranı ile vergilendirilmeye devam edilmesi öngörülmektedir. Bu süre zarfında Bakanlar Kurulu'na %22 oranını %20 oranına kadar indirme yetkisi verilmiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 29 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Şirketler üçer aylık mali kârları üzerinden %22 oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14'üncü gününe kadar beyan edip 17'nci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka mali borca da mahsup edilebilir.

Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25'inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir.

Vergi incelemesine yetkili makamlar, beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse yapılacak vergi tarhiyatı nedeniyle vergi miktarları değişebilir.

Türk vergi sistemine göre oluşmuş zararlar, ileriki senelerde oluşabilecek vergiye tabi kârları netleştirmek amacı ile yalnızca 5 yıl ileriye taşınabilirler. Zararlar, geçmiş dönem kârlarını netleştirmek amacı ile geriye taşınamazlar. 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla dönem kârı vergi yükümlülüğü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Kurumlar vergisi karşılığı	408.558	268.014
Peşin ödenen geçici vergi	(288.484)	(196.608)
Dönem kârı vergi yükümlülüğü	120.074	71.406

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait gelir tablosundaki vergi giderinin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Dönem vergi gideri	408.558	268.014
Ertelenmiş vergi gideri/(geliri)	(28.674)	16.351
Toplam vergi gideri	379.884	284.365

Aşağıda dökümü verilen mutabakat, 31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait toplam vergi karşılığı ile yasal vergi oranının vergi öncesi kâr rakamına uygulanmasıyla hesaplanan miktar arasındaki farkları göstermektedir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Vergi öncesi kâr	1.825.137	1.293.803
Yasal oran kullanılarak hesaplanan vergi	401.530	284.637
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmayan düzeltmeler	-	11.134
Vergiden istisna gelirler	(13.392)	(34.328)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	3.209	15.248
Ertelenmiş vergiye konu edilmeye başlanan geçici farklar	(14.018)	7.674
Vergi oranındaki değişikliğin etkisi	2.082	-
Diğer	473	-
Vergi gideri	379.884	284.365

Grup'un 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren hesap döneminde efektif vergi oranı %21 olarak gerçekleşmiştir (31 Aralık 2019: %22).

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 29 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri

Grup ve bağlı ortaklıkları, ertelenen vergi varlık ve yükümlülüklerini bilanço kalemlerinin TFRS ve vergi mali tabloları arasındaki farklı değerlendirmelerin sonucunda oluşan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadırlar. Ertelenmiş vergi hesaplamalarında 31 Aralık 2020 finansal tabloları hazırlanırken geçici farklar için %20 oranı kullanılmıştır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Hesaplanan ertelenmiş vergi alacakları ile ertelenmiş vergi yükümlülükleri, konsolidasyona tabi farklı şirketlerin finansal tablolarında netleştirilerek gösterilmektedir. Ancak, konsolide finansal tablolarda konsolidasyona tabi farklı şirketlerden kaynaklanan net ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri konsolide finansal tablolarda netleştirilmeden varlıklar ve yükümlülüklerde ayrı ayrı gösterilmektedir.

	31 Aralık 2020		31 Aralık 2019	
	Ertelenmiş vergi (yükümlülüğü)/varlığı			
	Geçici farklar	Ertelenmiş vergi	Geçici farklar	Ertelenmiş vergi
Yatırım amaçlı gayrimenkul, maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	161.195	32.239	52.440	10.488
Sermaye Piyasası Kurul payı gider tahakkuku	104.943	20.989	87.544	19.260
TFRS 9 karşılığı	64.093	12.832	37.918	8.342
Kıdem tazminatı karşılığı	38.485	7.697	33.371	6.674
Dava karşılıkları	21.769	4.377	20.360	4.381
Prim karşılığı	-	-	16.859	3.709
İzin ücreti karşılığı	17.318	3.464	23.727	5.220
Hizmet ikramiyesi karşılığı	-	-	1.227	245
Finansal araçlar değer farkı	-	-	(40.015)	(8.803)
Diğer	(7.905)	(1.581)	8.210	1.806
Toplam		80.017		51.322

133

Grup'un 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla 80.017 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı (31 Aralık 2019: 56.904 TL) olup ertelenmiş vergi yükümlülüğü bulunmamaktadır (31 Aralık 2019: 5.582 TL).

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait ertelenmiş net vergi yükümlülüklerinin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
Dönem başı	51.322	66.680
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	28.674	(16.351)
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	21	993
Dönem sonu	80.017	51.322

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 30 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili taraflardan gelirler

	1 Ocak - 31 Aralık 2020	1 Ocak - 31 Aralık 2019
<i>Kira geliri</i>		
Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş.	688	600
Toplam	688	600

Üst yönetim kadrosuna yapılan ödemeler

31 Aralık 2020 tarihinde sona eren hesap dönemine ait üst yönetim kadrosuna yapılan ücret ve benzeri menfaat ödemeleri toplamı 11.198 TL'dir (31 Aralık 2019: 10.649 TL).

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Bu not, aşağıda belirtilen her bir risk için Grup'un maruz kaldığı riskler, Grup'un bu risklerini yönetmek ve ölçmek için belirlediği politikaları hakkında bilgi vermektedir. Grup, finansal araçların kullanımından kaynaklanan aşağıdaki risklere maruz kalmaktadır:

- kredi riski
- likidite riski
- piyasa riski

Kredi riski

Grup'un tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun oranda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra finansal durum tablosunda net olarak sunulmaktadır.

Piyasa riski

Piyasa riski, yabancı para birimlerinin TL karşısındaki değerlerinin değişimlerine bağlı olarak kur dalgalanmaları, faiz oranlarında veya menkul kıymetlerin ve diğer finansal sözleşmelerin değerinde meydana gelen ve Grup'u etkileyebilecek değişimleri içermektedir.

Likidite riski

Likidite riski, nakde ihtiyaç duyulduğu zaman varlıkların satılmaması ve paraya çevrilememesinden kaynaklanmaktadır. Grup genellikle kısa vadeli finansal araçlarını nakde çevirerek; örneğin alacaklarını tahsil ederek, kendisine fon yaratmaktadır. Grup likidite riskinden korunmak amacıyla kısa vadeli fonlamayı tercih etmekte olup, bankalar mevduatı, yatırım fonları ve devlet tahvili yatırımlarıyla varlık ve yükümlülükler arasındaki vade uyumunun sağlanmasını gözetmektedir.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.1 Kredi riski açıklamaları

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla Grup'un kredi riskine maruz kredi ve diğer alacaklar niteliğindeki finansal varlıkları aşağıdaki tablodaki gibidir:

31 Aralık 2020	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat	Ters repo alacakları	Finansal yatırımlar
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E+F)	307.246	421	23.741.810	25.859	2.752.609
- Azami riskin teminat vs ile güvence altına alınmış kısım	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net değeri	310.943	421	23.769.883	25.859	2.752.609
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	635	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerler	(635)	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-
E. Ömür boyu beklenen kredi zararları	(3.697)	-	-	-	-
F. 12 aylık beklenen kredi zararları	-	-	(28.073)	-	-
31 Aralık 2019	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat	Ters repo alacakları	Finansal yatırımlar
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E+F)	276.364	373	16.162.325	52.351	974.106
- Azami riskin teminat vs ile güvence altına alınmış kısım	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net değeri	276.770	373	16.185.067	52.351	974.106
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerler	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	677	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	(677)	-	-	-	-
- Net değerinin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-
E. Ömür boyu beklenen kredi zararları	(406)	-	-	-	-
F. 12 aylık beklenen kredi zararları	-	-	(22.742)	-	-

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.2 Likidite riski

Likidite riski, Grup'un net fonlama yükümlülüklerini yerine getirmeme ihtimalidir. Piyasalarda meydana gelen bozulmalar veya kredi puanının düşürülmesi gibi fon kaynaklarının azalması sonucunu doğuran olayların meydana gelmesi, likidite riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup yönetimi, fon kaynaklarını dağıtarak mevcut ve muhtemel yükümlülüklerini yerine getirmek için yeterli tutarda nakit ve benzeri kaynağı bulundurmak suretiyle likidite riskini yönetmektedir. 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal yükümlülüklerine ait iskonto edilmeksizin nakit çıkışlarının tutarı kalan vadelerine göre aşağıdaki tablodaki gibidir:

31 Aralık 2020	Kayıt değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar	3 aydan kısa	3-12 ay	1-5 yıl
Kısa vadeli yükümlülükler					
Kısa vadeli borçlanmalar	2.046.493	2.046.493	2.046.493	-	-
Kiralama yükümlülükleri	1.997	2.369	601	1.768	-
Ticari ve diğer borçlar	1.107.233	1.107.233	1.107.233	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	19.845.019	19.845.019	19.845.019	-	-
Uzun vadeli yükümlülükler					
Kiralama yükümlülükleri	3.946	4.447	-	-	4.447
Ticari borçlar	104.498	113.238	-	-	113.238
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	9.789	9.789	-	-	9.789
Yükümlülükler toplamı	23.118.975	23.128.588	22.999.346	1.768	127.474
31 Aralık 2019					
Kısa vadeli yükümlülükler					
Kısa vadeli borçlanmalar	4.105.860	4.105.860	4.105.860	-	-
Kiralama yükümlülükleri	1.519	1.800	529	1.271	-
Ticari ve diğer borçlar	1.035.941	1.035.941	1.035.941	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	9.393.049	9.393.049	9.393.049	-	-
Uzun vadeli yükümlülükler					
Kiralama yükümlülükleri	4.601	5.930	-	-	5.930
Ticari borçlar	166.840	175.799	-	-	175.799
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	8.870	8.870	-	-	8.870
Yükümlülükler toplamı	14.716.680	14.727.249	14.535.379	1.271	190.599
Türev nakit çıkışları	-	372.000	372.000	-	-
Türev nakit girişleri	(40.015)	(449.400)	(449.400)	-	-
Toplam türev finansal yükümlülükler	(40.015)	(77.400)	(77.400)	-	-
Toplam	14.676.665	14.649.849	14.457.979	1.271	190.599

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.3 Piyasa riski

Piyasa riski, faiz oranı, hisse senedi fiyatları, döviz kurları ve kredi genişlikleri gibi piyasa fiyatlarında olabilecek değişikliklerin Grup'un gelirini veya elinde bulundurduğu finansal araçların değerini etkileme riskidir. Grup bu riski, faiz oranına duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerini dengelemek suretiyle yönetmektedir.

Döviz kuru riski

Yabancı para cinsinden varlıklar, yükümlülükler ve finansal durum tablosu dışı kalemlere sahip olma durumunda ortaya çıkan kur hareketlerinden kaynaklanacak etkiler kur riskini oluşturmaktadır.

Grup'un 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla yabancı para cinsinden yapılan işlemlerini TL'ye çevirirken kullandığı başlıca döviz kurları TL olarak aşağıdaki tabloda verilmiştir:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
ABD Doları	7,3405	5,9402
Avro	9,0079	6,6506

Aşağıdaki tablolarda 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla Grup tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve yükümlülüklerin kayıtlı tutarlarını TL cinsinden gösterecek şekilde yabancı para pozisyonu riskini özetlemektedir.

	31 Aralık 2020			31 Aralık 2019		
	TL karşılığı	ABD doları	Avro	TL karşılığı	ABD doları	Avro
Nakit ve nakit benzerleri	4.331.462	312.659	226.067	7.361.980	606.064	565.639
Finansal yatırımlar	1.652.870	145.220	65.152	525.535	21.132	60.146
Diğer dönen varlıklar	3.765	319	158	324	50	4
Toplam varlıklar	5.988.097	458.198	291.377	7.887.839	627.246	625.789
Kısa vadeli borçlanmalar	1.786.450	104.701	113.000	4.105.861	334.833	318.300
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	3.378.569	250.036	171.314	3.067.015	241.246	245.687
Ticari borçlar	773.045	97.942	6.006	253.736	42.715	-
Toplam yükümlülükler	5.938.064	452.679	290.320	7.426.612	618.794	563.987
Net yabancı para varlıklar/ (yükümlülükler)	50.033	5.519	1.057	461.227	8.452	61.802
Türev araçlar	-	-	-	399.036	-	60.000
Net yabancı para bilanço dışı	-	-	-	399.036	-	60.000
Net pozisyon	50.033	5.519	1.057	62.191	8.452	1.802

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Döviz kuru riski (Devamı)

Maruz kalınan kur riski

TL'nin aşağıdaki para birimlerine karşılık yüzde 10 değer kazanmasının/(kaybının) 31 Aralık 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait kâr/zararda veya özkaynaklarda (vergi etkisi hariç) oluşturacağı etki aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu

31 Aralık 2020	Kâr/(Zarar)		Özkaynak	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	4.051	(4.051)	4.051	(4.051)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etkisi (1+2)	4.051	(4.051)	4.051	(4.051)
Avro kurunun %10 değişmesi halinde				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	952	(952)	952	(952)
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6- Avro net etkisi (4+5)	952	(952)	952	(952)
TOPLAM (3+6)	5.003	(5.003)	5.003	(5.003)
31 Aralık 2019	Kâr/(Zarar)		Özkaynak	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	5.021	(5.021)	5.021	(5.021)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etkisi (1+2)	5.021	(5.021)	5.021	(5.021)
Avro kurunun %10 değişmesi halinde				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	1.198	(1.198)	1.198	(1.198)
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6- Avro net etkisi (4+5)	1.198	(1.198)	1.198	(1.198)
TOPLAM (3+6)	6.219	(6.219)	6.219	(6.219)

Faiz oranı riski

Grup, faiz oranlarındaki değişikliklerin faize duyarlı varlık ve yükümlülüklerine olan etkisinden dolayı faiz oranı riskine maruz kalmaktadır.

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla, Grup'un sabit faiz bileşenine sahip finansal araçları aşağıda gösterilmiştir:

Sabit faizli finansal araçlar	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Finansal varlıklar		
Banka mevduatları	23.493.661	15.683.274
Ters repo alacakları	25.859	52.351
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	2.752.609	900.769
Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	-	33.288
Finansal yükümlülükler		
Kısa vadeli borçlanmalar	2.046.493	4.105.860

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, bir varlığın cari bir işlemde istekli taraflar arasında alım satımına konu olan fiyatını ifade eder.

Grup'un finansal varlık ve yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesi hem muhasebe politikası hem de dipnot sunumları açısından gereklidir.

Aşağıdaki yöntemler ve varsayımlar, gerçeğe uygun değeri belirlemenin mümkün olduğu durumlarda her bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini tahmin etmekte kullanılmıştır.

Finansal varlıklar

Kısa vadeli olmaları nedeniyle nakit ve nakit benzerleri ile ticari alacakların kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değerine yakın olduğu varsayılmaktadır.

Konsolide finansal durum tablosunda gerçeğe uygun değeri ile gösterilen menkul kıymetlerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesinde raporlama tarihinde geçerli olan piyasa fiyatları esas alınmaktadır. Türev işlemler kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir.

Finansal yükümlülükler

Ticari borçların, finansal borçların kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değerine yakın olduğu varsayılmaktadır.

31 Aralık 2020	Kayıtlı değeri	Gerçeğe uygun değeri
Finansal varlıklar		
Nakit ve nakit benzerleri	23.769.022	23.769.022
Ticari ve diğer alacaklar	307.667	307.667
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	2.752.609	2.746.641
Finansal yükümlülükler		
Borçlanmalar	2.046.493	2.046.493
Kiralama yükümlülükleri	5.943	5.943
Ticari ve diğer borçlar	1.211.731	1.211.731
31 Aralık 2019		
Finansal varlıklar		
Nakit ve nakit benzerleri	16.217.363	16.217.363
Ticari ve diğer alacaklar	276.737	276.737
Türev araçlar	40.015	40.015
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	900.769	905.974
Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	33.288	33.288
Finansal yükümlülükler		
Borçlanmalar	4.105.860	4.105.860
Kiralama yükümlülükleri	6.120	6.120
Ticari ve diğer borçlar	1.202.781	1.202.781

Grup'un 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla, açıklama amaçlı sunulan itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklarının gerçeğe uygun değer sınıflaması 2. Seviyedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2020 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

Gerçeğe uygun değer ile ölçüme ilişkin sınıflandırma

Aşağıdaki tabloda gerçeğe uygun değer ile değerlendirilen varlık ve yükümlülüklerin, değerlendirme yöntemleri verilmiştir. Seviyelere göre değerlendirme yöntemleri şu şekilde tanımlanmıştır:

Seviye 1: Özdeş varlıklar veya borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar;

Seviye 2: Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar veya borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) veya dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler;

Seviye 3: Varlık veya borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler).

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

Gerçeğe uygun değer ile ölçüme ilişkin sınıflandırma (Devamı)

Bu çerçevede gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülen finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2020	1. Seviye	2. Seviye	3. Seviye	Toplam
Finansal varlıklar				
Yatırım fonları	1.326	-	-	1.326
Toplam	1.326	-	-	1.326

31 Aralık 2019	1. Seviye	2. Seviye	3. Seviye	Toplam
Finansal varlıklar				
Yatırım fonları	2.651	-	-	2.651
Türev araçlar	-	40.015	-	40.015
Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	7.736	25.552	-	33.288
Toplam	10.387	65.567	-	75.954

Grup, sermayede payı temsil eden gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların maliyetlerinin, ilgili varlıkların gerçeğe uygun değerlerini en iyi şekilde yansıttığını değerlendirmiştir. İlgili varlıkların, gerçeğe uygun değer seviyesi Seviye 3 olarak belirlenmiştir.

Finansal olmayan varlık ve borçların gerçeğe uygun değeri ile gösterilmesine ilişkin açıklamalar

Grup, 31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla, bilançosunda yatırım amaçlı gayrimenkuller içerisinde sınıflandırılan gayrimenkulleri gerçeğe uygun değeri ile taşımaktadır. Söz konusu gerçeğe uygun değer belirlenmesinde seviye 2 girdileri kullanılmaktadır. Gerçeğe uygun değer tespitinde emsal karşılaştırma yöntemine göre değerlendirme yapılmış ve ekspertiz raporlarında söz konusu gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri 61.730 TL (31 Aralık 2019: 57.775 TL) olarak belirtilmiştir. İlgili değerlendirme esasları muhasebe politikaları Not 2.10'da açıklanmıştır.

NOT 33 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.

GRI BEYANI: GRI, Öncelikli Açıklamalar Hizmeti (Materiality Disclosures Service) için, GRI içerik endeksinin verildiğini ve 102-40 ile 102-49 numaralı açıklamalar için referansların raporun ilgili bölümleri ile uyumlu olduğunu incelemiştir. Bu hizmet raporun Türkçe versiyonu için verilmiştir.

BORSA İSTANBUL - GRI İÇERİK ENDEKSİ - TEMEL (CORE)		
GRI STANDARDI	AÇIKLAMALAR	SAYFA NUMARASI/DOĞRUDAN KAYNAK
GRI 101: TEMEL ESASLAR 2016		
GRI 102: GENEL AÇIKLAMALAR 2016		
KURUMSAL PROFİL		
102-1	Borsa İstanbul A.Ş.	
102-2	• 2020 Performansı, Sayfa: 17-27	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/862/piyasalar
102-3	Reşitpaşa Mahallesi, Borsa İstanbul Caddesi, No: 4 34467 Sarıyer/İstanbul -Türkiye	
102-4	İstanbul-Türkiye	
102-5	• Ortaklık Yapısı, Sayfa: 90	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/18/hukuki-cerceve
102-6	• Paydaşlarımız, Sayfa: 60-63	
102-7	• Özet Finansal Performans, Sayfa: 14-15 • Paydaşlarımız/Çalışanlarımız, Sayfa: 64-66 • Ekonomik Performans Verileri, Sayfa: 74 • Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 76-77	
102-8	• Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 76-77	
102-9	• Paydaşlarımız, Sayfa: 60-63	
102-10	• Kurumun Organizasyonu ve Faaliyet Konusu, Sayfa: 90-92	
102-11	• Risk Yönetimi, Sayfa: 50-58	
102-12	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/341/uluslararası-uyelikler	
102-13	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/341/uluslararası-uyelikler	
STRATEJİ		
102-14	• Genel Müdür'ün Değerlendirmesi, Sayfa: 8-11 • Stratejimiz, Sayfa: 43-45	
102-15	• Risk Yönetimi, Sayfa: 53-58	
ETİK VE DÜRÜSTLÜK		
102-16	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4883/etik-kurallari	
YÖNETİŞİM		
102-18	• Organizasyon Yapısı, Sayfa: 69 • Yönetim Kurulu, Sayfa: 70-71 • Yönetim Kurulu Komiteleri, Sayfa: 72 • Üst Yönetim, Sayfa: 73	
102-19	• Kurumsal Yönetim, Sayfa: 68	
102-20	• Kurumsal Yönetim, Sayfa: 68 • Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız, Sayfa: 46-49	
102-22	• Yönetim Kurulu, Sayfa: 70-71 • Yönetim Kurulu Komiteleri, Sayfa: 72	
102-23	Yönetim Kurulu Başkanı aynı zamanda İcra Kurulu Başkanı'dır.	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/218/kurumsal-yonetim
102-24	• Kurumsal Yönetim, Sayfa: 68 • Yönetim Kurulu, Sayfa: 70-71	
102-25	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/218/kurumsal-yonetim	

GRI 102: GENEL AÇIKLAMALAR 2016

BORSA İSTANBUL - GRI İÇERİK ENDEKSİ - TEMEL (CORE)

GRI STANDARDI	AÇIKLAMALAR	SAYFA NUMARASI/DOĞRUDAN KAYNAK
102-29		<ul style="list-style-type: none"> Risk Yönetimi, Sayfa: 53-58 Kurumsal Yönetim, Sayfa: 68 <p>https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/209/surdurulebilirlik-komitesi</p>
102-30		<ul style="list-style-type: none"> Risk Yönetimi, Sayfa: 53-58 <p>https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/209/surdurulebilirlik-komitesi</p>
102-32		<ul style="list-style-type: none"> Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız, Sayfa: 22-23 <p>https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/209/surdurulebilirlik-komitesi</p>
102-35		https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4918/ucretlendirme-politikasi
PAYDAŞ ANALİZİ		
102-40		<ul style="list-style-type: none"> Paydaşlarımız, Sayfa: 59-67
102-41		<ul style="list-style-type: none"> Paydaşlarımız, Sayfa: 59-67 Kurumsal Yönetim, Sayfa: 68
102-42		<ul style="list-style-type: none"> Paydaşlarımız, Sayfa: 59-67
102-43		<ul style="list-style-type: none"> Paydaşlarımız, Sayfa: 59-67
102-44		<ul style="list-style-type: none"> Paydaşlarımız, Sayfa: 59-67
RAPORLAMA		
102-45		<ul style="list-style-type: none"> Konsolide Finansal Tablolara ilişkin Dipnotlar, Sayfa: 90-92
102-46		<ul style="list-style-type: none"> Rapor Hakkında, Sayfa: 4-5 Öncelikli Konular, Sayfa: 32-37
102-47		<ul style="list-style-type: none"> Öncelikli Konular, Sayfa: 32-37
102-48		Yeniden düzenlenen bir beyan bulunmamaktadır.
102-49		Önceki raporlama dönemlerine göre öncelikli unsurlar ve unsur çerçevelerinde belirgin değişiklikler olmamıştır.
102-50		01.01.2020-31.12.2020
102-51		2019
102-52		Yıllık
102-53		Banu Budayoğlu Yılmaz Tel: 0212 298 28 22 e-posta: banu.yilmaz@borsaistanbul.com
102-54		Bu rapor GRI Standartları: Temel (core) seçeneğine uygun bir şekilde hazırlanmıştır.
102-55		Sayfa: 141-144
102-56		Dış denetim alınmamıştır.
GRI STANDARDI	AÇIKLAMALAR	SAYFA NUMARASI/DOĞRUDAN KAYNAK
GRI 200: EKONOMİK STANDART SERİLERİ		
EKONOMİK PERFORMANS		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	<ul style="list-style-type: none"> Öncelikli Konular, Sayfa: 32-37
	103-2	<ul style="list-style-type: none"> Genel Müdür'ün Mesajı, Sayfa: 8-11
	103-3	<ul style="list-style-type: none"> Genel Müdür'ün Mesajı, Sayfa: 8-11
GRI 201: EKONOMİK PERFORMANS 2016	201-1	<ul style="list-style-type: none"> Nasıl Değer Üretiyoruz, Sayfa: 38-39 Ekonomik Performans Verileri, Sayfa: 74
	201-3	<ul style="list-style-type: none"> Çalışanlara Sağlanan Faydalar, Sayfa: 124-126
	201-4	Raporlama döneminde devletten alınan herhangi bir mali yardım bulunmamaktadır.

BORSA İSTANBUL - GRI İÇERİK ENDEKSİ - TEMEL (CORE)		
GRI STANDARDI	AÇIKLAMALAR	SAYFA NUMARASI/DOĞRUDAN KAYNAK
DOLAYLI EKONOMİK ETKİLER		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	• Öncelikli Konular, Sayfa: 32-37
	103-2	• Genel Müdür'ün Mesajı, Sayfa: 8-11
	103-3	• Genel Müdür'ün Mesajı, Sayfa: 8-11
GRI 203: DOLAYLI EKONOMİK ETKİLER 2016	203-1	• Nasıl Değer Üretiyoruz, Sayfa: 38-39
	203-2	• Nasıl Değer Üretiyoruz, Sayfa: 38-39
YOLSUZLUKLA MÜCADELE		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4883/etik-kurallari
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4883/etik-kurallari
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4883/etik-kurallari
GRI 205: YOLSUZLUKLA MÜCADELE 2016	205-1	Raporlama döneminde herhangi bir yolsuzluk vakası tespit edilmediğinden bu konuda bir önlem alınmasına ihtiyaç duyulmamıştır.
	205-2	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4883/etik-kurallari
	205-3	Raporlama döneminde teyit edilmiş yolsuzluk vakası tespit edilmemiştir.
GRI 300: ÇEVRESEL STANDART SERİLERİ		
ENERJİ		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	• Öncelikli Konular, Sayfa: 32-37
		https://www.borsaistanbul.com/files/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/files/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/files/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf
GRI 302: ENERJİ 2016	302-1	• Çevre Performans Verileri, Sayfa: 75
	302-2	• Çevre Performans Verileri, Sayfa: 75
	302-4	• Çevre Performans Verileri, Sayfa: 75
SU		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	• Öncelikli Konular, Sayfa: 32-37
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/files/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/files/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf
GRI 303: SU 2018	303-1	• Çevre Performans Verileri, Sayfa: 75
EMİSYONLAR		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	• Öncelikli Konular, Sayfa: 32-37
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/files/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/files/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf
GRI 305: EMİSYONLAR 2016	305-1	• Çevre Performans Verileri, Sayfa: 75
	305-2	• Çevre Performans Verileri, Sayfa: 75
	305-3	• Çevre Performans Verileri, Sayfa: 75
ÇEVRESEL UYUM		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	• Öncelikli Konular, Sayfa: 32-37
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/files/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/files/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf
GRI 307: ÇEVRESEL UYUM 2016	307-1	Raporlama döneminde çevre kanunu ve düzenlemelerine uyulmaması nedeniyle uygulanan parasal ceza ve parasal olmayan yaptırım bulunmamaktadır.

Borsa İstanbul - GRI İçerik Endeksi - Temel (Core)		
GRI Standardı	Açıklamalar	Sayfa Numarası/Doğrudan Kaynak
GRI 400: Sosyal Standart Serileri		
İstihdam		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	• Öncelikli Konular, Sayfa: 32-37 • Paydaşlarımız/Çalışanlarımız, Sayfa: 64-66
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4901/insan-kaynaklari-politikasi
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4901/insan-kaynaklari-politikasi
GRI 401: İstihdam 2016	401-1	• Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 76-77
	401-3	• Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 76-77
İş Sağlığı ve Güvenliği		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	• Öncelikli Konular, Sayfa: 32-37
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4905/is-sagligi-ve-guvenligi-politikasi
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4905/is-sagligi-ve-guvenligi-politikasi
GRI 403: İş Sağlığı ve Güvenliği 2018	403-1	• Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 76-77
	403-2	• Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 76-77
Eğitim ve Öğretim		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	• Öncelikli Konular, Sayfa: 32-37
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4901/insan-kaynaklari-politikasi
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4901/insan-kaynaklari-politikasi
GRI 404: Eğitim ve Öğretim 2016	404-1	• Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 76-77
	404-3	• Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 76-77
Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	• Öncelikli Konular, Sayfa: 32-37
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4901/insan-kaynaklari-politikasi
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/4901/insan-kaynaklari-politikasi
GRI 405: Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği 2016	405-1	• Paydaşlarımız/Çalışanlarımız, Sayfa: 64-66 • Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 76-77
	405-2	Borsa İstanbul'da kadın ve erkek çalışanlar arasında cinsiyet bazlı taban maaş ve ücret farkı bulunmamaktadır.

İletişim

Borsa İstanbul A.Ş., Reşitpaşa Mahallesi, Borsa İstanbul Caddesi No: 4, 34467 Sarıyer/İstanbul

T. 0212 298 21 00

F. 0212 298 25 00

Borsa İstanbul A.Ş. (Kayıtlı e-posta adresi): borsaistanbul@hs03.kep.tr

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi - Vergi No: 180 044 9175

Ticaret Sicil No: 848233/0

Sorumlu Kişi: Stratejik Planlama ve Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü

İletişim: yatirimciliskileri@borsaistanbul.com

**BORSA
İSTANBUL**

www.borsaistanbul.com

**BORSA
İSTANBUL
GRUBU**